VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 18)**

z dnia 27 kwietnia 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 18)

27 kwietnia 2016 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Piotrowicza (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz o zmianie niektórych innych ustaw i senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (druki nr 334 i 374).

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Gliński** wiceprezes Rady Ministrów, minister kultury i dziedzictwa narodowego oraz **Jarosław Sellin** sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego wraz ze współpracownikami, **Patryk Jaki** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Łukasz Kamiński** prezes Instytutu Pamięci Narodowej wraz ze współpracownikami, **Andrzej Kunert** sekretarz Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa wraz ze współpracownikami, **Marek Bieńkowski** dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Publicznego w Najwyższej Izbie Kontroli, **Lesław Piszewski** przewodniczący Zarządu Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP wraz ze współpracownikami, prof. dr hab. **Jan Draus** z Uniwersytetu Rzeszowskiego, prof. dr hab. **Włodzimierz Suleja** z Uniwersytetu Wrocławskiego, **Marcin Stefaniak** koordynator projektu Polskiej Bazy Genetycznej Ofiar Totalitaryzmu z ramienia Instytutu Pamięci Narodowej oraz **Anna Szeląg** pełnomocnik Fundacji „Łączka”.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski, Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Tomasz Czech**, **Piotr Podczaski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Proponowany porządek dzienny obejmuje dwa punkty. Punkt pierwszy to rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz o zmianie niektórych innych ustaw i senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, druki nr 334 i 374. Punkt drugi to rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2017 r. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja zaaprobowała zaproponowany porządek obrad. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zaproponowany porządek obrad.

Stwierdzam, że Komisja posiada wymagane prawem kworum. Drodzy państwo, bardzo serdecznie chciałbym powitać nowego członka Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka panią poseł Alicję Kaczorowską. Witam panią. Bardzo serdecznie witam przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości. Witam panią Dorotę Żebrowską, dyrektora Departamentu Legislacyjnego w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Najmocniej przepraszam, bardzo serdecznie witam pana premiera, ministra kultury i dziedzictwa narodowego pana ministra Glińskiego. Bardzo serdecznie witam pana Piotra Szpanowskiego, zastępcę dyrektora do spraw muzeów Departamentu Dziedzictwa Kulturowego w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Witam pana Łukasza Kamińskiego, prezesa Instytutu Pamięci Narodowej wraz ze współpracownikami. Witam

pana Andrzeja Kunerta, sekretarza Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa wraz ze współpracownikami. Witam pana Marka Bieńkowskiego, dyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Publicznego w Najwyższej Izbie Kontroli. Bardzo serdecznie witam pana ministra Patryka Jakiego. Przepraszam za pominięcie, ale miałem sygnały, że jednak pan minister, mimo wcześniejszej zapowiedzi, nie stawi się, tym niemniej bardzo serdecznie witam i cieszę się, że znalazł pan czas, by wziąć udział w dzisiejszym posiedzeniu. Bardzo serdecznie witam pana Lesława Piszewskiego, przewodniczącego Zarządu Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Polsce wraz ze współpracownikami. Witam ekspertów oraz wszystkich uczestników dzisiejszego posiedzenia Komisji. Witam serdecznie panie i panów posłów.

Jak już na wstępie wspomniałem, punkt pierwszy obejmuje rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Proszę o zabranie głosu pana posła Marka Asta, który jest sprawozdawcą podkomisji. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Marek Ast (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Podkomisja nadzwyczajna rozpatrzyła zarówno projekt poselski, jak i senacki o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz o zmianie niektórych innych ustaw z druków numer 334 i 374. W dniach 11 i 12 kwietnia podkomisja rozpatrzyła dogłębnie te projekty, dlatego że posiedzenie trwało praktycznie dwa pełne dni. Odbyła się bardzo szeroka dyskusja nad proponowanymi rozwiązaniami. Część z uwag, które były zgłaszane przez strony uczestniczące w posiedzeniu Komisji została uwzględniona. Chcę zaznaczyć, że w całym posiedzeniu podkomisji brał udział zarówno prezes Instytutu Pamięci Narodowej, jak i przewodniczący Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Oczywiście nie wszystkie zastrzeżenia i propozycje ze strony zainteresowanych zostały uwzględnione, bo tutaj w sposób oczywisty przede wszystkim brany był pod uwagę projekt i stanowisko wnioskodawców, w związku z tym te propozycje zmian, które de facto szły w kierunku zachowania dotychczasowego stanu rzeczy, uwzględniane nie były. Dziś do rozstrzygnięcia pozostało zaledwie kilka kwestii. Tak się umówiliśmy, że w trakcie obecnego posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka nad tymi sprawami się pochylimy. Dlatego ja nie będę zabierał więcej czasu Wysokiej Komisji, żebyśmy po prostu mogli go efektywnie wykorzystać rozpatrując sprawozdanie i kolejne jednostki redakcyjne projektu.

Bardzo serdecznie chcę podziękować wszystkim uczestnikom prac w podkomisji nadzwyczajnej, zarówno ekspertom ze strony wnioskodawców, mam tu na myśli projekt poselski, jak i oczywiście panu prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej wraz ze współpracownikami i panu ministrowi Andrzejowi Kunertowi również ze współpracownikami, za wnoszone uwagi i za to, że w jakiś sposób prace i dyskusje nad projektem wzbogacili. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo przewodniczącemu podkomisji panu posłowi Markowi Astowi. Przystępujemy do szczegółowego rozpatrzenia sprawozdania podkomisji.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nikt uwag nie zgłasza.

Czy są uwagi do art. 1 ustawy?

Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:

Tak, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, pan poseł Janusz Sanocki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, wydaje mi się dziwaczne rozszerzanie zakresu czasowego działania Komisji IPN na okres od dnia 8 listopada 1917 r. Gdyby to robiła powiedzmy Komisja Dumy Państwowej Federacji Rosyjskiej, to bym to rozumiał. 8 listopada 1917 r. nie było państwa polskiego i nie ma podstaw prawnych do obejmowania

ściganiem czy dochodzeniami zbrodni dokonanych na narodzie polskim w tym okresie, bo równie dobrze moglibyśmy to rozszerzyć na okres od dnia chrztu Polski. Uważam, że to jest nadmierne rozszerzenie. 1 września 1939 r. to jest data rozpoczęcia wojny i wydaje mi się, że jest to wystarczające, bo IPN i tak ma dużo pracy. Proponuję zrezygnować z tej poprawki.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan prezes Łukasz Kamiński, bardzo proszę.

Prezes Instytutu Pamięci Narodowej Łukasz Kamiński:

Dziękuję uprzejmie. Ja chciałbym podnieść kwestię, o której dyskutowaliśmy również podczas posiedzenia podkomisji, gdyż nie wiem, czy została przygotowana jakaś dodatkowa poprawka w tej sprawie. Chciałbym zwrócić uwagę na pewne konsekwencje zmiany zapisu w art. 1, które w mojej opinii wymagają zmiany prawnej definicji zbrodni komunistycznej, zawartej w tej samej ustawie, po prostu poprzez dostosowanie zapisu czasowego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę pana posła Sławomira Budę…

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Waldemara.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Waldemara, najmocniej przepraszam.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Szanowni państwo, chciałbym przedłożyć poprawkę w zakresie nowo dodanego pkt 6 w art. 1 pkt 1. Wynika to z tego, że w ustawie o działach administracji rządowej jest przepis, z którego wynika, że koordynowanie polityki w zakresie upamiętnienia miejsc walk i męczeństwa należy do ministra i przy zachowaniu kompetencji koordynowania po stronie prezesa IPN mogłoby powodować sytuację, w której to prezes IPN będzie koordynował działalność ministra. W związku z tą okolicznością chciałbym zaproponować trochę inne brzmienie tego punktu, poprzez zastąpienie sformułowania „inicjowanie i koordynowanie" słowami: prowadzenie działalności związanej z upamiętnianiem historycznych wydarzeń, miejsc oraz postaci w dziejach walk i męczeństwa. W końcowej części tego punktu chciałbym zaproponować, żeby doprecyzować konsekwentnie względem pkt 5, ażeby wskazać, że chodzi o okres od 8 listopada 1917 r. do 31 lipca 1990 r. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ta druga poprawka dotyczy podpunktu a)?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

To jest nowo zaproponowany pkt 6 w art. 1.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

To jest podpunkt c), jak rozumiem.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze. Artykuł jest obszerny i będziemy musieli w związku z tym procedować poszczególnymi punktami art. 1. Czy pan poseł Janusz Sanocki w sposób formalny składa poprawkę?

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Tak, panie przewodniczący. Składam poprawkę polegającą na wykreśleniu tego punktu.

Legislator Piotr Podczaski:

Litery a) czy całego pkt 1?

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Litery a).

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Poddaję tę poprawkę pod głosowanie…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, czy mogę prosić o głos?

Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, przepraszam…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, przedstawiciel wnioskodawców.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym podkreślić, że rozszerzenie okresu ścigania zbrodni komunistycznych na czas od 8 listopada 1917 do dnia 31 lipca 1990 r. wiąże się z faktem, iż od tego czasu popełniano zbrodnie komunistyczne na obywatelach państwa polskiego, i nie tylko, bo zamieszkałych chociażby na Kresach. W związku z powyższym chcemy, żeby zarówno badania historyczne, ale również możliwe śledztwa dotyczące ścigania zbrodni komunistycznych, które będą miały oczywiście walor historyczny czy też wspomagający wiedzę historyków, dotyczyły również tego okresu. Stąd też konsekwentnie na gruncie całej ustawy proponujemy, ażeby zarówno upamiętnianie, ale również prace poszukiwawcze i ekshumacyjne, a także ściganie zbrodni komunistycznych, jak również upamiętnianie, należało w tym zakresie do zadań Instytutu Pamięci Narodowej i obejmowało właśnie okres od 8 listopada 1917 do dnia 31 lipca 1990 r. Jest to data, która będzie również odróżniała działalność Instytutu Pamięci Narodowej od działalności ministra kultury i dziedzictwa narodowego. Prosiłbym, panie pośle, żeby tę poprawkę wycofać, ponieważ jest to spójna i przemyślana koncepcja w całej ustawie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Janusz Sanocki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Panie pośle, nie wycofam mojej poprawki, bo niestety uważam, że pan błądzi. Po pierwsze, nie ma podstaw prawnych. Pan używa pojęcia – obywatele państwa polskiego, a wtedy nie było państwa polskiego, bo było ono od 16 listopada 1918 r., kiedy Józef Piłsudski wydał depeszę notyfikującą i ewentualnie od tego czasu można czegoś szukać. Natomiast wyraźną datą jest 1 września. Nikt nikomu nie broni upamiętniać i badać zbrodni popełnionych przez wszystkie reżimy i wszystkie systemy, również komunistyczne w tym okresie, natomiast uważam to za pewien błąd, który niesie za sobą całą masę negatywnych skutków. Już nie będę rozwijał jakich, ale na gruncie prawnym uważam, że ośmieszamy się po prostu, panie pośle, kiedy my tak ścigamy tych komunistów. Ścigajmy jeszcze Szwedów i Tatarów.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. O zabranie głosu prosił pan przewodniczący Wojciech Wilk. Bardzo proszę.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, podczas prac podkomisji pan poseł Arkadiusz Mularczyk w imieniu wnioskodawców zobowiązał się do przedstawienia autopoprawek czy też jakby rozjaśnienia nam pewnych kwestii, które budziły nasze wątpliwości. Jedną z takich wątpliwości było to, o czym mówił przed chwilą pan prezes Kamiński. Zresztą mamy potwierdzenie tej wypowiedzi w uwagach, które otrzymaliśmy z Instytutu Pamięci Narodowej, dotyczących mianowicie art. 1 pkt 1 lit. a). Rozszerzenie tej

daty ściśle wiąże się z legalną definicją pojęcia zbrodni komunistycznej czy też pojęcia funkcjonariusza państwa komunistycznego. Pan przewodniczący Mularczyk powiedział, że zostało to wzięte pod uwagę, a moje zaniepokojenie wynika również z faktu, że w uwagach Instytutu Pamięci Narodowej możemy przeczytać, że bez dokonania tych zmian ściganie zbrodni komunistycznych popełnionych przed 1939 r. może się okazać niemożliwe. Więc ja bym chciał na wstępie, żeby pan poseł w imieniu wnioskodawców powiedział nam, czy ten problem został wzięty pod uwagę, w jaki sposób został rozwiązany, czy będzie zmieniona data i czy będzie zmieniona definicja? Dziękuję bardzo.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Pan nie słuchał, bo ja już o tym mówiłem przed chwileczką, że również konsekwentnie w art. 2, dotyczącym zbrodni komunistycznych, rozszerzamy zakres ścigania przestępstw popełnionych przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego na czas od 8 listopada 1917 r. W związku z powyższym ujednolicamy ten okres na gruncie całej ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo, poddaję pod głosowanie poprawkę pana posła Janusza Sanockiego…

Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, ja przepraszam, ale zgłaszam się do tego punktu. Mirosław Suchoń.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Do pkt 1 lit. a)?

Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:

Do pkt 1 zgłaszam się konsekwentnie od kilku minut.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak?

Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, otóż w związku z tą konsekwencją, o której mówił pan poseł Sanocki, proponujemy jednak likwidację tej daty, ale również uzupełnienie tych zadań o miejsca spoczynku osób, które straciły życie wskutek walk narodowowyzwoleńczych. Uważamy, że to jest ważny obszar i akurat osoby, które straciły życie wskutek walk narodowowyzwoleńczych, nie podlegają ani definicji utraty życia w systemie totalitarnym, ani na skutek represji czy czystek etnicznych. Prosilibyśmy o uzupełnienie i przyjęcie naszej poprawki, która brzmi następująco. W lit. b) pkt 5 otrzymuje brzmienie: poszukiwanie miejsc spoczynku osób, które straciły życie wskutek walk z narzuconym systemem totalitarnym, wskutek represji totalitarnych lub czystek etnicznych lub walk narodowowyzwoleńczych do dnia 31 lipca 1990 r. To wydaje się być pożądana zmiana. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Ponieważ widzę, że zanosi się na wiele uwag i poprawek do tekstu, to w związku z tym będę proponował, ażebyśmy odnosili się do poszczególnych punktów, a może nawet i liter, żebyśmy zachowali w ten sposób przejrzystość procedowania. Czyli jak zrozumiałem, do pkt 1 lit. a) zgłoszone zostały dwie poprawki.

Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:

Lit. b), panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, pan poseł zgłosił poprawkę do lit. b), natomiast do lit. a) zgłosił poprawkę pan poseł Janusz Sanocki. Ja bardzo proszę, ażeby poprawki niezależnie od zgłoszenia ustnego, znalazły swoje odzwierciedlenie na piśmie i zostały przedstawione tak, ażeby było wiado-

mym, nad czym Komisja będzie głosowała. Bardzo proszę o dopełnianie tej formalności i obydwu panów posłów bardzo o to proszę. Zanim nastąpi sporządzenie tych poprawek na piśmie, udzielę głosu przedstawicielowi wnioskodawców, żeby odniósł się do tych propozycji. Aha, pan poseł chciałby jeszcze coś dodać do zgłaszanej poprawki.

Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, otóż konsekwencją przyjęcia tej poprawki, którą zgłaszam, a więc poprawki nr 1, jest przyjecie poprawek nr 6, 7, 8 i 9, które dotyczą tej samej materii i dotyczą kolejnych przepisów. Mam to na piśmie, tak że tworzy to pewną całość. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To jest poprawka do lit. b), tak?

Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:

Tak, do lit. b).

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, dziękuję bardzo. Jeszcze pan prezes Łukasz Kamiński, bardzo proszę.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Jeśli można, to do lit. b) chciałbym zwrócić uwagę, która jest również zawarta w stanowisku pisemnym. Moim zdaniem mogą mieć miejsce potencjalne konsekwencje użytego w lit. b) zapisu, o czym rozmawialiśmy podczas prac podkomisji. Chodzi mi o sformułowanie „a zwłaszcza", które co prawda idzie w dobrą stronę, ale czy użycie tego sformułowania nie zawęzi nam jednak kategorii osób, których będziemy poszukiwać? W pierwszej części zdania mówimy o osobach poległych w walkach o niepodległość i tak dalej, a później jest określenie „a zwłaszcza tych, które straciły życie wskutek walki z narzuconym systemem totalitarnym". Jest pytanie na przykład o ofiary Zbrodni Wołyńskiej, które nie walczyły z systemem totalitarnym, a jak najbardziej były ofiarami czystek etnicznych? Czy nie należałoby się zastanowić nad sformułowaniem „a zwłaszcza"?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, aby do przedstawionych propozycji, najpierw jeżeli chodzi o zmiany dotyczące lit. a), odniósł się przedstawiciel wnioskodawców.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Szanowni państwo, chcę podkreślić, że dyskusja merytoryczna odbyła się podczas prac podkomisji. Podkomisja trwała dwa dni i o tym wszystkim rozmawialiśmy, a dziś odnoszę wrażenie, jakbyście państwo dopiero teraz zapoznali się z tekstem ustawy. Uważamy, że poprawki powinny być odrzucone, ponieważ ust. 5 zawiera szerszą definicję poszukiwania miejsc spoczynku osób poległych w walkach o niepodległość i zjednoczenie państwa polskiego. Uważamy, że nie ma potrzeby modyfikacji tego przepisu, tak że proszę o odrzucenie tych poprawek. Dziękuję.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Można?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Robert Kropiwnicki.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Szanowni państwo, czytając ten artykuł w całości wraz z poprawką, niestety obawiam się, że wraz z poszerzeniem zakresu dat, będziemy mieli duży kłopot prawny. Obawiam się, że jest to niestety wynik pośpiechu. Przepraszam, ale myślę, że warto, żebyśmy wszyscy usłyszeli, jak to brzmi w ustawie -matce. „Art. 1. Ustawa reguluje: ewidencjonowanie, gromadzenie, przechowywanie, opracowywanie, zabezpieczenie, udostępnianie i publikowanie dokumentów organów bezpieczeństwa państwa, wytworzonych oraz gromadzonych od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r., a także organów bezpieczeństwa (strona 2) Trzeciej Rzeszy Niemieckiej i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, dotyczących". Następ-

nie jest lit. a) i tutaj my zmieniamy ten zakres czasowy, na okres od 8 listopada 1917 r. To by oznaczało, że będziemy zbierać dokumenty z lat 20. i 30., wytworzonych przez III Rzeszę i przez Związek Radziecki. To jest jednak dość dziwne, bo wtedy nie było jeszcze III Rzeszy, a Związek Radziecki niewiele miał wspólnego z tym, co się działo. Obawiam się, że jeśli nie zmienicie państwo, mówię do większości, tak naprawdę całości brzmienia tego akapitu, to będzie to strasznie poszatkowane i nie bardzo będzie wiadomo, o co chodzi. Proszę zobaczyć, że w dalszej części jest mowa o tym, że ścigane będą zbrodnie nazistowskie, zbrodnie komunistyczne i inne przestępstwa stanowiące zbrodnię przeciwko pokojowi, ludzkości lub zbrodnie wojenne, a w lit. b) jest mowa o innych represjach z motywów politycznych. Pytanie będzie takie, czy w związku z tym IPN będzie się zajmował Berezą Kartuską? Czy będą ścigane wszystkie sprawy dotyczące delegalizowania KPP i innych ugrupowań w II Rzeczypospolitej? Czy my naprawdę tego chcemy, żeby tym zajmował się IPN? Dlatego apeluję, żeby przemyśleć całość tej ustawy jako tekstu jednolitego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Ja z kolei chciałbym zaapelować do państwa, aby na obecnym etapie zgłaszać poprawki do sprawozdania podkomisji i nie rozpoczynać dyskusji od podstaw. Ten etap przecież mamy już za sobą. W związku z tym moja prośba zmierza w tym kierunku, że jeżeli zgłaszają państwo poprawki do poszczególnych punktów ustawy, to bardzo proszę o przedkładanie tych poprawek na piśmie. Następnie po krótkim i zwięzłym omówieniu czego ta poprawka dotyczy, będą poddawane one pod głosowanie.

Poddaję pod głosowanie poprawkę zgłoszoną przez pana posła Janusza Sanockiego. Poprawka zmierza w tym kierunku, żeby w art. 1 pkt 1 skreślić lit. a).

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (6) Kto jest przeciwny?

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

To nie było 6 zgłoszeń.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Było więcej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę o przeliczenie jeszcze raz.

Kto jest za przyjęciem poprawki pana posła Janusza Sanockiego? (9) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciwny? (14) Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przechodzimy do lit. b). Poprawkę chce zgłosić pan poseł…

Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:

Mirosław Suchoń.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, pan poseł Mirosław Suchoń chciał złożyć poprawkę.

Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Ja już omówiłem tę poprawkę. Naszą wątpliwość budzi sformułowanie „a zwłaszcza”, bo to idzie w dobrym kierunku, ale nie do końca odpowiada oczekiwaniom strony społecznej, więc proponujemy poprzednie brzmienie tego przepisu, wraz z uzupełnieniem o walki narodowowyzwoleńcze oraz usunięcie daty 8 listopada 1917 r. W tym samym głosowaniu proponujemy przyjęcie poprawek dotyczących art. 53 ust. 3, art. 53b, jak również art. 1 ust. 8 oraz art. 15a ust. 1 ustawy o grobach i cmentarzach wojennych. To jest konsekwencja ewentualnej zmiany przepisu w art. 53 ust. 8, o którym teraz…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To wszystko pozostaje w związku z lit. b), tak?

Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy poprawka została złożona na piśmie?

Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:

Tak, mam ją na piśmie, tak że zaraz to…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To proszę ją przedłożyć. Drodzy państwo, poddaję pod głosowanie poprawkę przedstawioną przez pana posła Mirosława Suchonia, z którą przed chwilą panie i panowie posłowie mieli okazję się zapoznać.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki wraz z konsekwencjami? (9) Kto jest przeciw? (15) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Czy do lit. c) ktoś zgłasza uwagi? Proszę bardzo, pan poseł Wojciech Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym złożyć, przychylając się do apelu pana przewodniczącego, konkretną poprawkę, polegającą na wykreśleniu lit. c). Chciałbym również zapowiedzieć, że to jest pierwsza z serii poprawek, jakie będę chciał złożyć. Chodzi mi o to, aby zachować odrębność i niezależność instytucjonalną Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w dotychczasowym kształcie. Rozmawialiśmy o tym podczas posiedzenia podkomisji i mówił o tym pan minister Kunert, więc ja nie będę tego tematu rozwijał. Powiem tylko krótko, że wydaje mi się, że Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa pracuje dobrze, wykonała szereg dobrych rzeczy, natomiast włączenie jej w struktury Instytutu Pamięci Narodowej byłoby niewłaściwe, niecelowe i właściwie nie służyłoby ani Instytutowi Pamięci Narodowej, ani Radzie. Stąd moja pierwsza poprawka, ale zapowiadam w tym miejscu, że kolejne poprawki, które mam na piśmie i które będę zgłaszał w następnych punktach, konsekwentnie mają na celu przywrócenie kompetencji Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Ta poprawka polega na skreśleniu lit. c).

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (9) Dziękuję. Kto jest przeciw? (14) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przechodzimy do pkt 2.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Panie przewodniczący, ja zgłosiłem poprawkę, nad którą nie głosowaliśmy, dotyczącą lit. c).

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, proszę przybliżyć tę poprawkę.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Ja już ją przedstawiałem, ale mogę ją odczytać jeszcze raz.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze. W art. 1 pkt 1 lit. c) projektu ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej dodać nowy pkt 6, który otrzymuje następujące brzmienie: prowadzenie działalności związanej z upamiętnianiem historycznych wydarzeń, miejsc oraz postaci w dziejach walk i męczeństwa Narodu Polskiego, zarówno w kraju, jak i za granicą, a także miejsc walk i męczeństwa innych narodów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w okresie od dnia 8 listopada 1917 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (17) Dziękuję. Kto jest przeciw? (5) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (2) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do pkt 2. Proszę bardzo, przedstawiciel wnioskodawców.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Do art. 2. Ta poprawka jest wynikiem…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ale panie pośle, jesteśmy w pkt 2. Art. 2 jest jeszcze…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

To jest poprawka dotycząca art. 2 ustawy o IPN. W wyniku tej dyskusji chcemy, ażeby zbrodniami komunistycznymi były czyny popełnione przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego w okresie od dnia 8 listopada 1917 r. do dnia 31 lipca 1990 r. Ta poprawka ujednolica ustawę. Chcemy, ażeby państwo polskie miało możliwość ścigania zbrodniarzy, ale też zbierania dokumentacji i ustalania faktów dotyczących tych zbrodni komunistycznych, które zostały popełnione na Polakach zamordowanych przez państwo komunistyczne właśnie w okresie od 8 listopada 1917 r. do dnia 31 lipca 1990 r. i ku temu zmierza ta poprawka. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, ta poprawka jest do art. 2 sprawozdania?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Nie, to jest poprawka do art. 2 ustawy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Do ustawy macierzystej.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak jest.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze. Proszę bardzo, pan poseł Robert Kropiwnicki.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Panie przewodniczący, otóż po pierwsze, tej poprawki nie ma w sprawozdaniu i nawet nie było woli zmiany tego artykułu w sprawozdaniu, bo ust. 2 dotyczy art. 8, a pan poseł Mularczyk proponuje, żebyśmy zmieniali art. 2. Uważam, że to pokazuje, że całe sprawozdanie jest źle przygotowane. Proszę się zastanowić, bo być może warto je jeszcze odesłać do podkomisji. Niech podkomisja to jeszcze raz naprawdę przemyśli i my wtedy nie będziemy mieli tyle poprawek podczas posiedzenia Komisji. Jeśli państwo chcecie szybko pracować, to potem wychodzi z tego jeden wielki gniot. Warto się nad tym zastanowić i trochę dłużej pracować w podkomisji, żeby nie robić takiego bałaganu podczas prac Komisji.

Odniosę się do części merytorycznej. Otóż jak rozumiem, państwo chcecie, żeby tak naprawdę poszerzyć legalną definicję zbrodni komunistycznej i rozszerzyć ją na okres II Rzeczypospolitej. Tu dochodzimy do jakiegoś absurdu, bo to oznacza, że zbrodniami komunistycznymi w rozumieniu ustawy są czyny popełnione przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego w okresie od 8 listopada 1917 r., polegające na stosowaniu represji lub innych form naruszania praw człowieka wobec jednostek lub grup i tak dalej. To jest jakąś durną fikcją, bo przecież wiemy, że nie mieliśmy państwa komunistycznego przed II wojną światową, a będziemy się zajmowali zbrodniami komunistycznymi. Ciężko to zrozumieć. Jak mamy zajmować się zbrodniami komunistycznymi popełnionymi przez funkcjonariuszy państwa? To tak jakbyśmy dziś sugerowali, że II Rzeczpospolita była państwem komunistycznym. Na to wychodzi, jeżeli wprowadzamy do ustawy, najważniejszego oprócz konstytucji aktu prawnego, legalną definicję zbrodni komunistycznej i piszemy tam, że zbrodnią komunistyczną jest to, co się działo w II Rzeczypospolitej i rozszerzamy okres funkcjonowania tej definicji, to wygląda to tak, jakbyśmy całkowicie zmieniali historię. Uważam…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem, że pan poseł jest przeciwny tej poprawce.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Tak, panie przewodniczący, ale uważam, że w tak istotnych sprawach należy jednak odbyć chociaż dyskusję. Jak nie miała ona miejsca podczas prac podkomisji, to powinna się ona odbyć podczas prac Komisji, żeby członkowie Komisji i eksperci mogli się na ten temat wypowiedzieć. Chętnie wysłuchałbym opinii ekspertów i historyków w tej sprawie. Posłowie niby mogą wszystko i możemy uchwalić, co tylko państwo chcecie, ale dobrze byłoby, żeby to miało jeszcze jakiś sens. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Ja bardzo proszę o zwięzłe uzasadnianie swojego stanowiska. Bardzo proszę, pan poseł Janusz Sanocki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, drodzy państwo wnioskodawcy, nie jestem przeciwny tym zmianom, ale jeszcze raz zwracam uwagę, że to nie są banalne kwestie, związane z zakresem czasowym, nad którym my de facto rozciągamy naszą jurysdykcję i moim zdaniem nie możemy jej rozciągać na okres II Rzeczypospolitej. Wtedy istniało legalne państwo polskie, które mogło ścigać zbrodnie komunistyczne oraz wszystkie inne i my…

Głos z sali:

Co pan…

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Proszę państwa, ścigało, ale w związku z tym my nie możemy rozszerzać tego okresu, bo dochodzimy do absurdu. Ja naprawdę proszę o zastanowienie się, bo według mnie logiczna była data 1 września 1939 r., kiedy II Rzeczpospolita straciła możliwość funkcjonowania na własnym terytorium i od tego czasu my możemy podejmować działania. Prawdę powiedziawszy, to my się trochę ośmieszamy, kiedy próbujemy tak wszystkich ścigać. Ścigajmy jeszcze Komunę Paryską. Naprawdę proszę, żeby zreflektowali się wnioskodawcy, których szanuję i lubię, ale jeśli idziecie taką mechaniczną większością, to dojdziemy w końcu do jakiegoś absurdu. Ja proponuję odesłanie tego projektu do podkomisji i przemyślenie jeszcze raz całej ustawy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z ekspertów chciałby się odnieść do tych uwag? Bardzo proszę, panie profesorze.

Prof. dr hab. Włodzimierz Suleja:

Panie przewodniczący, ja oczywiście szanuję głęboką wiedzę panów posłów, ale jeżeli próbuje się udowodnić, że II Rzeczpospolita była państwem komunistycznym na podstawie tych ustaleń, to trzeba pamiętać o tym, że istniało państwo komunistyczne właśnie w tamtym czasie i ono się najpierw nazywało Rosja Sowiecka, a potem Związek Radziecki i ono popełniało zbrodnie na Polakach. Komunistyczna Partia Polski nigdy nie była delegalizowana, bo nie było takiej potrzeby.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Po tym wyjaśnieniu poddaję poprawkę zgłoszoną przez pana posła Waldemara Budę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki?

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Przez pana posła Mularczyka.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Pana posła Mularczyka.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pan poseł Waldemar Buda złożył poprawkę na piśmie, a odczytał ją przedstawiciel wnioskodawców. Proszę mnie nie poprawiać, ale dziękuję, że państwo czuwacie nad przebiegiem obrad. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (14) Dziękuję. Kto jest przeciw? (6) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (2) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do rozpatrzenia pkt 2. Czy są uwagi do pkt 2? Proszę bardzo, pan poseł Marcin Święcicki.

Poseł Marcin Święcicki (PO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zmienia się sposób nadawania statutu Instytutowi, a mianowicie do tej pory statut nadawała Rada Instytutu, a teraz statut nadaje sam prezes. Otóż we wszystkich organizacjach na ogół jest tak, że prezes jako władza wykonawcza sam sobie nie nadaje statutu. We wszystkich samorządach to rady miast, powiatów czy województw same nadają statuty. W Polskim Towarzystwie Socjologicznym statutu nie nadaje prezes Towarzystwa, ale nadaje walne zgromadzenie członków czy walny zjazd. To jest powszechna reguła. Nie wiem, dlaczego akurat tutaj prezes ma sam nadawać statut IPN. Jednak obowiązuje pewna zasada podziału władzy, pewna zasada kontroli, jakiegoś nadzoru czy dzielenia się władzą i tutaj sam prezes może się zapędzić w rozwiązania, które będą niewłaściwe, niedobre i autorytarne. Dla porządku, dla równowagi, dla zbalansowania podziału władz uważam, że to nie prezes powinien nadawać statut, tylko Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Chcę przypomnieć, że ta kwestia była przedmiotem dyskusji podczas posiedzenia podkomisji. Jeżeli pan poseł składa taką poprawkę, to bardzo proszę to sformalizować i przedstawić ją na piśmie. Poprawka sprowadza się do tego, żeby sformułowanie „Prezesa Instytutu Pamięci” zastąpić wyrazami: Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej. Tak, panie pośle?

Poseł Marcin Święcicki (PO):

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła Marcina Święcickiego? (8) Dziękuję. Kto jest przeciw? (15) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przechodzimy do pkt 3 sprawozdania. Czy są uwagi? Proszę bardzo, pan przewodniczący Wojciech Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Panie przewodniczący, ja chciałem zgłosić poprawkę polegającą na zwiększeniu tego wymaganego progu do wyboru prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. W związku z tym proponuję poprawkę w brzmieniu: Prezesa Instytutu Pamięci powołuje i odwołuje Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, tu będzie ta zmiana, bezwzględną większością głosów, dalej zostaje tak jak było, za zgodą Senatu, na wniosek Kolegium Instytutu Pamięci, które zgłasza kandydata spoza swojego grona.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Proszę przedstawiciela wnioskodawców o ustosunkowanie się do tej poprawki.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie pośle, my zostawiamy taki przepis, jaki został wprowadzony przez państwa w 2010 r., więc nie wiem, dlaczego teraz chcecie te wymogi podwyższać.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

To nie znaczy, że nie mogę teraz zgłosić takiej poprawki.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Dlaczego pan tej poprawki nie zgłosił w 2010 r.?

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Panie przewodniczący, to nie jest żaden argument.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Dobrze, dziękuję. Jestem przeciw.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Panie przewodniczący, jeżeli ta poprawka nie uzyska poparcia, to chciałbym powiedzieć, że zgłaszam ją jako wniosek mniejszości, zresztą tak jak poprzednią poprawkę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, dziękuję bardzo. Ta poprawka, jak rozumiem, została złożona na piśmie. Tak?

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki przedstawionej przez pana przewodniczącego Wojciecha Wilka? (6) Dziękuję. Kto jest przeciw? (14) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (2) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przystępujemy do rozpatrzenia pkt 4. Czy są uwagi do pkt 4? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy pewną uwagę o charakterze legislacyjnym. Jeżeli zwrócicie państwo uwagę na brzmienie art. 10 ust. 1, to on w pewnym zakresie powiela to, co mamy wyżej w lit. b) w ust. 3 w zdaniu pierwszym. Dlatego proponujemy, żeby temu ust. 1 nadać następujące brzmienie: Przewodniczący Kolegium Instytutu Pamięci udostępnia ogłoszenie o konkursie na stanowisko Prezesa Instytutu Pamięci w Biuletynie Informacji Publicznej Instytutu Pamięci. Proponujemy takie brzmienie dlatego, że to co jest już wcześniej, a więc że konkurs na stanowisko Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej ogłasza przewodniczący, mamy zdanie wyżej lit. b). Żeby nie powielać tej samej normy, mamy poprawkę o charakterze stricte legislacyjnym, bo nie zmieniamy tu sposobu brzmienia normy.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Oczywiście jest zgoda wnioskodawców i ja jako członek Komisji jak najbardziej przejmę tę poprawkę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (18) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Pan przewodniczący Wojciech Wilk. Proszę bardzo.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Szanowni państwo, chciałbym zgłosić poprawkę. Mam wrażenie, że o tym troszeczkę rozmawialiśmy również podczas posiedzenia podkomisji, a mianowicie proponujemy, żeby w art. 10a dodać ust. 2a, w którym sprecyzujemy termin składania zgłoszeń przez kandydatów. Poprawka ta miałaby brzmieć następująco: Termin składania zgłoszeń przez kandydatów wynosi 30 dni od dnia udostępnienia ogłoszenia o konkursie w Biuletynie Informacji Publicznej Instytutu Pamięci. Chodzi o to, żeby precyzyjnie określić ten termin.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Przedstawiciel wnioskodawców?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Jesteśmy przeciwni. Jest termin 14-dniowy, który jest wystarczający. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (7) Dziękuję. Kto jest przeciwny? (15) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Panie przewodniczący, zgłaszam tę poprawkę jako wniosek mniejszości. Nie będę już tego powtarzał za każdym razem. Tak myślę, że przyjmiemy to jako zasadę i nie ma potrzeby powtarzania formuły.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Przechodzimy do ust. 4. Czy są uwagi do ust. 4?

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, mamy tylko poprawkę językową, bo wydaje nam się, że w tym drugim zdaniu powinno być: Decyzję w tej sprawie Kolegium Instytutu Pamięci podejmuje bezwzględną większością głosów. Chodzi o wprowadzenie liczby pojedynczej.

Przy okazji jak zwykle chcielibyśmy prosić Komisję o upoważnienie do zgłaszania typowo językowych poprawek, jeżeli jeszcze coś znajdziemy w czasie prac Komisji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ja myślę, że jest zgoda Komisji. Tak samo w przypadku tej sugestii również jest zgoda Komisji na dokonanie tego rodzaju korekty przez Biuro Legislacyjne.

Jeszcze raz wracam z pytaniem, czy do pkt 4 są uwagi? Jeżeli nie ma uwag, to uznaję, że pkt 4 został przyjęty.

Czy do pkt 5 są uwagi? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, jeżeli chodzi o pkt 5 lit. c), to ta zmiana została wprowadzona niejako w wyniku naszej ingerencji. Teraz po przemyśleniu zastanawiamy się, czy idzie ona w dobrym kierunku.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Nie ma lit. c).

Legislator Piotr Podczaski:

W pkt 5 jest lit. c) i dotyczy ust. 7.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Na stronie 4 sprawozdania jest pkt 5.

Legislator Tomasz Czech:

To dotyczy art. 11 ust. 7.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Ale z czego wynikają te wątpliwości, bo usłyszeliśmy tylko, że są?

Legislator Piotr Podczaski:

Mogę kontynuować, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo.

Legislator Piotr Podczaski:

Chodzi o to, że wprowadziliśmy odesłanie na ust. 1 pkt 2, czyli na to, że pracownikiem nie może być osoba, która została skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z urzędu. W obecnym brzmieniu ustawy takiego warunku nie ma i jest tylko warunek nieskazitelnego charakteru i wysokich walorów moralnych. Wprowadzenie tego warunku tak naprawdę powodowałoby obowiązek przebadania pod tym kątem wszystkich zatrudnionych pracowników. Tego warunku pracownicy zatrudnieni wcześniej nie musieli spełniać. To już oczywiście musi być państwa poprawka i proponujemy, żeby albo skreślić to odwołanie na ust. 1 pkt 2, albo wprowadzić odwołanie

na ust. 1 pkt 3, czyli – wyróżnianie się wysokimi walorami moralnymi oraz wiedzą przydatną w pracach Instytutu Pamięci.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Uprzejmie proszę o wskazanie, w którym miejscu sprawozdania my jesteśmy, bo ja nie wiem.

Legislator Piotr Podczaski:

Jesteśmy w zmianie 5, dotyczącej art. 11, polegającej na dodaniu ust. 7 w lit. c).

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Dziękuję.

Legislator Piotr Podczaski:

Proszę bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Przedstawiciel wnioskodawców?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Jak rozumiem, ta poprawka doprowadzi do tego, że prezes IPN będzie musiał sprawdzić, czy nie ma pracowników, którzy byli skazani za przestępstwo umyślne.

Legislator Piotr Podczaski:

Tak, w momencie wejścia w życie ustawy.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Wydaje mi się, że to jest dobra poprawka.

Legislator Piotr Podczaski:

Jeśli można, panie przewodniczący, to chciałem powiedzieć, że gdyby to działało na przyszłość, to jak najbardziej jest to dobra poprawka, ale chodzi też o wszystkich dotychczas zatrudnionych pracowników. Obawiam się, że musielibyśmy dodatkowo stworzyć jakieś przepisy przejściowe, które regulowałyby, w jakim okresie ma dojść do ich sprawdzenia i na jakiej podstawie oczywiście.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Może niech pan Prezes IPN się wypowie w tej kwestii.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Podzielam wątpliwość dotyczącą stanu obecnego. Mogę się też odwołać do konkretnego przykładu historycznego, bo w 2007 r. również został rozszerzony na wszystkich pracowników pewien wymóg, dotyczący wcześniej tylko prezesa i w praktyce okazał się nieskuteczny. Jedna osoba została zwolniona ze względu na nieprzestrzeganie tego nowego przepisu, ale sąd pracy uznał, że Instytut, mimo istnienia tego przepisu ustawowego, nie miał prawa jej zwolnić, musieliśmy przyjąć ją z powrotem do pracy i wypłacić wysokie odszkodowanie. Moim zdaniem jest to zasadna uwaga o tyle, że na przykład w ustawie o urzędnikach państwowych, a pracownicy Instytutu są w większości urzędnikami, nie ma tego typu wymogów. Jeśli chodzi o służbę cywilną, to też nie ma tak wysoko postawionego wymogu dotyczącego skazania za przestępstwa. Moim zdaniem więc dobrze byłoby rzeczywiście pozostawić ten wymóg tylko w odniesieniu do prezesa, a nie wszystkich pracowników. Gdyby ten wymóg pozostał, to rzeczywiście potrzebna byłaby jakaś delegacja ustawowa, która precyzowałaby, w jaki sposób można byłoby przeprowadzić sprawdzenie wszystkich 2 tys. obecnie zatrudnionych osób w Krajowym Rejestrze Karnym i procedurę ich ewentualnego zwolnienia z pracy. Przypominam, że duża część pracowników Instytutu, którzy zajmują się jakimiś wrażliwymi elementami i tak jest poddawana procedurom sprawdzającym w ramach uzyskiwania certyfikatu bezpieczeństwa. Jeśli intencją było zapewnienie pewnego standardu bezpieczeństwa, to on jest osiągany inną metodą. Stąd ta wątpliwość wydaje mi się zasadna, ale gdyby miało pozostać obecne brzmienie, to przyłączyłbym się do postulatu wprowadzenia jakichś przepisów przejściowych, które uregulowałyby co zrobić z obecnie zatrudnionymi pracownikami.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Dziękuję bardzo.

Legislator Tomasz Czech:
Ja tylko chciałem przypomnieć, że podczas prac podkomisji zwracaliśmy uwagę, że w obecnym brzmieniu art. 6 jest odesłanie na art. 11 ust. 1 i tam nie było tego wymogu dotyczącego popełnienia przestępstwa umyślnego, a jedynie właśnie te kwestie związane z walorami moralnymi. To było po prostu przez pomyłkę.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Dobrze, jak rozumiem, ten przepis nie może objąć pracowników wstecz, bo on wejdzie w życie, powiedzmy, w ciągu najbliższych tygodni, ale będzie podstawą do wyższych kwalifikacji moralnych na przyszłość, tak? Więc ja bym…

Legislator Piotr Podczaski:
Jeśli można, obawiam się, że obejmie także osoby, które są pracownikami w momencie wejścia w życie ustawy, czyli obejmie wszystkich i tu jest nasz problem.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
W takim razie czy możemy stworzyć taki przepis przejściowy, żeby on objął tylko pracowników tak jakby na przyszłość?

Legislator Piotr Podczaski:
Problem polega na tym, że będzie to nierówne traktowanie. Chodzi nie tyle o to, że przepis przejściowy powinien obejmować pracowników tylko na przyszłość, tylko powinna być przewidziana procedura ewentualnego sprawdzenia pracowników pod tym kątem. Ale oczywiście jeśli chodzi o przepis przejściowy, o który pan pyta, to rozwiązanie jest bardzo proste, po prostu ten przepis trzeba będzie sformułować w ten sposób, że dotyczy on tylko osób zatrudnionych po dniu wejścia w życie ustawy.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
To tak zróbmy, dobrze?

Poseł Janusz Sanocki (niez.):
Przepraszam, czy można?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Dziękuję bardzo. Zgłasza się jeszcze poseł Janusz Sanocki, proszę bardzo.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):
Tak jest, proszę państwa, natwórzmy przepisów, natwórzmy procedur i pozatrudniajmy jeszcze dwa razy tyle urzędników. Przecież kategoria nieskazitelnego charakteru i nienagannego postępowania jest szerszą kategorią i według mnie również obejmuje osoby, które są niekarane. W związku z tym wprowadzanie takiego przepisu, który wymaga świadectwa niekaralności, jest po prostu zbędne, a mnoży tylko procedury. W ogóle im dłużej tu jestem, a jestem tu pół roku, to widzę, że my tworzymy prawo, nie wiadomo po co, żeby je tylko skomplikować. Proponuję wykreślić to, żeby nie mnożyć procedur. Każdy wie, że w amerykańskiej konstytucji, którą przed chwila przywoływałem w rozmowie z kolegą, jest przepis o sędziach, którzy są nieusuwalni dopóki, dopóty nienagannie pełnią swoją rolę i to wystarcza, a my tworzymy procedury, budujemy instytucje i będziemy to sprawdzać i dziesięć razy weryfikować. Proszę, żeby patrzeć na projekty uchwał również pod kątek sprawności ich funkcjonowania.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Przyjmując te uwagi za zasadne, zmienilibyśmy pkt 2 na pkt 3 i wówczas wymogiem byłoby wyróżnianie się wysokimi walorami moralnymi oraz wiedzą przydatną w pracy instytutu, dobrze? Pan poseł Buda taką poprawkę złoży.

Poseł Waldemar Buda (PiS):
Ja będę wnioskodawcą tej poprawki.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę jeszcze raz tę poprawkę przypomnieć, w którym miejscu ona wystąpi?

Legislator Piotr Podczaski:

My powiemy, panie przewodniczący, bo my to niejako wywołaliśmy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę.

Legislator Piotr Podczaski:

Poprawka ta dotyczy ust. 7: Pracownikiem Instytutu Pamięci może być osoba, która spełnia warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i dalej ten ustęp będzie brzmiał tak jak w sprawozdaniu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, rozumiem. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (16) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do pkt 6. Czy są uwagi? Nikt nie zgłasza uwag? Biuro Legislacyjne zgłasza się do pkt 6. Proszę bardzo.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, mamy pytanie do wnioskodawców, czy czasami w art. 13 nie powinno się wprowadzić konsekwencji zmiany art. 10, gdzie wyraźnie stwierdzamy, że to Kolegium Instytutu Pamięci wnioskuje zarówno o powołanie, jak i odwołanie prezesa Instytutu Pamięci Narodowej? W związku z tym chyba powinno się wrócić do takiego samego brzmienia, jak to jest w ustawie obecnie, że Kolegium Instytutu Pamięci wnioskuje o odwołanie prezesa Instytutu Pamięci jeżeli, i dalej powinno pozostać, jak jest. Byłoby to zgodne z tym, co jest w art. 10, gdzie wyraźnie mówi się, że to właśnie Kolegium Instytutu Pamięci jest tym organem, który wnioskuje o odwołanie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ktoś z państwa chciałby w tej sprawie zabrać głos?

Skoro nie, to przystępujemy do rozpatrzenia pkt 7.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Mam poprawkę do pkt 7.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, przedstawiciel wnioskodawców.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Toczyła się dyskusja na temat umów zawieranych przez Kolegium, przez członków Rady z prezesem IPN i w ust. 7 przyjęliśmy taki zapis, że członek Kolegium nie może być także pracownikiem IPN, jak również stroną umowy o świadczenie pieniężne, zawartą przez Instytut Pamięci. Uważamy, że bardziej precyzyjnym przepisem byłby zapis, że członek Kolegium Instytutu Pamięci nie może być także pracownikiem Instytutu Pamięci ani świadczyć innych usług na podstawie umowy cywilnoprawnej. Proponujemy wprowadzenie przepisu: ani świadczyć innych usług na podstawie umowy cywilnoprawnej. To będzie szersze pojęcie i taką poprawkę zgłaszamy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Poprawkę w tym zakresie zgłasza pan poseł Waldemar Buda. Proszę bardzo, pan przewodniczący poseł Wojciech Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Szanowni państwo, ja mam pytanie, czy nie należałoby wprowadzić tu jeszcze prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej, żeby było to jasne. Wtedy dotyczyłoby to pracowników Instytutu Pamięci Narodowej, jak również prokuratorów.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Może niech pan prezes IPN się wypowie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, pan prezes Łukasz Kamiński.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Ja chciałbym zwrócić uwagę, że właśnie to jest jedyny przypadek, który się de facto w historii wydarzył. Przez wiele lat członkiem Rady, co budziło moje bardzo poważne wątpliwości, była osoba, która jednocześnie była prokuratorem zatrudnionym w Instytucie, a ponieważ ustawa rozróżnia pracowników i prokuratorów, to wydaje mi się, że wprowadzenie takiego przepisu, żeby członkiem organu, który jest też organem oceniającym, nie była osoba zatrudniona, czyli prokurator, jest zasadne, bo taki przypadek miał miejsce. Wydaje mi się, że to jest jakby kwestia techniczna, ale to jest inna kategoria. Proszę zwrócić uwagę, że ustawa o Instytucie Pamięci Narodowej rozróżnia pracowników oraz prokuratorów, więc wydaje mi się, że jeśli jest zakaz łączenia funkcji pracownika z innymi funkcjami, to powinien być przepis, że prokuratorów też to dotyczy.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Dobrze, tu jest decyzja, żeby przyjąć tę poprawkę, czyli przepis miałby brzmienie: nie może być pracownikiem i prokuratorem Instytutu Pamięci.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Ani prokuratorem.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Ani prokuratorem Instytutu Pamięci.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy mam rozumieć, że mamy do czynienia z dwoma poprawkami?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

W związku z tym poddaję pod głosowanie poprawkę przedstawioną wcześniej przez pana posła Waldemara Budę, a zreferowaną przez przedstawiciela wnioskodawców.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Panie przewodniczący, ja rozumiem, że pan poseł wnioskodawca przyjął moją propozycję.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak, czyli można głosować je łącznie.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Ja w takim razie wycofuję swoją poprawkę, bo jeżeli w poprawce wnioskodawcy pojawia się prokurator, to moja poprawka została w niej skonsumowana.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Poddaję poprawkę zgłoszoną przez posła Waldemara Budę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (20) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Proszę, pan przewodniczący Wojciech Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Szanowni państwo, ja chciałbym zgłosić jeszcze dwie poprawki. Jedna dotyczy art. 15 ust. 2, w którym chcielibyśmy nadać nowe brzmienie pkt 1, 2 i 3 w ust. 3. Kolegium Instytutu Pamięci składa się z dziewięciu członków, w tym: 1) dwóch powoływanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej spośród kandydatów zgłoszonych przez Krajową Radę Sądownictwa; 2) pięciu powoływanych bezwzględną większością głosów przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, z tym że dwóch Sejm powołuje spośród kandydatów zgłoszonych przez kluby poselskie, których przedstawiciele nie wchodzą w skład Rady Mini-

strów; 3) dwóch powoływanych bezwzględną większością głosów przez Senat. Ja wiem, że to może być dziwna konstrukcja, bo pan minister Sellin się uśmiechnął, natomiast idea była taka, żeby spróbować troszeczkę spluralizować Kolegium Instytutu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To jest pierwsza poprawka, tak?

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Tak, a druga poprawka…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Za chwileczkę udzielę głosu w sprawie drugiej poprawki. Proszę przedstawicieli wnioskodawców o odniesienie się do tej poprawki.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Jesteśmy przeciw.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (5) Dziękuję. Kto jest przeciw? (14) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (2) Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Proszę pana przewodniczącego Wojciecha Wilka o przedstawienie drugiej poprawki.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

To jest bardzo krótka poprawka. Chcielibyśmy nadać następujące brzmienie ust. 4: Członkiem Kolegium Instytutu Pamięci może zostać osoba, która posiada wyłącznie obywatelstwo polskie, posiada wykształcenie wyższe, wyróżnia się wysokimi walorami moralnymi oraz wiedzą przydatną w pracach Instytutu Pamięci. Dodaliśmy w tym przepisie wyrazy: posiada wykształcenie wyższe. Reszta pozostaje bez zmian.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Jesteśmy przeciw.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (4) Dziękuję. Kto jest przeciw? (14) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (2) Dziękuję bardzo.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Ja mam poprawkę do ust. 9.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jesteśmy jeszcze w ust. 7. Proszę bardzo, udzielam panu głosu.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Dziękuję, panie przewodniczący. Ja mam pytanie do Biura Legislacyjnego, ponieważ mam pewne wątpliwości. Wiem, że to było tematem prac podkomisji, ale jeśli Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej jest organem administracyjnym drugiego stopnia, to czy nie ma potrzeby, aby do ustawy wpisać i stworzyć biura Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej? W ustawie w ogóle nie ma mowy o zapleczu administracyjnym Kolegium, a to jest organ administracyjny, do którego można zaskarżyć decyzję prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. Mowa jest jedynie o tym, że statut Instytutu Pamięci Narodowej będzie regulował te kwestie, natomiast czy nie należy wyodrębnić specjalnej komórki administracyjnej, która będzie zapleczem dla Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej? Chciałem po prostu poddać tę kwestię w wątpliwość, czy nie należałoby tego uwzględnić właśnie w tym punkcie?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Dziękuję bardzo. Ja chciałbym wrócić jeszcze do treści zawartej w art. 15 ust. 7. Chodzi o prokuratorów.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):
To nie było głosowane.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Ta kwestia…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
To było głosowane.

Poseł Wojciech Wilk (PO):
Było.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):
No nie było.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Przyjęliśmy, tak?

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):
Nie przyjęliśmy.

Poseł Wojciech Wilk (PO):
Pan poseł Mularczyk przejął tę poprawkę, a ja swoją wycofałem.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Panie przewodniczący, proszę mówić do mikrofonu.

Poseł Wojciech Wilk (PO):
To jest nowe brzmienie, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Proszę się wypowiedzieć do mikrofonu.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):
Dziękuję bardzo. Wysoka Komisjo, były zgłoszone dwie poprawki przez przedstawiciela wnioskodawców, które przejął poseł Waldemar Buda i przewodniczący poddał pod głosowanie tylko tę poprawkę, która dotyczyła przepisu stanowiącego, że stroną umowy o świadczenie pieniężne nie może być członek Kolegium Instytutu i poprawka ta polegała na tym, żeby zmienić określenie: umowy o świadczenie pieniężne, na określenie: świadczeń innych na podstawie umowy cywilnoprawnej. To było przegłosowane, a poprawka dotycząca kwestii prokuratora, to jest zupełnie inna poprawka i nie była głosowana.

Poseł Zofia Czernow (PO):
To było głosowane.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):
Nie było głosowane, nie było powiedziane.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):
Było.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):
Możemy odtworzyć przebieg posiedzenia i się przekonamy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Dobrze, sprawdzimy tę kwestię, wyjaśnimy wątpliwości i jeżeli rzeczywiście nie było to głosowane i będzie taka potrzeba, to będzie czas, żeby stosowną poprawkę w tym zakresie złożyć.
Przechodzimy dalej…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Ja mam poprawkę do ust. 9.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
…do pkt 8. Pkt 7 omawialiśmy, a teraz pkt 8.

Legislator Piotr Podczaski:
Ustęp.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
No nie ustęp.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Panie przewodniczący, ja mam jeszcze poprawkę do ust. 7.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Tak?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Dotyczy ona pkt 9.

Poseł Wojciech Wilk (PO):
Ust. 9.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Ust. 9, który dotyczy sytuacji ustania członkostwa w Kolegium Instytutu Pamięci. Otóż, podczas prac podkomisji zwracano uwagę na to, że nie ma sankcji w sytuacji, kiedy członek Kolegium naruszy zakaz i zawrze jakąś umowę cywilnoprawną z IPN. Chcemy wprowadzić tę sankcję w ust. 4, który otrzymałby następujące brzmienie: odwołania odpowiednio przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej albo Senat, na wniosek Kolegium Instytutu Pamięci podjęty większością 2/3 głosów ustawowego składu Kolegium Instytutu Pamięci, z powodu długotrwałej choroby lub upadku sił powodujących niezdolność do pełnienia obowiązków albo niewypełniania obowiązków nałożonych przez ustawę lub naruszenia zakazów określonych w ust. 7. Czyli w przypadku zawarcia jakiejkolwiek umowy cywilnoprawnej o świadczenie usług przez członka Kolegium, następuje odwołanie go i jest to ta sankcja, której wcześniej w ustawie nie było.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
To jest do ust. 9, tak?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Tak, to jest ust. 9 pkt 5.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Biuro legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Tomasz Czech:
Chciałbym tylko sprecyzować. Ja rozumiem, że to co było w obecnym pkt 4, przenosicie państwo do pkt 5, pkt 5 stanie się pkt 4 i będzie sprecyzowane, kto dokonuje oceny tego, czy ktoś narusza zakazy określone w ust. 7 i na tej podstawie będzie wnioskował o odwołanie członka Kolegium.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Tak jest. Czyli eliminujemy pkt 4, przenosimy do pkt 5 i wprowadzamy zasadę, że w przypadku naruszenia tych zakazów jest to podstawa do odwołania.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Dziękuje bardzo. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (15) Dziękuję. Kto jest przeciw? (1) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (3) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Czy są jakieś uwagi? Nikt uwag nie zgłasza.

Czy są uwagi do pkt 9? Proszę bardzo, pan poseł Waldemar Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):
Szanowni państwo, chciałem zaproponować małą poprawkę, aczkolwiek istotną, w zakresie Biura Ochrony Miejsc Pamięci Narodowej. Chciałbym zaproponować inną nazwę

tego Biura, dlatego że tego rodzaju pojęcie, jak pojęcie „Miejsc Pamięci Narodowej”, jest zawarte w ustawie, ma swoją definicję i jest przyporządkowane w kompetencjach ministrowi kultury. Wobec tego, żeby to nazewnictwo nie wprowadzało w błąd, jakoby wszelkie kompetencje w zakresie ochrony Miejsc Pamięci Narodowej leżały w kompetencjach tego Biura, chciałbym zaproponować, ażeby Biuro to miało nazwę: Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (15) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (4) Dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Proszę bardzo, kolejne poprawki do pkt 9.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Chciałbym zaproponować zmianę w art. 18 ust. 3. Dziś wskazane są tam konkretne nazwy wydziałów, jakie miałyby się znajdować w delegaturach. Proponuję zmianę polegająca na wprowadzeniu przepisu bardziej ogólnego, który daje większe możliwości dyrektorom. Moja propozycja jest taka, żeby ust. 3 miał następującą treść: W delegaturach Instytutu Pamięci działają wydziały i referaty wymienione w statucie Instytutu Pamięci. Czyli będzie pełna kompetencja i swoboda do ustalania tego właśnie w statucie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (14) Dziękuję. Kto jest przeciw? (4) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (2) Dziękuję bardzo.

Poprawka została przyjęta.

Czy są jeszcze uwagi do ust. 9? Proszę bardzo, pan prezes Łukasz Kamiński.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Bardzo krótko chciałbym przypomnieć mój niepokój związany ze zmianą, która pozwala prezesowi dowolnie regulować strukturę oddziałów i wiele argumentów jest za tym, że ona powinna być identyczna w całym kraju, w każdym oddziale, a przynajmniej powinny istnieć te główne biura, takie jak archiwum, czy te biura, które zajmują się edukacją.

Chciałbym też zadać pytanie wnioskodawcom. Podczas prac podkomisji, gdy rozmawialiśmy o tym punkcie, rozmawialiśmy też o kwestii konkursów i padła wstępna deklaracja o rozważeniu powrotu do koncepcji, która była inicjatywą ustawodawczą tej Komisji, a więc Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, która pozwoliłaby Instytutowi organizować konkursy dla różnych podmiotów na prowadzenie badań naukowych i działań edukacyjnych, co w związku z tym nowym zobowiązaniem ustawowym byłoby bardzo przydatnym narzędziem do ścisłej współpracy. Czy to było rozważane? Czy jakaś poprawka w tym zakresie będzie zgłoszona?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy przedstawiciel wnioskodawców chciałby się odnieść do poruszonej problematyki?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Jeśli chodzi o kwestię struktury IPN, to uważamy, że to powinna być kompetencja nowego prezesa, który w zależności od potrzeb ureguluje struktury wydziałów poszczególnych oddziałów.

Jeśli chodzi o drugą kwestię, to nie wiem, czy któryś z ekspertów, na przykład pan profesor Suleja bądź pan profesor Stefaniak się do niej odniesie?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, panie profesorze.

Prof. dr hab. Włodzimierz Suleja:

To jest sprawa, która w naszym przekonaniu nie wymaga ustawowego uregulowania i na takim stanowisku stoimy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do rozpatrzenia ust. 10. Czy są uwagi? Proszę bardzo, pan poseł…

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Dyrektor Krzysztof Persak, IPN.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, tu jest propozycja lekkiej modyfikacji ust. 3, który brzmi w tej chwili, że komórkami organizacyjnymi w delegaturach i oddziałach kierują naczelnicy i kierownicy powoływani i odwoływani przez prezesa IPN. My o tym rozmawialiśmy podczas prac podkomisji i w wyniku prac podkomisji ten ustęp został w ten sposób sformułowany, ale jeżeli go uważnie przeczytamy, to wynika z tego, że prezes IPN musiałby powoływać zarówno naczelników, co jest prawidłowe, bo tak jest dotychczas i tak być powinno, ale także kierowników referatów i sekcji. To jest bardzo duża grupa ludzi i wydaje mi się, że nie byłoby kontrowersyjne przeformułowanie i zmiana szyku tego zdania w następujący sposób: komórkami organizacyjnymi kierują naczelnicy powoływani i odwoływani przez prezesa Instytutu Pamięci oraz kierownicy. To by oznaczało, że naczelników, tak jak jest to dotychczas w Instytucie, powołuje i odwołuje prezes IPN, a kierowników tego najniższego szczebla, powołują i zatrudniają po prostu dyrektorzy poszczególnych oddziałów. Zawsze tak było w Instytucie i wydaje mi się, że warto to utrzymać, bo inaczej prezes IPN co chwila musiałby się zajmować jakimiś drobnymi decyzjami personalnymi na najniższym szczeblu zarządzania, co chyba nie jest zasadne.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Czy przedstawiciel wnioskodawców chciałby się do tego odnieść?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Dobrze, jest akceptacja do tej propozycji i przejmie ją pan poseł Buda.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (21) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany nr 10.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

To była zmiana nr 10.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, to była zmiana nr 10. Przechodzimy do zmiany nr 11. Nikt uwag nie zgłasza.

Czy do zmiany nr 12 są uwagi. Bardzo proszę, pan poseł Rzymkowski.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Panie przewodniczący, ja będę drążył temat Biura, dlatego też proponuję poprawkę, zakładającą dopisanie ust. 5 o następującej treści: Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

W którym miejscu miałoby to nastąpić? Zmiana nr 12 odnosi się do art. 23 i w którym punkcie to miałoby być dodane?

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Chodzi o dodanie ustępu do ustawy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Aha, dodanie ustępu. Czy pan poseł składa tę poprawkę na piśmie?

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Tak.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Jaki to jest numer?

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Art. 23 ustawy kończy się w tej chwili na ust. 4 i dodajemy ust. 5, którego nie ma aktualnie w ustawie, w którym powołujemy Biuro Kolegium IPN.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę przedstawiciela wnioskodawców o stanowisko.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Jesteśmy przeciwni tej poprawce. Nie ma potrzeby tworzenia niepotrzebnych bytów. Obsługę Kolegium będzie prowadził Instytut, więc nie ma potrzeby tworzenia takiego biura.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Poprawka została formalnie zgłoszona. Czy pan poseł Rzymkowski podtrzymuje swoją poprawkę?

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To proszę ją przedłożyć na piśmie i podpisać. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (5) Dziękuję. Kto jest przeciw? (17) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję bardzo.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przechodzimy do zmiany… Proszę bardzo Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Jeśli chodzi o zmianę nr 12 i pkt 1, to mamy tutaj kilka wątpliwości do rozważenia. Zwróćcie państwo uwagę, że zgodnie z tym punktem Kolegium przedstawia opinię o kandydatach, ale na podstawie zmienianego art. 10, Kolegium tak naprawdę zgłasza kandydatów na stanowisko prezesa IPN. Czy w związku z tym ten punkt jest nam potrzebny? Na podstawie art. 10 ust. 1 Sejm powołuje i odwołuje prezesa Instytutu na wniosek Kolegium, które zgłasza kandydata spoza swojego grona.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę przedstawiciela wnioskodawców o ustosunkowanie się do tej uwagi.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Pan proponuje, żeby była opinia o kandydacie, tak?

Legislator Piotr Podczaski:

Nie. Jeżeli Kolegium zgłasza kandydata, to po co jeszcze ma go opiniować?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Dobrze, ta opinia nie jest potrzebna.

Legislator Piotr Podczaski:

Ktoś z państwa posłów musi zgłosić tę poprawkę.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Czyli zostanie tylko, że Kolegium zgłasza kandydata, tak?

Legislator Piotr Podczaski:

Nie. Albo w ogóle skreślimy pkt 1, bo to jest już uregulowane w art. 10 ust. 1, albo powtórzymy to, co jest w art. 10 ust. 1, ale to jest chyba niepotrzebne.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Dobrze, jest zgoda, żeby to skreślić.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Może ktoś z ekspertów zechciałby się odnieść do tej kwestii? Dobrze. Jeszcze Biuro Legislacyjne prosi o głos.

Legislator Tomasz Czech:

Jeżeli chodzi o art. 23 ust. 2 pkt 2, to mamy też pytanie dotyczące zatwierdzenia rocznego sprawozdania prezesa Instytutu Pamięci. O jakie sprawozdanie w tym przypadku chodzi? Proszę zwrócić uwagę, że w ustawie mamy obecnie jedynie informację o działalności Instytutu Pamięci, które przedstawia Sejmowi prezes Instytutu i w art. 23 ust. 3 już po zmianie mówimy o tym, że Kolegium Instytutu Pamięci zatwierdza informacje roczne, o których mowa w art. 24 ust. 1. Chyba że tu chodzi o jakieś inne sprawozdanie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan poseł Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Mam nadzieję, że w przyszłości tak będzie, panie przewodniczący, ale na razie jeszcze pan dyrektor.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Najmocniej przepraszam.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Czuję się zaszczycony tą pomyłką. Panie przewodniczący, szanowni państwo, może wyjaśnię tę kwestię, bo to jest rzeczywiście rzecz zawiła i oczywiście Biuro Legislacyjne ma rację, że to wymaga korekty, chociaż to ma sens. Ja tylko jeszcze na momencik cofnę się do pkt 1, bo on był po prostu pozostałością tego, że prezesa IPN miał powoływać Sejm, a Kolegium opiniować i rzeczywiście stał się on niepotrzebny po tym, jak przywrócono konkurs. Tak że to się stąd wzięło.

Teraz wracam do tego punktu. Proszę zwrócić uwagę na art. 24 i art. 24a ustawy o IPN, które nie podlegają nowelizacji, poza tą jedną zmianą, że wyraz „Rada" zostaje tam zastąpiony wyrazem „Kolegium". Otóż prezes IPN składa dwa dokumenty. Jednym jest ten, o którym mowa w art. 24: Prezes Instytutu Pamięci składa Sejmowi i Senatowi raz w roku informację roczną. Dotychczas w ustawie było tak, że Rada, a teraz Kolegium, projekt informacji rocznej zatwierdzała, ale to jest jeden dokument. Potem na mocy nowelizacji, bodajże z 2010 r., został dodany art. 24a, który oprócz tej informacji rocznej dla Sejmu i Senatu, która nie jest dokumentem podlegającym przyjmowaniu bądź odrzuceniu, tylko przyjmowaniu do wiadomości, dodał jeszcze jeden element, że prezes IPN składa Radzie, a teraz Kolegium, sprawozdanie z działalności Instytutu Pamięci za dany rok w terminie do 31 marca. To jest drugi dokument i on jest składany Radzie. Mówię o tym jak to jest teraz i rozumiem, że intencja jest taka, żeby tak samo było w przyszłości, czyli że Rada obecnie, a później Kolegium, przyjmuje to sprawozdanie i wtedy to oznacza absolutorium dla prezesa IPN. O ile pamiętam, to w kryteriach odwołania prezesa IPN w art. 13 ust. 1 jest, że Kolegium wnioskuje o jego odwołanie, gdy nie zostało przyjęte sprawozdanie z działalności Instytutu za dany rok kalendarzowy. Czyli mamy do czynienia z dwoma dokumentami, jeden to jest informacja roczna, której projekt zatwierdza Rada, a powinno zatwierdzać Kolegium, a drugi dokument to jest sprawozdanie dla Rady Kolegium, które ma taką wagę, że jego odrzucenie oznacza odmowę absolutorium dla prezesa i automatyczny wniosek o jego odwołanie. Więc te przepisy powinny być tak skonstruowane, żeby wyraźnie rozróżniały te dwa dokumenty. Chyba że Wysoki Sejm zdecyduje się zmienić przepisy o tych dwóch dokumentach i w to miejsce byłby jeden dokument, ale aktualnie są dwa dokumenty, bo to nie zostało zmienione, jeśli chodzi o art. 24 i art. 24a. W związku z tym, jeżeli chodzi o pkt 2, o którym mówi

Biuro Legislacyjne, to jeżeli mamy się kierować czasownikiem „zatwierdza”, to powinno się to odnosić do projektu informacji rocznej, a jeżeli mamy się kierować rzeczownikiem „sprawozdanie”, to powinno być, że się przyjmuje sprawozdanie bądź nie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czyli precyzyjne byłoby określenie, że zatwierdza projekt rocznego sprawozdania?

Legislator Piotr Podczaski:

Informacji rocznej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Niech będzie, że przyjmuje, żeby to było spójne. W art. 24a niech będzie słowo „przyjmuje”. Pan poseł Buda zgłasza tę poprawkę.

Legislator Piotr Podczaski:

Przyjmuje roczne sprawozdanie.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak, przyjmuje roczne sprawozdanie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy zdaniem Biura trzeba przegłosować tę poprawkę?

Legislator Tomasz Czech:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, poddaję poprawkę posła Waldemara Budy pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (17) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Czy są dalsze uwagi do zmiany nr 12? Proszę bardzo, pan prezes Łukasz Kamiński.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Chciałbym zwrócić uwagę na proponowane brzmienie art. 23 ust. 2 pkt 6, gdzie jest mowa o tym, że przedmiotem opinii Kolegium jest zasadność odmowy przez prezesa IPN udostępnienia dokumentów, tymczasem decyzję o udostępnieniu tych dokumentów wydają dyrektorzy oddziałów. W związku z tym wydaje się, że tu powinna być mowa o odwołaniu od decyzji dyrektora oddziału.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, pan dyrektor Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Ponieważ chodzi o tę samą kompetencję Kolegium, którą miała dotychczas Rada, to wydaje się, że byłoby zasadne w tym punkcie po prostu przepisanie tego, co jest obecnie w ustawie, czyli: wyraża na podstawie art. 36 ust. 9 opinię o zasadności odmowy udostępnienia dokumentów gromadzonych przez Instytut Pamięci. Art. 36 ust. 9 stanowi, że jeżeli dyrektor odmówił udostępnienia dokumentów, to prezes IPN rozpatrując odwołanie od tej decyzji, musi wziąć jeszcze pod uwagę opinię Rady, a teraz Kolegium.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Przedstawiciel wnioskodawców.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Może niech się ekspert do tego odniesie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę pana profesora o informację.

Prof. dr hab. Włodzimierz Suleja:

Prezes IPN jest drugą instancją i dopiero po negatywnej decyzji dyrektora, można się odwoływać do prezesa IPN. W tym przypadku Kolegium wchodzi w następny etap.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Czy pan profesor Draus chce zabrać głos w tej sprawie?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, tylko proszę włączyć mikrofon.

Prof. dr hab. Jan Draus:

Kolega Persak ma rację.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Dobrze, to przyjęlibyśmy tę wersję, która jest w obecnie obowiązującej ustawie. Pan z Biura Legislacyjnego to przepisze, tak?

Legislator Piotr Podczaski:

Tak.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Czyli to będzie poprawka posła Budy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, a więc propozycja poprawki zgłoszonej przez pana dyrektora Persaka została przejęta przez pana posła Waldemara Budę. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (18) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Czy są jeszcze jakieś uwagi do zmiany nr 12. Proszę bardzo, pan prezes Łukasz Kamiński.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Drobna propozycja do rozważenia, jeśli chodzi o pkt 9, który w tej chwili brzmi: wykonuje inne zadania i posiada kompetencje przewidziane w ustawie, co należy rozumieć, że w tej ustawie. Natomiast są już w tej chwili, czy będą określone te kompetencje w innych ustawach, przynajmniej jednej, i w innych przepisach, więc prosiłbym o rozważenie, czy nie bardziej precyzyjny byłby zapis: kompetencje przewidziane w niniejszej ustawie oraz odrębnych przepisach.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Już nie dzielmy włosa na czworo. Chodzi o ustawę, a więc nie tylko o ustawę o IPN, tylko o ustawę, czyli o wszystkie ustawy, o wszystkie akty rangi ustawowej.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Tylko poza tym, o czym mówił pan prezes, to jest to też powtórzenie, bo o tym, że Kolegium wykonuje zadania i posiada kompetencje przewidziane w ustawie, jest już zapisane w art. 15 ust. 2 i to jest powtórzenie. Ten ostatni punkt jest powtórzeniem tego, co jest zapisane w końcowej części przepisu art. 15 ust. 2.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Państwo sugerujecie w ogóle brak zasadności tego punktu?

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Powtarzać nie ma sensu, ale to jest już w gestii państwa wnioskodawców.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Prosiłbym Biuro Legislacyjne o ustosunkowanie się do tej uwagi.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Gdzie to jest? Nie widzę tego.

Legislator Piotr Podczaski:

Można, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo.

Legislator Piotr Podczaski:

Rzeczywiście jest to powtórzenie art. 15 ust. 2, że Kolegium Instytutu Pamięci jest organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Instytutu Pamięci w sprawach objętych zakresem działania Instytutu Pamięci oraz wykonuje zadania i posiada kompetencje przewidziane w ustawie. Jeżeli wnioskodawcy nie chcą w jakiś sposób zaakcentować tej kompetencji dodatkowo, to rzeczywiście jest to zbędny zapis.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Proszę przedstawiciela wnioskodawców o zabranie głosu.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Ja bym proponował jednak pozostawienie tego przepisu dlatego, żeby było jasne, że to nie tylko ustawa o IPN, ale również inne ustawy regulują działalność prezesa IPN.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że nie ma już więcej uwag do tej zmiany? Jednak jest, proszę bardzo, pan dyrektor Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Skoro mi tak dobrze idzie, to chciałbym zwrócić uwagę na jedną rzecz. Jeżeli porównamy kompetencje Kolegium do kompetencji obecnej Rady, to jest jedna kompetencja, która nie została przeniesiona i ja bym uprzejmie chciał poddać pod rozwagę, czy nie należałoby jej jednak pozostawić. W obecnie obowiązujących przepisach jest kompetencja, że Rada wyraża stanowiska w sprawie przyjęcia do zasobów archiwalnych Instytutu dokumentów spraw, o których mowa w art. 1. Ta kompetencja, wbrew pozorom, nie wyczerpała się, to znaczy, że decyzje w sprawie przyjmowania do zasobu kolejnych dokumentów, a także wątpliwości dotyczące tego czy pewne dokumenty kwalifikują się do przyjęcia zasobu czy nie, pozostają aktualne i chyba nawet podczas ostatniego posiedzeniu Rada rozstrzygała taki problem na wniosek dyrektora archiwum. Wydaje mi się, że taką kompetencję warto byłoby jednak pozostawić przy Kolegium, bo czasem jest sytuacja taka, że rzeczywiście zachodzi wątpliwość i wtedy Rada to rozstrzyga. Zresztą poprzednie Kolegium też miało tę kompetencję, to nie jest żadna nowość.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o stanowisko przedstawicieli wnioskodawców.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Decyzja ekspertów jest taka, że nie przejmujemy tej kompetencji i o tym samodzielnie powinien decydować prezes IPN. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że nie ma dalszych uwag do zmiany nr 12.

Przechodzimy do zmiany nr 13. Proszę bardzo, pan poseł Waldemar Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Będąc konsekwentnym w kwestii wniesionych i przegłosowanych przez Wysoką Komisję poprawek, chciałbym zaproponować nowe brzmienie art. 29 ust. 1 i zakreślić również w treści tego przepisu zakres lat 1917–1990. Ja odczytam propozycję brzmienia tego przepisu: W zakresie działalności archiwalnej Instytut Pamięci gromadzi, ewidencjonuje, przechowuje, opracowuje, zabezpiecza i udostępnia dokumenty zbrodni z lat 1917–1990 oraz dokumenty ukazujące fakty i okoliczności dotyczące losów Narodu Polskiego w latach 1939–1990 i informujące o poniesionych ofiarach i wyrządzonych szkodach, wydaje na ich podstawie uwierzytelnione odpisy, wypisy, wyciągi i reprodukcje przechowywanych dokumentów.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (12) Dziękuję. Kto jest przeciw? (5) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany nr 14. Nikt uwag nie zgłasza.

Czy do zmiany nr 15 są uwagi? Nikt uwag nie zgłasza.

Czy do zmiany nr 16 są uwagi? Nikt uwag nie zgłasza.

Czy do zmiany nr 17 są uwagi? Nikt uwag nie zgłasza.

Czy są uwagi do zmiany nr 18? Nikt uwag nie zgłasza.

Czy są uwagi do zmiany nr 19? Nikt uwag nie zgłasza.

Czy są uwagi do zmiany nr 20? Nikt uwag nie zgłasza.

Czy są uwagi do zmiany nr 21? Bardzo proszę, pan dyrektor Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Poddałbym pod rozwagę stosunkowo drobną rzecz. Chodzi o to, żeby wnioski w sprawach z ustawy rehabilitacyjnej o uznaniu za nieważne wyroków, mógł składać także prokurator Głównej Komisji, a nie tylko prokurator komisji oddziałowej, bo w tej chwili ustawa o prokuraturze pozwoliła prokuratorom Głównej Komisji prowadzić śledztwa w pewnych wypadkach, więc być może konsekwencją tego powinno być uprawnienie nie tylko prokuratorów oddziałowych, ale również prokuratorów Głównej Komisji. Poddaję to pod rozwagę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Przedstawiciel wnioskodawców?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Wydaje się to słuszna uwaga, prosiłbym więc pana posła Budę o przejęcie tej poprawki. Jak rozumiem, panie dyrektorze, to brzmiałoby w ten sposób, że prokurator Głównej Komisji…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Głównej i oddziałowej.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

…i oddziałowej komisji jest uprawniony do kierowania wniosków.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

„Głównej Komisji i", czy „Głównej Komisji lub"?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

„Głównej Komisji i".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne. Chodzi mi o ten spójnik, powinno być „i" czy „lub"?

Legislator Piotr Podczaski:

Powinien być spójnik „lub".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak też myślałem. Wobec tego poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (16) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany nr 22? Proszę bardzo, pan prezes Łukasz Kamiński.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Proszę wybaczyć, ale chciałbym powtórzyć pewną kwestię, bo moim zdaniem to jest ważna sprawa. Tak jak mówiłem podczas prac podkomisji, całkowicie podzielam intencję wnioskodawców, którzy zaproponowali tę poprawkę, czyli chęć zdynamizowania śledztw. Natomiast patrząc z punktu widzenia praktycznego, jak będzie wyglądał ten element nadzoru nad śledztwami, to moim zdaniem ten efekt nie zostanie osiągnięty, natomiast pojawi się konieczność ogromnego obrotu akt, nawet jeśli przyjmiemy, że te akta będą zdigitalizowane i jakoś spróbujemy to uprościć. Moim zdaniem to wywoła,

powiedziałbym, ogromny obrót biurokratyczny w pionie śledczym, a i tak nie przyniesie tego zakładanego efektu, a więc dynamizacji śledztw. Tak że proszę o rozważenie możliwości rezygnacji z artykułu, który uchyla art. 49.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czyli jednym słowem jest pan za pozostawieniem art. 49.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem. Co na ten temat ma do powiedzenia przedstawiciel wnioskodawców?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

W prokuraturze powszechnej również prowadzi się bardzo obszerne śledztwa, jak chociażby śledztwo smoleńskie, czy śledztwo dotyczące różnego rodzaju afer gospodarczych, jak chociażby Amber Gold i inne, gdzie istnieje ten trzymiesięczny termin na przekazywanie sprawozdań do jednostek wyższej instancji. Z opinii osób, które obserwują pracę prokuratorów IPN, wynika, że brak tych sprawozdań powoduje, że te śledztwa ciągną się bez widocznych efektów nie tylko miesiącami, ale i latami. Mając świadomość tych zastrzeżeń, o których mówił pan prezes, bylibyśmy jednak skłonni, żeby ten przepis jednak wyeliminować i żeby prokuratorzy Głównej Komisji podlegali takim samym przepisom, jak prokuratorzy prokuratury powszechnej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy do zmiany nr 23 są uwagi?

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Ja bym chciał przejąć tę poprawkę, o której mówił pan prezes Kamiński, a mianowicie pozostawić art. 49 w brzmieniu dotychczasowym.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze. Proszę tę poprawkę…

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Skreśla się zmianę nr 22. Zaraz to napiszę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, proszę przygotować poprawkę na piśmie i ja poddam ją w tej chwili pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła przewodniczącego Wojciecha Wilka? (3) Dziękuję. Kto jest przeciw? (16) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przechodzimy do zmiany nr 23. Pan przewodniczący Wojciech Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Ja bym chciał również w nawiązaniu do opinii zgłoszonych przez Instytut Pamięci Narodowej i wcześniejszej wypowiedzi pana prezesa, dodać w art. 53 pkt 8 w brzmieniu: Ogłasza coroczne konkursy na finansowanie przez Instytutu Pamięci badań naukowych nad najnowszą historią Polski. Pan poseł Mularczyk mówił, że to nie znajduje uznania w oczach wnioskodawców, ale chciałbym tę poprawkę zgłosić, żebyśmy ją przegłosowali podczas posiedzenia Komisji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Stanowisko wnioskodawców?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Jesteśmy przeciwko.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (3) Dziękuję. Kto jest przeciw? (16) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Czy są jeszcze inne uwagi do zmiany nr 23? Nikt uwag nie zgłasza.

Przechodzimy do zmiany nr 24. Czy są uwagi do zmiany nr 24? Proszę bardzo, pan poseł Waldemar Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Szanowni państwo, chciałbym zaproponować zmianę redakcyjną i legislacyjną w zakresie art. 53h i 53i, a mianowicie…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

To jeszcze nie jest to, to jest inny rozdział.

Legislator Piotr Podczaski:

Może artykułami?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

To jest już w zmianie nr 24.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, wobec tego, że jest taka sugestia i zmiana nr 24 jest bardzo rozległa, to w związku z tym rozpatrzymy ją artykułami.

Czy do tytułu Rozdziału 6a są uwagi?

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Ja chciałbym zgłosić uwagę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, pan przewodniczący Wojciech Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Wysoka Komisjo, nie rozwijając tej myśli, bo jest to konsekwencja mojej pierwszej poprawki dotyczącej Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, wnoszę o wykreślenie w zmianie określenia – 6b. W związku z tym tytuł miałaby brzmienie: po Rozdziale 6 dodaje się Rozdział 6a. Tak jak mówię, to jest konsekwencja pozostawienia kompetencji Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czyli zmiana nr 24 brzmiałaby: po Rozdziale 6…

Poseł Wojciech Wilk (PO):

W tytule, tylko w tytule trzeba wykreślić określenie – 6b, żebym dalej mógł być konsekwentny.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

No tak, ale to nie jest tytuł, to jest zmiana nr 24.

Legislator Piotr Podczaski:

Jeśli można, panie przewodniczący, panu posłowi po prostu chodzi o skreślenie Rozdziału 6b.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Najpierw słów – 6b i żebym się nie powtarzał, później wykreślenie w konsekwencji Rozdziału 6b.

Legislator Piotr Podczaski:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem. Poddaję pod głosowanie poprawkę zmierzającą do wykreślenia Rozdziału 6b.

Kto z pań i panów posłów jest za tym wykreśleniem? (3) Dziękuję. Kto jest przeciw? (15) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Czy są dalsze uwagi?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, ja mam poprawkę do art. 53g.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, może po kolei rozpatrzymy tę zmianę. Czy do tytułu Rozdziału 6a są uwagi? Bardzo proszę, przedstawiciel Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich.

Przewodniczący Zarządu Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP Lesław Piszewski:

Lesław Piszewski, przewodniczący Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich RP. Ja chciałbym zgłosić uwagę do art. 53d i zaproponować dodanie nowego ust. 4 w brzmieniu: Jeśli okoliczności…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ja najmocniej przepraszam, ale chciałem te artykuły rozpatrywać po kolei i w stosownym momencie udzielę panu głosu, dobrze?

Przewodniczący Zarządu ZGWŻ w RP Lesław Piszewski:

Dobrze, dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czyli do tytułu nie ma uwag.

Czy do art. 53b ktoś zgłasza uwagi? Nikt uwag nie zgłasza.

Czy do art. 53c są uwagi? Nikt uwag nie zgłasza.

Czy do art. 53d są jakieś uwagi? Bardzo proszę.

Przewodniczący Zarządu ZGWŻ w RP Lesław Piszewski:

W art. 53d proponujemy dodanie nowego ust. 4 w brzmieniu: Jeśli z okoliczności sprawy wynika, że ustalono lub powzięto podejrzenie, iż w określonym miejscu znajdują się szczątki osób należących do żydowskiej mniejszości wyznaniowej i etnicznej, organ prowadzący postępowanie w terminie co najmniej 14 dni przed przystąpieniem do prac ekshumacyjnych lub archeologicznych zawiadomi Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP o planowanych pracach. Przedstawiciel Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Polsce może brać udział w postępowaniu w celu zabezpieczenia szczątków ludzkich zgodnych z zasadami judaizmu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o odniesienie się przedstawiciela wnioskodawców do tej propozycji poprawki.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, sprawa była wstępnie omawiana podczas prac podkomisji. Co do zasady zaakceptowaliśmy, że powinny być instrumenty służące czy dające możliwość powiadamiania Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich o ekshumacjach ofiar pochodzenia żydowskiego. Natomiast po dyskusji w gronie ekspertów uznaliśmy, że wpisywanie do ustawy obowiązku ustawowego powiadamiania o ekshumacjach tylko i wyłącznie jednej grupy religijnej, może budzić wątpliwości konstytucyjne. Po analizie sytuacji uznaliśmy, że być może lepszym rozwiązaniem byłoby, ażeby prokurator generalny czy też prokurator Głównej Komisji wydał wytyczne dla prokuratorów prowadzących postępowania, że w tego typu sprawach na prokuraturze spoczywa obowiązek poinformowania o ekshumacjach właśnie Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich. Chodzi o to, żeby nie wpisywać tego obowiązku do ustawy, bo on może budzić wątpliwości natury konstytucyjnej, że uprzywilejowaliśmy ustawowo jedną grupę religijną i żeby prokurator generalny czy też prokurator Głównej Komisji wydał wytyczne dla prokuratorów, nakładające obowiązek poinformowania Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich właśnie o ekshumacjach ofiar wyznania żydowskiego. Taka jest propozycja. W sali chyba jest obecny przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości, bo widziałem ministra Jakiego, więc prosiłbym ewentualnie o zabranie głosu. Nie ma, tak?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wydawać by się mogło, że tego rodzaju obowiązek powinien dotyczyć wszystkich bez względu na wyznanie. Myślę, że w tej kwestii warto byłoby doprecyzować przepisy. Bardzo proszę, pan minister Sellin.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Jarosław Sellin:

Chciałem poinformować o praktyce działania państwa polskiego w tej materii i myślę, że ona jest właściwa, bo właściwie wszystkie miejsca zagłady są chronione placówkami podległymi Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Na przykład prowadzone teraz badania archeologiczne w Sobiborze, które ujawniły nowe i nieznane wcześniej miejsca szczątków osób tam pomordowanych, zaowocowały od razu taką reakcją, o jakiej pan mówi. To znaczy, że wezwany został na rozmowę naczelny rabin RP Michael Schudrich i ustalono z nim sposób zabezpieczenia i sposobu upamiętnienia tego miejsca, przez odpowiednie służy podległe Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego i strukturom rządowym, bo również wojewoda jest natychmiast w to zaangażowany. Taki przypadek pokazuje, że podejmowane są od razu właściwe działania. Ja ostatnio byłem w Sobiborze, a wczoraj byłem w Holandii, bo Sobibór jest akurat miejscem upamiętnienia, które prowadzone jest przez komitet sterujący czterech państw: Holandii, Izraela, Słowacji i Polski, ze względu na pochodzenie z tych państw zamordowanych w Sobiborze Żydów, głównie ze Słowacji, z Holandii i z Polski oczywiście. Mamy tutaj już daleko idące uzgodnienia, nie tylko z naczelnym rabinem Polski, ale też ze specjalistami w tej materii z Izraela. Proszę mi uwierzyć, tutaj jest pełne bezpieczeństwo, jeśli chodzi o tę sprawę i są właściwe procedury funkcjonujące w państwie polskim już dziś, żeby uszanować sposób upamiętniania i zabezpieczania szczątków ludzi pochodzenia żydowskiego na terenie Rzeczypospolitej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, zgłaszał się pan poseł Janusz Sanocki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Szanowni państwo, panie rabinie, panie przewodniczący, szanowny panie ministrze, mnie się zdaje, że tutaj jest pewna pomyłka, przecież Żydzi byli w większości wyznania mojżeszowego, ale też byli Żydzi katolicy, protestanci, ateiści, marksiści i wszyscy byli likwidowani. Jeśli państwo polskie prowadzi postępowanie ekshumacyjne, to nie może wyróżniać jednej grupy religijnej specjalnym traktowaniem, bo w ten sposób wszystkie inne grupy mogą mieć pretensje. To jest sprzeczne z zasadą równości i z zasadą równego dystansu. Z całym szacunkiem, ale to są postępowania prawne, mające na celu ustalenie winnych i ustalenie ofiar, a dziś wymaganie, żeby szczątki tych ofiar były objęte jakimś religijnym nadzorem Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich jest za daleko idące i nawet te procedury, o których tu mówił wnioskodawca, uważam za daleko idące i naruszające zasadę równości. Jestem temu przeciwny.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. O zabranie głosu prosiła pani profesor Krystyna Pawłowicz, proszę bardzo.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Ponieważ nie mamy tekstu tej poprawki na piśmie… Aha, tu jest. Ale jeśli można, to chciałabym się spytać, jaki byłby skutek prawny? Rozumiem, że poinformowanie Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich o pracach to jest jedna rzecz, natomiast chciałam się spytać, czy Związkowi Gmin służą jakieś środki prawne blokujące takie postępowanie? Pytam jako prawnik, bo chodzi o to, żeby prowadzić postępowanie. Jak zrozumiałam, to ma się to postępowanie odbywać zgodnie z zasadami judaizmu, więc czy na przykład Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich może zażądać blokady prowadzenia dalszych prac, polegających na wydobywaniu szczątków Żydów? Krótko mówiąc, chciałam się zapytać, jakie byłyby skutki prawne włączenia się w taką procedurę Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich i jaki miałoby to skutek prawny czy wpływ na dalsze prowadzenie, czy też w razie sprzeciwu nieprowadzenie postępowania ekshumacyjnego? Ja się przyznam, że nie wiem wedle jakich zasad Związek Gmin

Wyznaniowych Żydowskich może działać, bo nie wiem tego po prostu i chciałam się tylko dowiedzieć tak dla informacji, czy może on zablokować takie postępowanie i jaki może być tego skutek prawny? Pamiętam z mediów, że zdarzały się sytuacje, kiedy Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich blokował takie postępowania, ale nie wiem, jak to się toczyło i dla informacji chciałabym wiedzieć, jaki może mieć skutek prawny takie działanie blokujące, które posiadałby Związek Gmin? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę pana Lesława Piszewskiego, przewodniczącego Zarządu Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Polsce o zabranie głosu. Proszę bardzo.

Przewodniczący Zarządu ZGWŻ w RP Lesław Piszewski:

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, do tej pory nie ma żadnego przepisu i w żadnych przepisach nie istnieje zapis o tym, że akurat szczątki osób pochodzących z mniejszości etnicznej lub wyznaniowej żydowskiej będą traktowane inaczej. Natomiast same zasady judaizmu i znaczenie ekshumacji szczątków w religii żydowskiej jest szczególne i odmienne, o ile mi wiadomo, od wszelkich innych religii, które do tej pory w Polsce istnieją. Żadna inna mniejszość religijna nie zgłosiła swoich uwag do tego projektu ustawy i domyślam się, że z uwagi na to, że zasady religijne obowiązujące w tych wyznaniach nie stanowią o szczególnym traktowaniu szczątków osób tego wyznania, a w judaizmie jest odmiennie. Dlatego też Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich zgłosił uwagę z prośbą o jej uwzględnienie, aby w ustawie był zapisany obowiązek poinformowania Związku Gmin jako jedynej legalnie działającej organizacji skupiającej przedstawicieli mniejszości żydowskiej w Polsce, aby w przypadku gdy w trakcie prac prokurator podejmie informację lub podejrzenie, że badane szczątki mogą należeć do żydowskiej mniejszości etnicznej i wyznaniowej, powiadomił o tym fakcie Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich. Ponieważ do tej pory nie ma nigdzie takiego przepisu. Wszystko to, o czym powiedział pan minister Sellin, zależy tylko od dobrej praktyki. Wiemy, że część prokuratorów wykazuje pewną wiedzę oraz wrażliwość i rzeczywiście powiadamia związek wyznaniowy bądź Gminę, natomiast znaczna część nie musi, nie posiada i nie ma takiej wiedzy. Wobec tego gdyby był taki przepis, który jest bardzo miękkim zapisem, bo stanowiącym tylko o konieczności powiadomienia i nie rodzi żadnych sankcji prawnych z powodu niepowiadomienia, to myślę, że jest to ukłon w stronę społeczności żydowskiej, że w przypadku odkrycia szczątków, kiedy z dużym prawdopodobieństwem możemy przypuszczać, że są to szczątki osób pochodzenia żydowskiego, będą traktowane należycie, zgodnie z obowiązującym porządkiem religijnym i z zasadami judaizmu.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Czy mogę jeszcze jednak dopytać?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Ja bym chciała, żeby pan jednak wyjaśnił, czy działanie zgodne z zasadami religijnymi oznacza, że Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich może zaprotestować albo zablokować prowadzenie dalszych prac? O to mi chodzi. Czy pochowanie bądź dokonanie jakichś obrzędów religijnych miałoby wpływ na zablokowanie lub zastopowanie prac? O odpowiedź na te pytania proszę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, pan Lesław Piszewski.

Przewodniczący Zarządu ZGWŻ w RP Lesław Piszewski:

Otóż generalnie w judaizmie jest zabroniona ekshumacja szczątków, natomiast jest bardzo wiele sytuacji szczególnych i decydują o tym rabini, kiedy taka ekshumacja jest dozwolona. Jedną z takich bardzo ogólnych zasad jest zasada, kiedy występuje wyższa konieczność lub poprzez przyszłe dobro szczątków czy duszy osób pochowanych można uzyskać coś pozytywnego. To znaczy, że jeśli przeniesienie tych szczątków ma nastąpić w miejsce godne, to jest to dodatkowa wartość dla szczątków ludzkich i dla spirytual-

nego odczuwania materii sprawy. Natomiast jeśli chodzi tylko i wyłącznie o zaspokojenie pewnej doczesnej wiedzy, to tutaj judaizm bywa bardzo ostrożny. Dlatego chcielibyśmy, jako Związek Gmin, być informowani o takich przypadkach i abyśmy mogli się do tego odnieść. Natomiast generalnie wyższe przepisy dają prawo prokuratorowi przeprowadzenia takiej ekshumacji i żaden organ religijny nie ma możliwości zablokowania tego. Zależy to tylko i wyłącznie od uznania prokuratora.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Przepraszam, zadam jeszcze jedno pytanie. Mówił pan przed chwilą, że jeśli uzna się, że jest to szczególna sytuacja i jest jakieś większe dobro, to będzie zgoda na tę ekshumację, ale kto uzna, że to jest większe dobro? Czy rabin może tak uznać?

Przewodniczący Zarządu ZGWŻ w RP Lesław Piszewski:

Rabin bądź Rada Religijna.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Dobrze, ale czy wtedy prokurator musi przerwać taką ekshumację? Czy taki jest skutek? Czy on jest do tego zobowiązany?

Przewodniczący Zarządu ZGWŻ w RP Lesław Piszewski:

Nie jest niczym zobowiązany, natomiast może uwzględnić stanowisko Naczelnego Rabina Rzeczypospolitej tak samo, jak może uwzględnić stanowisko Rady Religijnej Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich, które pewnie będą wnioskowały o ograniczenie tego postępowania, przeprowadzenie go w inny sposób, bądź niedoprowadzenie do ekshumacji, natomiast nie ma to charakteru obligatoryjnego. Jest to tylko…

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

A czy można wobec tego zapisać to w ustawie, że nie prowadzi to do obowiązku wstrzymania tych prac? No wie pan, rzecz w tym, że może tu być konflikt między…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Drodzy państwo, szanując stanowisko przewodniczącego Zarządu Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich, to trzeba mieć jednak na uwadze możliwości natury prawnej, czy tego rodzaju przepis, uwzględniający tę wolę, może znaleźć swoje miejsce w ustawie? W moim przekonaniu zrodzi to wątpliwości co do równego traktowania podmiotów, bo zrodzi się zaraz pytanie: no dobrze, a co z przedstawicielami innych wyznań? My w tej chwili nie jesteśmy w stanie wypowiedzieć się na ten temat, bo znane nam są przytoczone przed chwilą zasady, jeżeli chodzi o judaizm, natomiast nie wiemy, jak te zasady wyglądają na gruncie innych wyznań. Zrodzi się zaraz zarzut, że nierówno traktujemy podmioty. Wydaje się więc, że dobrym rozwiązaniem byłoby, ażeby tego rodzaju kwestie zostały zawarte w aktach prawnych niższego rzędu, szanując wolę Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich. W szczególności proponowałbym, ażeby to się znalazło w wytycznych Prokuratora Generalnego, jak postępować w takich sytuacjach. Po pierwsze, dotychczasowa praktyka szanowała wolę Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich i myślę, że dalej tak będzie, ale żeby usankcjonować to w jeszcze lepszy sposób, to wydaje się, że dobrym rozwiązaniem byłyby wytyczne Prokuratora Generalnego. Dziękuję za wysłuchanie.

Bardzo proszę, pan poseł Janusz Sanocki, a później pan poseł Kropiwnicki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Drodzy państwo, szanowny panie rabinie, naprawdę dziś jestem pełen szacunku dla Żydów i dla ich mądrości, a przecież te wszystkie pana postulaty są niepoważne. Proszę mi wybaczyć, ale szczątki nie mają narodowości ani wyznania. Kto wie, jakiego wyznania są szczątki? Tego rodzaju żądanie daje uprawnienie Związkowi Gmin Wyznaniowych Żydowskich do swobodnego interpretowania sytuacji i to co powiedziała panin poseł Pawłowicz, to jest oczywiste…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, ale tutaj nie wkraczałbym już w sferę przekonań religijnych…

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Ale to nie są kwestie przekonań religijnych, tylko… Panie przewodniczący, przepraszam, to są kwestie statusu prawnego ustawy i aktów niższego rzędu. Nie może być takich rozporządzeń w państwie prawa, które równo traktuje wszystkie religie i które nie popada w jakąś schizofrenię. Uważam, że te żądania są zbyt daleko idące i w ogóle nie powinny być zgłaszane.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ja myślę, że jeżeli nie ma przeszkód w uwzględnieniu takiego wniosku, to powinniśmy go uwzględnić, natomiast mam problem natury prawnej, czy można dokonać takiego zapisu na poziomie ustawy. Jeżeli zgłoszą się przedstawiciele innych wyznań, to nic nie stoi na przeszkodzie, żeby właśnie w sposób elastyczny można było tę kwestię doregulować w postaci niższych aktów prawnych, chociażby takich, jak wytyczne prokuratora generalnego. Można reagować na bieżąco. Wiadomym jest, że dokonanie zmian ustawowych wymaga czasu, natomiast szybka reakcja będzie mogła następować na przykład poprzez wytyczne Prokuratora Generalnego tak, żeby uszanować wolę poszczególnych związków wyznaniowych. Dziś wiemy, jaka jest wola Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich i przedstawimy taką sugestię prokuratorowi generalnemu. Pojawią się stanowiska innych wyznań, również będziemy rozważali możliwość uwzględnienia tych stanowisk.

Proszę bardzo, pani poseł profesor Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Panie przewodniczący, a czy można jednak postawić taką dolną granicę? To znaczy, że szanuje się jak najbardziej wszystkie zasady wynikające z wyznań, natomiast nie mogą one skutkować wstrzymaniem przeprowadzenia ekshumacji. Może być sytuacja, która będzie się powtarzała i nie będziemy już tego przypominać, ale miały miejsce takie sytuacje, że wstrzymywano po prostu badania i właściwie uniemożliwiano ustalenie rzeczywistej liczby ofiar. Ja rozumiem wszystkie obrządki konieczne, bo ja sama jestem osobą wierzącą i też chciałabym, żeby takie odkrywanie szczątków odbywało się przy udziale moich kapłanów. Natomiast pan to też rozumie, że nie powinno to blokować ustalania stanu faktycznego, żeby niektóre osoby nie mogły mówić po prostu: ja się nie zgadzam, a już co pode mną to tego nie będziecie ustalać, bo moja religia nie pozwala. O to mi chodzi i mam nadzieję, że pan to rozumie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, pan przewodniczący Lesław Piszewski.

Przewodniczący Zarządu ZGWŻ w RP Lesław Piszewski:

Dziękuję bardzo za te słowa, pani poseł. Ja oczywiście chciałbym jeszcze raz powtórzyć, że do tej pory nie ma i nie było takiego przepisu, który skutkowałby w ten sposób, że Związek może zabronić prokuratorowi skuteczne przeprowadzenie ekshumacji. Zawsze była to suwerenna decyzja prokuratora prowadzącego śledztwo. Jeśli w wyniku swoich czynności doszedł do wniosku, że taka ekshumacja nie jest absolutnie skuteczna, to takiej ekshumacji nie przeprowadzał. Nigdy nie było przepisu, który zabraniałby prokuratorowi skuteczne przeprowadzenie takiej ekshumacji, to zawsze była wola prokuratora. Jeśli nie doszło do takiej ekshumacji, domyślam się, o którym przypadku pani poseł mówi, to była to tylko niezależna decyzja prokuratora.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, pan poseł Robert Kropiwnicki.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Ja jednak uważam, panie przewodniczący, że jeśli robimy dosyć wrażliwą ustawę, która porusza tak istotne kwestie, to warto to uregulować w ustawie, a nie delegować to właściwie na akt bardzo niskiego rzędu, którym są wytyczne prokuratora generalnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ma pan poprawkę?

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Tak, mam poprawkę i zaraz ją zgłoszę, ale proszę nie krzyczeć, panie pośle, spokojnie. Dlatego też uważam, że jednak należy poszanować prawa mniejszości. Nam, którzy mają inne poglądy, łatwo to przychodzi…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

My byliśmy zgodni co do tego, panie pośle. Proszę nie rozwijać tego wątku, bo jesteśmy zgodni.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Bardzo się cieszę, ale proszę mi pozwolić wypowiedzieć się i zgłosić poprawkę. Uważam, że powinniśmy jednak umożliwić Związkowi Gmin Wyznaniowych Żydowskich branie udziału w pracach ekshumacyjnych i dlatego zgłaszam poprawkę następującej treści. Dodanie w Rozdziale 6a w art. 53d ust. 4 w brzmieniu: Jeśli z okoliczności sprawy wynika, że ustalono lub powzięto podejrzenie, że w określonym miejscu znajdują się szczątki osób należących do żydowskiej mniejszości wyznaniowej i etnicznej, organ prowadzący postępowanie w terminie co najmniej 14 dni przed przystąpieniem do prac ekshumacyjnych lub archeologicznych, zawiadomi Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej o planowanych pracach. Przedstawiciel Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej może brać udział w postępowaniu w celu zabezpieczenia szczątków ludzkich. To jest poprawka podpisana przez posła Marcina Święcickiego, którą zgłaszam i uważam, że powinniśmy się do tego odnieść. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, pan zawsze jest wrażliwy na gruncie przestrzegania konstytucji, a w szczególności zasady równego traktowania. Jak pan poseł uzasadni poprawkę, która odnosi się tylko do jednego wyznania, a ignoruje istnienie wielu innych wyznań?

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Już panu odpowiadam. Otóż uważam, że jeżeli inne związki nie zgłaszają w tej sprawie swoich postulatów, to nie trzeba ich umieszczać w ustawie. To jest po pierwsze. Po drugie, wiemy dobrze, że dominująca religia chrześcijańska nie ma problemów z ekshumacją. Z tego co się orientuję, podobnie jest w przypadku wyznawców islamu, których jest jednak u nas bardzo mało. Jeżeli chodzi o ekshumacje, to dotyczą one dwóch głównych religii i to jest judaizm i chrześcijaństwo. Dlatego jeżeli spojrzymy dziś na to z punktu widzenia Polski w XXI wieku, to judaizm wyznaje śladowa liczba osób, ale jeżeli chodzi o ekshumacje, to dotyczą one osób, które były najczęściej obywatelami II Rzeczypospolitej, ale nie tylko, bo jak wiemy, w obozach były również osoby wyznania mojżeszowego zwożone z całej Europy. Dlatego też uważam, że powinniśmy umożliwić posiadanie przede wszystkim tej wiedzy, żeby Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich wiedział o tym i mógł uczestniczyć w ekshumacjach, bo to nie blokuje żadnych prac.

Odpowiadam teraz na wątpliwości pani poseł Pawłowicz, że według mnie ten udział w żaden sposób nie blokuje prac ekshumacyjnych, ale poszanowanie praw mniejszości wymaga tego, żeby oni wiedzieli, że osoby ich wyznania mogą być ekshumowane, żeby mogli odprawić swoje obrzędy religijne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, przede wszystkim ta poprawka jest niekompletna, bo nie przewiduje ona dalszych konsekwencji, a powinna je obejmować. Jeżeli się powiadamia kogoś o czymś, to powiadomienie to musi rodzić jakiś skutek i musi być jakaś reakcja. Z tego też względu poprawka tego rodzaju nie jest kompletna i w moim przekonaniu dotknięta jest tą wadą, o której wcześniej już powiedziałem.

Proszę bardzo, poseł Jerzy Jachnik.

Poseł Jerzy Jachnik (Kukiz15):

Panie przewodniczący, ja myślę, że dostatecznie dużo czasu poświęciliśmy już tej poprawce. Ona jest zgłoszona i takie prawo ma pan poseł. Głosujmy, szkoda dalszej dyskusji na ten temat.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję poprawkę… Chciałem poddać pod głosowanie tę poprawkę, chyba że pan poseł chce zabrać głos w tej materii, to…

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proszę jeszcze raz przeczytać tę poprawkę.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dobrze, przeczytam, jeśli mogę, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę jeszcze raz przeczytać tę poprawkę.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Jeśli z okoliczności sprawy wynika, że ustalono lub powzięto podejrzenie, że w określonym miejscu znajdują się szczątki osób należących do żydowskiej mniejszości wyznaniowej i etnicznej, organ prowadzący postępowanie w terminie co najmniej 14 dni przed przystąpieniem do prac ekshumacyjnych lub archeologicznych zawiadomi Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej o planowanych pracach. Przedstawiciel Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej może brać udział w postępowaniu w celu zabezpieczenia szczątków ludzkich.

To nie narusza w żaden sposób procedury. Ja oczywiście jestem otwarty na to, żeby przepis ten poszerzyć również o inne związki wyznaniowe, jeżeli będzie taka wola, ale uważam, że to naprawdę nie zamyka możliwości, o której mówił pan minister, że prokurator może powiadamiać inne związki wyznaniowe, ale chodzi o to, żeby wprost w ustawie miał tę możliwość, że zawiadamia Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, bo rzeczywiście osób wyznania judaistycznego było też najwięcej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Bardzo proszę, zgłaszała się jeszcze pani poseł Krystyna Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Ja bym jednak uwzględniła wrażliwość religijną, bo to po prostu rozumiem. Tylko wydaje mi się, że tak jak mówi pan przewodniczący, należy odnieść się do wszystkich wyznań, żeby niezależnie od tego czy są to chrześcijanie, czy muzułmanie, każdy miał do tego prawo.

Druga rzecz. Może pan zmodyfikowałby swoją propozycję? Jednocześnie należałoby ją doprecyzować, bo to jest tak, jak powiedział pan przewodniczący, że otwiera się pewne drzwi. Udział w postępowaniu ma ogromne znaczenie. To może oznaczać, że taka osoba może mieć jakieś prawa strony, a właściwie to nie wiemy, na jakich zasadach miałoby się to odbywać, czy może taka osoba się sprzeciwiać jakimś czynnościom, czy może coś blokować? Być może w ustawie powinien się znaleźć jakiś końcowy punkt, a nie w żadnych wytycznych, że w żadnym wypadku przyłączenie się, czy udział w ekshumacji i obrządkach religijnych nie skutkuje zastopowaniem czy zablokowaniem prac. Ja bym jednak dopuściła taką poprawkę, bo jednak trzeba to zrozumieć.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Pan poseł Janusz Sanocki się zgłasza i będziemy kończyć dyskusję.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Proszę państwa, panie przewodniczący, szanowni państwo, to, co mówi pani poseł Pawłowicz ma sens, ale to wymagałoby opracowania poprawki dla wszystkich wyznań, bez wyróżniania Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich i judaizmu. Panie rabinie, bardzo proszę o to, żebyście tego nie robili, bo dochodzę do wniosku, że antysemityzm rośnie wszędzie właśnie na skutek takich działań.

Głos z sali:

Bez przesady.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

No nie bez przesady. Proszę państwa, trzeba powiedzieć sobie to wprost, bo rozmawiamy szczerze i szanujemy pana rabina, ale nie może mieć miejsce wyróżnianie jednego wyznania i nadawania pewnych specyficznych przywilejów. Jeśli już, to moglibyśmy wprowadzić to, o czym mówiła pani poseł Pawłowicz, bo to jest całkiem coś innego. Byłoby to prawo ogólne i dla wszystkich ogólnie, z zaznaczeniem, że to nie wstrzymuje procesu ekshumacyjnego i tak dalej. Bardzo proszę też o szanowanie wrażliwości innych wyznań, bo to jest troszeczkę tak, że państwo rościcie sobie pewne prawa. Albo proszę o wycofanie poprawki przez wnioskodawcę, albo przegłosowanie, bo to jest koniec debaty, co nie zamyka oczywiście prac nad ewentualnym uzupełnieniem tej propozycji w jakieś wytyczne, oczywiście przy całym szacunku, bo ja ogromnym szacunkiem darzę naszych starszych braci w wierze.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Myślę, że wyraziliśmy tutaj swój stosunek do tej propozycji. Rzeczywiście trzeba uwzględniać wolę wyznawców nie tylko judaizmu, ale również innych wyznań. Dotychczasowa praktyka nie stwarzała problemów i mam nadzieję, że nie będzie ich stwarzać nadal. Natomiast sądzę też, że nie jesteśmy w tej chwili przygotowani na to, żeby wnieść poprawkę na poziomie ustawowym satysfakcjonującą wszystkie wyznania, wraz z przewidywanymi konsekwencjami tego rodzaju poprawki, bo ona rodzi daleko idące konsekwencje natury proceduralnej. To nie jest tylko kwestia tego, że się zawiadamia i to zawiadomienie nie rodzi żadnych skutków, bo ono rodzi skutki i trzeba te skutki przewidzieć na dalszym etapie postępowania. Drodzy państwo, poprawka została zgłoszona i szanując wolę przedstawiciela Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich myślę, że w przyszłości wypracujemy rozwiązanie satysfakcjonujące wszystkie wyznania, natomiast doraźnie na pewno będzie taka sugestia z naszej strony, żeby złożone tutaj postulaty, były uwzględnione w wytycznych prokuratora generalnego.

Poprawka została zgłoszona i dla formalności poddaje ją pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (5) Dziękuję. Kto jest przeciw? (16) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Ja się tylko spytam, panie przewodniczący, jakie wytyczne prokurator…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Przechodzimy do…

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Zgłaszam to jako wniosek mniejszości.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Przyjęliśmy to już jako generalną zasadę. Proszę nie powtarzać tej formuły, bo jest takie uzgodnienie z Biurem Legislacyjnym.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, jeśli można, to chciałbym zabrać głos w tej sprawie. Generalna zasada odnosi się tylko do takiej osoby, która zgłosiła taką chęć co do wszystkich swoich poprawek. Natomiast wymogiem jest ustne zgłoszenie wniosku mniejszości przy każdej poprawce, tak że prosiłbym państwa, żeby…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wcześniej Biuro Legislacyjne sugerowało wręcz coś innego.

Legislator Piotr Podczaski:

Pan poseł Wilk powiedział, że zgłasza wniosek mniejszości do wszystkich swoich poprawek i to jest oczywiste.

Legislator Tomasz Czech:

Jeżeli inna osoba zgłasza, to wtedy…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem, dobrze, dziękuję bardzo.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dlatego ja to powiedziałem do mikrofonu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, ale z tym nie żadnego problemu, nie ma, nigdy nie było i myślę, że nie będzie.

Proszę bardzo, pan poseł Rzymkowski, ale to jest zgłoszenie…

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Ja chciałem powiedzieć do mikrofonu, że zgłaszam swoje poprawki jako wnioski mniejszości.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Przechodzimy do art. 53e. Czy są uwagi? Nikt uwag nie zgłasza…

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Pan prezes się zgłasza.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, pan prezes Łukasz Kamiński.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Oczywiście chciałbym zwrócić uwagę na drobny błąd, który wkradł się w art. 53e ust. 2, który brzmi: „Organizacja pochówku i pokrycie jego kosztów należą od Instytutu Pamięci", a powinno być: należą do Instytutu Pamięci.

Legislator Piotr Podczaski:

Oczywiście, my to poprawimy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Więcej uwag nie ma.

Przechodzimy do art. 53f. Czy ktoś zgłasza uwagi? Proszę bardzo, pan prezes Łukasz Kamiński.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Ten artykuł został znacznie zmodyfikowany w toku prac podkomisji, zresztą w dobrą stronę, natomiast mam wrażenie, że wkradła się niekonsekwencja w pkt 9. Gdyby te zmiany szły w kierunku, że baza jest de facto bazą informacji, to wszystko byłoby spójne, natomiast w pkt 9 pozostały sformułowania, że w samej bazie znajduje się materiał genetyczny: „z materiałem genetycznym znajdującym się w Bazie Instytut Pamięci zleca". Wydaje mi się, że trzeba to konsekwentnie doprecyzować, że nie chodzi o materiał genetyczny znajdujący się w bazie. Z wcześniejszych definicji wynika, że w samej bazie nie ma fizycznie materiału genetycznego. To jest kwestia konsekwentnego zastosowania pewnego zabiegu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę przedstawiciela wnioskodawców o ustosunkowanie się.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Pan profesor Stefaniak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, pan profesor Stefaniak.

Koordynator projektu Polskiej Bazy Genetycznej Ofiar Totalitaryzmów z ramienia IPN Marcin Stefaniak:

Jestem doktorem. W założeniu baza ma się składać z informacji oraz ma się w niej znajdować także materiał biologiczny, tak że my podtrzymujemy to, co jest w przedłożeniu.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Instytut nie może przechowywać materiału genetycznego.

Koordynator projektu Marcin Stefaniak:

Ale w następnych punktach jest uregulowane, że zleca innym podmiotom, które są do tego uprawnione, przechowywanie tych materiałów.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Nie ma potrzeby dokonywania zmian. Baza to jest pojęcie całościowe, czyli że zawiera ona te wszystkie informacje osobowe, które są w systemie informatycznym IPN i to jest również materiał genetyczny, który jest przechowywany na uczelniach. Łącznie traktujemy to wszystko jako bazę, więc to jest pojęcie zbiorcze.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są uwagi do art. 53g?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak, panie przewodniczący…

Legislator Tomasz Czech:

Mamy uwagę do wcześniejszego artykułu.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Do wcześniejszego, tak?

Legislator Tomasz Czech:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Biuro Legislacyjne zgłasza się do art. 53f, tak?

Legislator Tomasz Czech:

Tak. Jeżeli chodzi o ust. 7, to zastanawiamy się, czy tutaj nie należy doprecyzować, że chodzi o osoby, o których mowa w ust. 2 pkt 1, tak jak jest to w innych ustępach tego artykułu.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Gdzie jesteśmy?

Legislator Piotr Podczaski:

W ust. 7 art. 53e.

Legislator Tomasz Czech:

Proszę zwrócić uwagę, że na przykład w ust. 6 jest: „Usunięcia danych i informacji o osobach, o których mowa w ust. 2 pkt 1, oraz zniszczenia”, a w ust. 7 jest tylko: „Usunięcia danych i informacji o osobach”. Chyba, że to chodzi o jakiś szerszy katalog.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czyli chodzi o to, żeby było odwołanie do ust. 2 pkt 1, tak?

Legislator Tomasz Czech:

To jest pytanie, czy powinno być to odwołanie?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Być może powinno, ale mówimy tu o tych osobach, które zostawiły swoje dane. Tutaj jakiś innych osób nie mamy, prawda? Możemy wszystko doprecyzowywać, ale nie wiem,

czy jest taka potrzeba. Nie ma takiej potrzeby, bo wiadomo, o jakie osoby chodzi. Chodzi o osoby, które zostawiły swoje dane i wyraziły zgodę na to, żeby być w bazie.

Teraz mam wniosek, jeśli chodzi o art. 53g. Chodzi mianowicie o usunięcie tego przepisu w całości. To jest przepis, który miał określać prawo do wydania przez Ministra Zdrowia rozporządzenia w sprawie pobierania materiału genetycznego. Te przepisy już są, więc nie ma potrzeby regulowania tego w kolejnym rozporządzeniu i doprecyzowujemy to w tym momencie i proponujemy, żeby przepis art. 53g w ogóle usunąć. Pan poseł Buda przejmuje tę poprawkę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Czy mogę prosić o wskazanie, jakie przepisy już istnieją?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę przedstawiciela wnioskodawców o odniesienie się do pytań.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Momencik.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Może państwo eksperci pomogą?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Szukamy tych przepisów. Za chwileczkę to znajdziemy, ale można zapytać przewrotnie, panie dyrektorze, na podstawie jakich przepisów dotychczas pobierano materiały genetyczne? Bez podstawy prawnej? To podstawa prawna jest.

Koordynator projektu Marcin Stefaniak:

Ja tylko dodam, że obecnie istnieje kilka takich baz. Policja ją prowadzi i prowadzą je uczelnie.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Te przepisy są, natomiast jak je za chwileczkę znajdziemy, to wskażemy je wprost. Chociaż to pan powinien je wskazać, bo od kilku lat prowadzicie quasi-bazę, prawda?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem, że poprawka zmierza w tym kierunku, żeby skreślić art. 53g, uznając go za zbędny, bo w dotychczasowych uregulowaniach prawnych jest okreslona właśnie ta materia. Dobrze, poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (12) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (5) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do art. 53h. Proszę bardzo, pan prezes Łukasz Kamiński.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Chciałbym zwrócić uwagę na zapis w ust. 3, dotyczący przekazywania próbek do Instytutu Pamięci Narodowej. Wydaje mi się, że konsekwentnie te próbki powinny być przekazywane do tego podmiotu, który Instytut wskazał w ust. 9 art. 53f. Skoro Instytut zleca przechowywanie tych próbek jakiejś wyspecjalizowanej placówce, to one powinny być tam przekazywane. To nie jest tylko kwestia jakiejś precyzji legislacyjnej, tylko warto pamiętać, że niektóre z tych próbek wymagają specjalistycznego przechowywania i nie powinny być w Instytucie, który nie ma takich warunków, żeby przechowywać je nawet przez krótką chwilę i żeby to Instytut je później przekazywał dalej. Nie wiem, czy byłaby taka możliwość, żeby od razu te próbki przekazywane były do placówki wskazanej przez Instytut.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie prezesie, przecież nikt w IPN nie będzie przechowywał szczątków ludzkich.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Tak wynika z brzmienia tego przepisu.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Nie, ale z którego…

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Najpierw następuje przekazanie do Instytutu, a dopiero później Instytut przekazuje do wyspecjalizowanej…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie prezesie, Instytut przekaże to jednostce właściwej. Przecież są przepisy, które mówią o przechowywaniu szczątków.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Dokładnie do tego zmierzam, tylko nie wiem, po co jest ten element pośredni, że najpierw następuje przekazanie do Instytutu, co oznacza, że przynajmniej przez chwilę fizycznie te szczątki będą w Instytucie.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Jeśli można, to właśnie należałoby napisać, że przekazuje się te szczątki do podmiotu wskazanego przez Instytut w trybie art. 53f ust. 9 i to rozwiązuje problem. To nie jest kontrowersyjna sprawa.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wydaje się, że pan prezes ma chyba rację, skoro jest mowa o tym, że administrator bazy przekazuje do Instytutu Pamięci informację i dane, o których mowa w ust. 1 i to rozumiem, ale jest jeszcze mowa o posiadanych próbkach materiału genetycznego i biologicznego. Właśnie o to chodzi, że jeżeli chodzi o przekazywanie danych, to wszystko jest w porządku, ale jeśli chodzi o przekazywanie…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Który to jest przepis?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To jest ust. 3 na stronie 16, piąty wers od góry.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Art. 53h?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak. To jest strona 15: „oraz posiadane próbki materiału genetycznego i biologicznego".

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Pan dr Stefaniak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, pan doktor Stefaniak.

Koordynator projektu Marcin Stefaniak:

Chciałem poinformować, że ta baza składa się z informacji i z materiałów. W założeniu bazy jest tak, że Instytut podpisuje umowy na świadczenie usług w zakresie przechowywania tego materiału i według mnie przepis ten jest jasny i klarowny. Wiadomo, że one nie będą fizycznie przechowywane w Instytucie, tylko w podmiocie, który ma podpisaną umowę z Instytutem. Nie wiem, czy jest sens aż takiego dokładnego doregulowania tej sprawy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ja zwracam uwagę, że gdyby była informacja o przekazaniu, to ja bym to rozumiał, ale przepis brzmi wyraźnie, że przekazuje się posiadane próbki materiału genetycznego i biologicznego. Więc przekazywane są one fizycznie, a nie informacje o tych próbkach.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, z przepisów wykonawczych wprost wynika, że szczątki ludzkie przechowują uczelnie medyczne. IPN ani nie ma możliwości, ani nie ma takich przepisów, żeby to przechowywać w IPN…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ja to wszystko rozumiem.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

To się odbywa na podstawie porozumień, które IPN będzie zawierał z uczelniami medycznymi. Z całym szacunkiem, ale nikt w IPN nie będzie przechowywał w archiwach szczątków ludzkich. To jest kwestia kompetencji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

No tak, tylko czy rzeczywiście jest taka wola, żeby próbki i materiał genetyczny były przekazywane do IPN, bo z tego przepisu to wynika.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

W sensie…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bo jeżeli tylko informacja o tym…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

…kompetencji, panie przewodniczący, a nie faktycznie czy fizycznie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

No dobrze, ale czy z przepisu to wynika? Z przepisu to nie wynika, dlatego trzeba to doprecyzować. Jeżeli przekazywanie próbek i materiału genetycznego do IPN nie jest wolą wnioskodawców, to trzeba dokonać zmiany redakcyjnej tego przepisu. Proszę bardzo, pan dyrektor Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Pan przewodniczący ma oczywiście rację, ale wydaje mi się, że nie ma powodu kruszyć kopii w tej sprawie. Poprawka, którą zaproponowałbym na szybko, może brzmieć dosyć prosto. Moja propozycja poprawki ust. 3, którą być może jeszcze skoryguje Biuro Legislacyjne, brzmiałaby następująco: przekazuje do Instytutu Pamięci informacje i dane, o których mowa w ust. 1, a posiadane próbki materiału genetycznego i biologicznego przekazuje do podmiotu wskazanego przez Instytutu Pamięci w trybie art. 53f ust. 9. To załatwia sprawę i nie ma też wtedy wątpliwości, a sens pozostaje oczywiście taki sam, bo co do sensu tego przepisu i tego, jak to ma się odbywać, nie ma chyba sporu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pytam o zdanie przedstawiciela wnioskodawców. Czy taka jest wola?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Nie widzimy takiej potrzeby, natomiast jeśli pan przewodniczący uznaje, że jest taka potrzeba, to możemy się skłonić do tej poprawki, aczkolwiek dla nas te przepisy są jasne. Szanowni państwo, w IPN nie ma możliwości przechowywania ludzkich szczątków. Nie ma takiej możliwości.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To jest oczywiste, tylko czy przepis to oddaje?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Przepis mówi o kompetencjach. IPN przechowuje bazę danych osobowych, a szczątki przechowują uczelnie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, to dlaczego w tym przepisie jest mowa o tym, że przekazywane są posiadane próbki materiału?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Dobrze, żeby zadowolić pana dyrektora Persaka i pana przewodniczącego proponuję…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ale to nie chodzi o moje zadowolenie, tylko chodzi o to, żeby przepisy oddawały wolę wnioskodawców. Jeżeli wolą wnioskodawców jest tylko informacja…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Dobrze, panie przewodniczący. Zgadzamy się, wprowadźmy taką korektę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze. Czy poprawka zredagowana w taki sposób spełnia te oczekiwania, o które nam chodzi?

Legislator Piotr Podczaski:

Jak rozumiem, nie do końca spełnia oczekiwania wnioskodawców. Natomiast brzmiałoby to tak: przekazuje do Instytutu Pamięci informacje i dane, o których mowa w ust. 1, a posiadane próbki materiału genetycznego i biologicznego przekazuje do podmiotu wskazanego przez Instytut Pamięci w trybie art. 53f ust. 9. Tak?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak. Czy to zdaniem pana Prezesa IPN spełnia pana oczekiwania?

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Też mi się tak wydaje, że to doprecyzowuje tę kwestię.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Panie przewodniczący, ja mam jeszcze jedną uwagę, bo ja również mam poprawkę do tego artykułu łącznie z ust. 3, a chciałbym zaproponować skorygowanie go w pierwszej części. Dlatego może wypracowalibyśmy wspólną poprawkę, która tyczyłaby się całego artykułu. Moja propozycja dotyczy zmiany pierwszej części tego przepisu, która wskazuje na to, że tutaj mamy do czynienia z administratorem bazy materiału genetycznego. To wskazywałoby na terminologię, którą posługuje się GIODO i ustawa o ochronie danych osobowych. Chciałbym zamienić to w ten sposób, ażeby początek tego artykułu i w każdym z jego paragrafów i również ustępów, podmioty, o których mowa w art. 53f ust. 5, które pobrały lub przechowują materiał genetyczny lub biologiczny w celu identyfikacji osób, o których mowa w art. 53b, przekazują go. Uchyliłbym więc ten zapis „administratorem bazy", przy uwzględnieniu zaproponowanej poprawki w dalszej części tego przepisu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Nie wiem, w którym to jest miejscu? My w tej chwili mówimy o ust. 3 na stronie 15.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

W konsekwencji w ust. 3 pojawia się również informacja o bazach oraz o administratorze i w tej części też bym to wykreślił.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To znaczy, co trzeba wykreślić z ust. 3? Jak będzie brzmiała poprawka? Jak będzie brzmiał ust. 3?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Przy uwzględnieniu tej poprawki i tych uwag, które były teraz przedstawiane, moja propozycja jest taka, żeby ust. 3 miał następujące brzmienie: Podmioty, o których mowa w art. 53f ust. 5, które pobrały lub przechowują materiał genetyczny lub biologiczny w celu identyfikacji osób, o których mowa w art. 53b, w przypadku zaprzestania prowadzenia działalności w tym zakresie, przekazują do Instytutu Pamięci w celu włączenia do Bazy informacje i dane, o których mowa w ust. 1, oraz posiadane próbki materiału genetycznego i biologicznego. Czyli to jest ta pierwsza część, dotycząca kwestii administratora tej bazy, po prostu nie ma tego sformułowania w tym przepisie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumieć mam to w ten sposób, że w miejsce dotychczasowego brzmienia ust. 3, ma wejść propozycja pana posła, tak?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

No tak, w tej części początkowej, natomiast to nie przeczy ewentualnym poprawkom, które były zgłaszane przed chwilą, bo one się nie wykluczają.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Biuro Legislacyjne?

Legislator Piotr Podczaski:

Nie wykluczają się.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

W porządku.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

To dotyczy również ust. 1, 2 i 3, bo pojęcie administratora bazy pojawia się w każdym z tych ustępów.

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy tę poprawkę w całości na piśmie?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Tak, ja oczywiście mam tę poprawkę na piśmie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę przedłożyć tę poprawkę do Biura Legislacyjnego.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Czy mogę prosić o głos?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Mam pytanie do pana posła, bo chcę się jeszcze upewnić, że dobrze rozumiem tę poprawkę. Czy ten ustęp w zaproponowanej wersji, nadal będzie się zaczynał od słów: w przypadku wykreślenia bazy i tak dalej? To się nie zmienia? Przepraszam, ale się już pogubiłem.

Legislator Piotr Podczaski:

Ust. 3 brzmi tak: Podmioty, o których mowa w art. 53f ust. 5, które pobrały lub przechowują materiał genetyczny lub biologiczny w celu identyfikacji osób, o których mowa w art. 53e, w przypadku zaprzestania prowadzenia działalności w tym zakresie, przekazują do Instytutu Pamięci w celu włączenia do Bazy informacje i dane, o których mowa w ust. 1, oraz posiadane próbki materiału genetycznego i biologicznego. Następnie ewentualnie tu byłaby poprawka zgłaszana do końcówki tego przepisu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czyli to jest zmiana ust. 3.

Legislator Piotr Podczaski:

Całego art. 53h.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Całego art. 53h, tak?

Legislator Piotr Podczaski:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Teraz rozumiem. Dobrze, czyli to jest nowe brzmienie całego art. 53h.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Tak, bez ustępów w części początkowej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze. Wobec tego poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (12) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do art. 53i.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Czy propozycja dotycząca próbek materiału genetycznego i biologicznego została przyjęta?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, ta korekta, która została zgłoszona, została przyjęta. Pan poseł odczytał przecież to w tej poprawce. Nie?

Legislator Tomasz Czech:

W tej poprawce nie ma tego elementu, ale jak rozumiem, pan poseł zgłosi taką poprawkę jeszcze na piśmie, która skoryguje tę ostatnią zmianę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Jeżeli nad tym głosowaliśmy to okej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

W związku z tym poprawkę dotyczącą tego, co należy uczynić z posiadanymi próbkami materiału genetycznego i biologicznego, że należy je przekazać w miejsce wskazane przez Instytut Pamięci Narodowej, bo tak ta poprawka brzmi, poddaję pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (11) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (2) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do art. 53i. Proszę bardzo, pan poseł Waldemar Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Konsekwentnie również w tym przepisie proponowałbym, żeby w ust. 1 usunąć administratora i w zamian za to wstawić wyrazy „prowadzonej przez inny podmiot”. To jest analogiczna zmiana do przyjętej w poprawce do art. 53h. W ust. 2 należy zamienić określenie: „każdy, kto posiada”, na określenie „każdy, kto prowadzi bazy”. Mogę odczytać nowe brzmienie tego artykułu, jeśli jest taka potrzeba.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy dla państwa posłów jest jasne, czego dotyczy ta poprawka, zgłoszona przez pana posła Waldemara Budę? Proszę ją jeszcze raz przypomnieć, bo to nie tylko sprowadza się do tego fragmentu.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Jeszcze raz wskażę, że w ust. 1 proponuję zamianę określenia „administrowanej”, na określenie „prowadzonej przez inny podmiot”. To jest jedyna zmiana ust. 1, w której wyraz „administrowanej” zamieniamy na wyraz „prowadzonej”. W ust. 2 mamy dziś określenie „każdy, kto posiada bazy”, natomiast moja propozycja jest taka, żeby to sformułowanie brzmiało „każdy, kto prowadzi bazy”.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. To wszystkie zmiany do tego artykułu?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Poddaje tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem zaproponowanych zmian do art. 53i? (12) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (2) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do Rozdziału 6b. Czy są uwagi do tytułu „Ochrona miejsc pamięci i męczeństwa"? Proszę bardzo, pan poseł Waldemar Buda. To jest uwaga do tytułu, tak?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Tak. Szanowni państwo, w konsekwencji tego, na co wskazywałem już wcześniej, że niektóre pojęcia są zarezerwowane w ustawie o działach administracji rządowej dla ministra, to również w zakresie tytuł Rozdziału 6b proponowałbym wprowadzenie poprawki, która miałaby na celu zmianę dzisiejszego brzmienia tytułu tego rozdziału „Ochrona miejsc pamięci i męczeństwa", na „Wykonywanie zadań z zakresu upamiętniania walk i męczeństwa".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za zmianą tytułu Rozdziału 6b? (11) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (2) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Czy są uwagi do art. 53j? Proszę bardzo, pan poseł Waldemar Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Szanowni państwo, w sprawozdaniu podkomisji przegłosowaliśmy i przyjęliśmy formułę, na podstawie której prezes Instytutu Pamięci wspólnie z ministrem wykonuje szereg kompetencji w zakresie upamiętniania walk i męczeństwa. Tego rodzaju rozwiązanie rodzi w mojej ocenie pewne wątpliwości co do jasnej granicy między kompetencjami IPN i ministra. W związku z tym, żeby nie dochodziło chociażby do jakiś sporów kompetencyjnych czy wątpliwości, która kompetencja w czyich rękach pozostaje, proponuję, żeby te kompetencje rozdzielić i skorygować. Chciałbym zaproponować nowe brzmienie art. 53j, który jest bardzo długi, ale jest to przepis na tyle istotny i który reguluje kompetencje, że pozwolę sobie na odczytanie go w całości.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Tylko poprosimy powoli.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Postaram się. Art. 53j ust. 1: Prezes Instytutu Pamięci prowadzi działalność związaną z upamiętnianiem historycznych wydarzeń, miejsc oraz postaci w dziejach walk i męczeństwa Narodu Polskiego zarówno w kraju, jak i za granicą, a także miejsc walk i męczeństwa innych narodów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w zakresie: 1) inicjowania opieki nad miejscami walk i męczeństwa oraz trwałego upamiętnienia faktów, wydarzeń i postaci związanych z tymi miejscami; 2) współdziałania w organizowaniu obchodów, uroczystości, przedsięwzięć wydawniczych i wystawienniczych; 3) popularyzowania za pomocą środków masowego przekazu miejsc, wydarzeń i postaci historycznych związanych z walkami i męczeństwem; 4) oceniania stanu opieki nad miejscami i trwałymi obiektami pamięci narodowej, w szczególności nad grobami i cmentarzami wojennymi oraz walk narodowowyzwoleńczych, cmentarzami ofiar totalitarnego terroru, a także izbami pamięci narodowej; 5) opiniowania pod względem historycznym wniosków o trwałe upamiętnienie miejsc i wydarzeń historycznych, a także wybitnych postaci związanych z dziejami walk i męczeństwa; 6) współdziałania w szczególności ze środowiskami i organizacjami emigracyjnymi i polonijnymi oraz polskimi poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w sprawowaniu opieki nad miejscami walk i męczeństwa Narodu Polskiego za granicą; 7) dokonywania trwałych upamiętnień faktów, wydarzeń i postaci związanych z miejscami walk i męczeństwa.

Ust. 2: W sprawach, które mogą mieć wpływ na realizację polityki państwa dotyczącej miejsc pamięci narodowej oraz grobów i cmentarzy wojennych Prezes Instytutu Pamięci podejmuje działania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Ust. 3. W sprawach, które mogą mieć wpływ na realizację umów międzynarodowych dotyczących miejsc pamięci narodowej oraz grobów i cmentarzy wojennych Prezes Insty-

tutu Pamięci podejmuje działania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Myślę, że w pierwszej kolejności będziemy rozmawiać o art. 53j, a potem dopiero o art. 53k. Dziękuję bardzo.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Czy pan poseł może jeszcze raz przeczytać pierwsze zdanie tej proponowanej zmiany?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Prezes Instytutu Pamięci prowadzi działalność związaną z upamiętnianiem historycznych wydarzeń.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, pan prezes IPN.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

To jest jakby pozostałość jeszcze tego wcześniejszego przepisu, który mówił o prezesie i o ministrze. Wydaje mi się, że bardziej właściwe będzie użycie w tym konkretnym miejscu sformułowania, że Instytut Pamięci prowadzi tę działalność, a nie Prezes IPN.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Przedstawiciel wnioskodawców?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Może tak być.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę to powiedzieć do mikrofonu.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Uwzględniamy tę poprawkę i uwzględniamy ją.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pan dyrektor jeszcze zgłaszał się do głosu.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Nie podważając w ogóle sensowności tego pomysłu, chciałbym tylko w dwóch słowach zgłosić jedną uwagę. Chodzi mi o punkt, w którym jest mowa o współdziałaniu w organizowaniu obchodów i uroczystości, a potem jest mowa o przedsięwzięciach wydawniczych i wystawienniczych. Czy nie warto byłoby z tego miejsca wykreślić te przedsięwzięcia wydawnicze i wystawiennicze, ponieważ wcześniej w art. 53 ustawy o IPN jest powiedziane, że Instytut Pamięci Narodowej prowadzi działalność wystawienniczą i wydawniczą, więc to byłoby po prostu powtórzenie tego elementu. Ja rozumiem, skąd to się bierze, bo to jest wzięte ze starej ustawy o Radzie Ochrony, ale powtórzone zostało dwa razy to samo zadanie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko wnioskodawców?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Tu jednak szczegółowo są wymienione te kompetencje i myślę, że powinny w tym miejscu pozostać.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Nie ma więcej głosów w dyskusji, a w związku z tym…

Legislator Tomasz Czech:

Przepraszam, ale ja mam jedną kwestię.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo.

Legislator Tomasz Czech:

Ja przepraszam, ale czy pan poseł mógłby przeczytać ten punkt, który dotyczy oceniania stanu opieki nad miejscami i trwałymi obiektami? Czy tam są również muzea walk i martyrologii?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Nie, nie ma.

Legislator Tomasz Czech:

Nie ma tam tego, to dobrze.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czyli wnioskodawcy do art. 53j przedstawili dwie poprawki, tak?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

To jest jedna poprawka.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jedna poprawka, tak?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

To jest jedna poprawka dotycząca wszystkich ustępów, ale jednak jedna poprawka.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Ja mam jeszcze prośbę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Czy można prosić o odczytanie jeszcze tego punktu, o który zapytał przed chwilą przedstawiciel Biura Legislacyjnego?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

To jest pkt 4: oceniania stanu opieki nad miejscami i trwałymi obiektami pamięci narodowej, w szczególności nad grobami i cmentarzami wojennymi oraz walk narodowowyzwoleńczych, cmentarzami ofiar totalitarnego terroru, a także izbami pamięci narodowej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czyli mamy tu do czynienia z jedną poprawką, dotyczącą…

Poseł Waldemar Buda (PiS):

To jest nowe brzmienie całego art. 53j.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Biuro Legislacyjne?

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, ja mam tylko pytanie, czy ta część dotycząca walk narodowowyzwoleńczych dotyczy miejsc, czy to mają być cmentarze uczestników tych walk, bo nie do końca wiemy, czego ta część dotyczy?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, może ktoś z ekspertów odniesie się do pytania Biura Legislacyjnego?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

W naszej ocenie ta część tyczy się grobów i cmentarzy wojennych, czyli pierwszej części tego zdania.

Legislator Piotr Podczaski:

To byłyby groby i cmentarze walk narodowowyzwoleńczych? Tak to należy rozumieć?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Cmentarzami wojennymi oraz walk narodowowyzwoleńczych.

Legislator Piotr Podczaski:

Dobrze.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wszystko jasne?

Legislator Piotr Podczaski:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, dziękuję. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (12) Dziękuję. Kto jest przeciw? (3) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Rozumiem, że nie ma więcej uwag do art. 53j.

Przechodzimy do art. 53k. Czy są uwagi? Proszę bardzo, pan poseł Waldemar Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Naturalną konsekwencją przyjęcia zmiany art. 53j jest również doprecyzowanie art. 53k, który wskazuje, jak uprawnienia wynikające z wcześniejszego artykułu należy wykonywać. Znów pozwolę sobie odczytać ten obszerny artykuł.

Art. 53k: Wykonywanie zadań określonych w art. 53j ust. 1 następuje w szczególności przez:

1) zajmowanie stanowisk, wydawanie opinii oraz występowanie z wnioskami w sprawach opieki nad miejscami walk i męczeństwa oraz trwałego upamiętniania związanych z tymi miejscami faktów, wydarzeń i postaci;

2) występowanie z wnioskami oraz współdziałanie z właściwymi organami państwowymi, organami jednostek samorządu terytorialnego i zainteresowanymi organizacjami społecznymi w organizowaniu obchodów i uroczystości, inicjowanie wydawnictw i organizowanie wystaw upamiętniających miejsca walk i męczeństwa oraz związane z nimi historyczne wydarzenia i postacie;

3) przedstawianie, za pośrednictwem środków masowego przekazu, publikacji popularyzujących miejsca, wydarzenia i postacie związane z walką i męczeństwem, a także podejmowanie innych przedsięwzięć upowszechniających pamięć walk i męczeństwa;

4) współpracę, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz z ministrem właściwym do spraw zagranicznych, z zagranicznymi instytucjami zajmującymi się upamiętnianiem i otaczaniem opieką miejsc walk i męczeństwa Polaków w innych krajach oraz miejsc walk i męczeństwa innych narodów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

5) współpracę w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz ze środowiskami i organizacjami emigracyjnymi, polonijnymi oraz polskimi poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, a także przedstawicielstwami dyplomatycznymi i urzędami konsularnymi w zakresie: a) sprawowania opieki nad miejscami walk i męczeństwa Narodu Polskiego za granicą, zwłaszcza polskimi cmentarzami wojennymi, b) upamiętniania polskich wydarzeń historycznych mających miejsce poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz wybitnych polskich postaci poległych lub zmarłych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, c) poszukiwania i upamiętniania miejsc męczeństwa Polaków oraz miejsc ich pochówków poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, d) ekshumacji i przeniesienia szczątków Polaków poległych bądź pomordowanych za granicą na cmentarze i kwatery wojenne w Polsce;

6) współpracę ze szkołami i innymi placówkami oświatowymi i kulturalnymi w zakresie tworzenia izb pamięci narodowej;

7) współpracę z organami jednostek samorządu terytorialnego, organizacjami harcerskimi, turystycznymi i innymi zainteresowanymi organizacjami społecznymi w tworzeniu i promowaniu szlaków pamięci narodowej;

8) popieranie tworzenia regionalnych lub lokalnych muzeów walki o niepodległość;

9) finansowanie i przeprowadzanie prac mających na celu trwałe upamiętnienie faktów, wydarzeń i postaci związanych z miejscami walk i męczeństwa podejmowanych z inicjatywy własnej.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś chciałby się odnieść do propozycji zmiany art. 53k? Nikt nie chce zabrać głosu, a w związku z tym poddaję pod głosowanie poprawkę, nadającą art. 53k nowe brzmienie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (12) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (1) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do art. 53l. Czy są uwagi? Proszę bardzo, pan prezes Łukasz Kamiński.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Chciałbym podtrzymać uwagę dotyczącą pewnej potrzeby spójności polityki w zakresie upamiętniania. Do tej pory te opinie wydawała Rada, czyli organ centralny. Wydaje mi się, że tutaj powinien być wskazany nie dyrektor oddziału IPN, tylko prezes IPN, który później oczywiście może delegować te kompetencje, ale wydając pewne wytyczne, co do pewnej spójnej polityki. Teraz zastępujemy jeden organ jedenastoma organami, co niesie za sobą zagrożenie pewnych różnic w polityce upamiętniania, a jak wiemy niektóre kwestie regionalne są wrażliwe i może doprowadzić to do jakichś napięć.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę przedstawiciela wnioskodawców o odniesienie się do tejże sugestii.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Możemy to wprowadzić, aczkolwiek i tak będzie to decyzja dyrektora oddziałowego, który przedstawi jakąś sugestię. Możemy się zgodzić na to, żeby wprowadzić tutaj prezesa IPN.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jak brzmiałaby poprawka?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Po zasięgnięciu opinii prezesa Instytutu Pamięci. Wykreślamy słowa: właściwego miejscowo dyrektora oddziału.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak i w to miejsce wpisujemy: po zasięgnięciu…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Po zasięgnięciu opinii Prezesa Instytutu Pamięci.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (11) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do art. 53m. Nikt uwag nie zgłasza.

Przechodzimy do art. 53n. Nikt uwag nie zgłasza.

Przechodzimy do zmiany nr 25. Nikt uwag nie zgłasza.

Przechodzimy wobec tego do art. 2. Proszę bardzo, pan poseł Rzymkowski.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Ja chciałbym w zasadzie zgłosić trzy poprawki. Pierwsza dotyczy art. 52a pkt 7. Propozycja poprawki polegałaby na tym, że po słowach „Kodeksu karnego" średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się słowa „od uzyskania zgody odstępuje się, jeżeli od chwili śmierci tej osoby minęło co najmniej 20 lat". Chodzi tutaj o kwestie związane z badaniami zbrodni totalitarnego ustroju komunistycznego w Polsce i w zasadzie z racji

zakazu udostępniania materiałów, które były zbierane na osoby rozpracowywane przez Służby Specjalne PRL i to jest podyktowane tak naprawdę kwestią badania zbrodni komunistycznych w Polsce. Jeśli wprowadzimy ten przepis, to on będzie zgodny z linią orzeczniczą, jak również doktryną prawa, ponieważ cenzura dwudziestu lat podyktowana jest właśnie tym okresem czasu, kiedy ochrona dóbr osobistych wygasa. Stąd też moja propozycja pierwszej poprawki.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Czy mógłby pan jeszcze raz dokładnie sformułować tę poprawkę, żebyśmy zrozumieli, o co chodzi?

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):
Chodzi o dodanie po pkt 7 w art. 52a…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Czyli chodzi o ustawę o IPN.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):
Tak, dlatego zgłaszam to w tym punkcie. Od uzyskania zgody odstępuje się, jeżeli…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Jakiej zgody?

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):
To jest kwestia uzyskania zgody rodziny. Mogę przeczytać państwu cały ten przepis, jeśli chcecie.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:
To chodzi o katalog osób…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Pokrzywdzonych.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):
Tak. Mogę państwu to przeczytać.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):
To proszę przeczytać.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):
Już, momencik.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
To chodzi o katalog osób pokrzywdzonych, który publikuje IPN.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):
Tak jest. Przeczytam państwu…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Tu chodzi o taką sytuację, że jest katalog osób pokrzywdzonych w IPN i jeśli nie ma zgody osób najbliższych, to wówczas IPN nie publikuje danych tych osób, jako osób pokrzywdzonych.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):
Dokładnie.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Teraz jest pytanie do naszych ekspertów i do Prezesa IPN, czy rzeczywiście należałoby ten przepis w taki sposób sformułować, żeby można było jednak umieszczać w tym katalogu osoby pokrzywdzone, w przypadku których nie można ustalić osób najbliższych.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:
Intuicyjnie wydaje się, że to jest dobra poprawka, zwłaszcza że w miarę upływu czasu będzie coraz trudniej docierać do członków rodzin, którzy byli uprawnieni do wydawa-

nia takiej zgody i to może powodować, że wielu wybitnych bohaterów w naszej historii w tym katalogu nie będzie umieszczonych tylko z tego formalnego powodu.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Czy na przykład dzięki tej zmianie święty Jan Paweł II byłby umieszczony w tym katalogu?

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Tak, mimo że nie ma członka rodziny, który mógłby wyrazić zgodę na umieszczenie w tym katalogu.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Czyli, panie pośle, pan proponuje ażeby w tym przepisie wprowadzić zapis, że…

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Od uzyskania zgody odstępuje się, jeżeli od chwili śmierci pokrzywdzonego minęło co najmniej 20 lat.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Czyli jeżeli pokrzywdzony nie żyje…

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Okres 20 lat jest podyktowany tym, że po 20 latach ochrona dóbr osobistych tak naprawdę wygasa i stąd ten okres 20 lat.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Na chwilę obecną jeżeli nie ma zgody rodziny, to nie można takiej osoby umieścić w tym katalogu.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Taka osoba mogła umrzeć w latach 50. i też nie można tych materiałów w żaden sposób wykorzystywać.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Ja byłbym skłonny przyjąć tę poprawkę. Czy pan prezes IPN ma jakąś opinię na temat tej 20-letniej cenzury?

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Nie wiem, czy jestem w stanie zaproponować w tej chwili brzmienie przepisu, natomiast jak rozumiem, musimy to wypracować w tej chwili. Musimy pamiętać, że mamy dwie sytuacje. Jedna to jest ta, o której mówił pan poseł, czyli że upływa jakiś czas od śmierci, a druga z sytuacji to jest ta, o której mówił pan poseł Mularczyk, kiedy po prostu nie ma członka rodziny w kodeksowym rozumieniu osoby uprawnionej. W związku z tym być może trzeba tę poprawkę rozbudować, to znaczy pozostawić tę propozycję 20 lat, w przypadku jeśli jakiś członek rodziny żyje, ale wprowadzić też zapis, że w przypadku braku uprawnionych, ta zgoda nie jest wymagana. To wszystko odbywa się w ramach procedury administracyjnej, więc myślę, że nie będzie wątpliwości, chyba że w ogóle wycofamy zgodę, ale to może prowadzić do sytuacji konfliktowych, w których członkowie rodziny żyją i z jakichś powodów nie życzą sobie, żeby ich krewny umieszczany był w tym katalogu.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Pan poseł ma poprawkę dotyczącą tylko sytuacji braku zgody i umożliwienia wpisu do takiego katalogu po 20 latach od śmierci.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Można do tej poprawki wprowadzić to, co zaproponował pan prezes IPN, czyli kwestię dotyczącą rodziny, a więc jeżeli członkowie najbliższej rodziny żyją i sprzeciwiają się umieszczeniu krewnego w tym katalogu, to można to wtedy wziąć pod uwagę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, pani przewodnicząca Małgorzata Wassermann.

Poseł Małgorzata Wassermann (PiS):

Ja bym to zapisała w takim wypadku inaczej, że 20 lat to jest kryterium, kiedy nie możemy stwierdzić, czy ta rodzina jest, czy jej nie ma, natomiast jeżeli bezspornie stwierdzamy, że nie ma tej rodziny, to możemy wpisać ich od razu do tego katalogu.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Od uzyskania zgody odstępuje się, jeżeli od chwili śmierci tej osoby minęło co najmniej 20 lat, a…

Poseł Małgorzata Wassermann (PiS):

W przypadku bezspornego…

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):

Może będzie czytelniej, jak będą dwa punkty, bo to są dwa przypadki.

Poseł Małgorzata Wassermann (PiS):

Najpierw zapiszmy to, bo później się zgubimy. W przypadku bezspornego stwierdzenia braku osób uprawnionych do wyrażenia zgody…

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Osób najbliższych zmarłego.

Poseł Małgorzata Wassermann (PiS):

Ale to ustawa definiuje, kto jest tą osobą, czyli na jedno wyjdzie. W przypadku bezspornego stwierdzenia braku osób uprawnionych do wyrażenia zgody, to jak rozumiem, ta decyzja zapada natychmiastowo, tak?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Na podstawie decyzji prezesa IPN.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy państwo posłowie słyszeli, jak brzmiałaby ta poprawka? Bardzo proszę pana posła, żeby po tych korektach zaproponował brzmienie tej poprawki.

Legislator Piotr Podczaski:

Czy można?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Piotr Podczaski:

Chcielibyśmy tylko zwrócić uwagę, że ta kwestia nie była przedmiotem wniesionego projektu ustawy. Ta kwestia nigdy nie była procedowana, ani podczas pierwszego czytania, ani w czasie prac podkomisji, a w związku z tym naszym zdaniem jest to nowa materia legislacyjna.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Czyli, jak rozumiem, nie można w tej chwili tej poprawki zgłosić.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Można.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wydaje się, że…

Legislator Piotr Podczaski:

To jest oczywiście państwa decyzja, ja chciałem tylko zwrócić uwagę, że ta kwestia nie była przedmiotem pierwszego czytania.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję panu mecenasowi za to wyjaśnienie. Chciałbym stwierdzić, że propozycja poprawki w tym zakresie nie wzbudza kontrowersji i odnoszę wrażenie, że jest ogólna zgoda na jej wprowadzenie i uporządkowanie tej sprawy.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Trzeba podkreślić, że jest to poprawka opozycji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Drodzy państwo, poddam tę poprawkę pod głosowanie, ale niech pan poseł najpierw ją przeczyta.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Od uzyskania zgody odstępuje się, jeżeli od chwili śmierci tej osoby minęło co najmniej 20 lat, a w przypadku bezspornego ustalenia osób uprawnionych do…

Legislator Piotr Podczaski:

Braku osób.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Tak. W przypadku braku osób uprawnionych do wyrażenia zgody, decyzję podejmuje prezes Instytutu Pamięci Narodowej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze nigdy żadna poprawka nie była tak gremialnie i zgodnie konstruowana jak ta. Proszę bardzo.

Poseł Małgorzata Wassermann (PiS):

Ja bym wpisała: na podstawie decyzji Prezesa IPN, zamiast określenia: podejmuje Prezes IPN.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Poddaje zatem tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (14) Dziękuję. Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (3) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Czy są jeszcze jakieś uwagi? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Mam jeszcze dwie poprawki, z których jedna jest krótka, a druga jest jeszcze krótsza. Poprawka dotyczy tego samego art. 52a pkt 8 i polega ona na rozszerzenia katalogu osób. Poprawka polega na wprowadzeniu po słowach „członkami Rady Ministrów” następującego brzmienia tego przepisu: „oraz pełniły funkcje sekretarzy i podsekretarza stanu państwa komunistycznego do dnia 23 sierpnia 1989 r. lub były w tym okresie kierownikami i zastępcami kierowników centralnych organów administracji państwowej, centralnych urzędów państwowych”. Chodzi o rozszerzenie katalogu podmiotów zawartych w pkt 8.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę przedstawicieli wnioskodawców o odniesienie się do tej poprawki, a względnie ekspertów.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

To jest kolejna dobra poprawka opozycji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Zatem poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (13) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (3) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Czy są jeszcze jakieś wnioski?

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Zgłaszam poprawkę dotyczącą art. 52b ust. 2a. Poprawka ta dotyczy kwestii katalogu wymienionego w art. 52a pkt 7 i rozszerzamy ten katalog o pkt 3. Poprawka polega na nadaniu nowego brzmienia art. 52b ust. 2a: W katalogu, o którym mowa w art. 52a

pkt 7, zamieszcza się dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 6–8. Po prostu dodajemy w tym przepisie pkt 3, którego aktualnie w nim nie ma.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę przedstawicieli wnioskodawców o ustosunkowanie się do tej propozycji.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Zgadzamy się na tę poprawkę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagę do tej poprawki?

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy tę samą uwagę, którą zgłosiliśmy przy pierwszej poprawce, że wychodzimy poza zakres projektu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, dziękuję. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (12) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (3) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta. To wszystko, tak?

Poseł Tomasz Rzymkowski (Kukiz15):

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

W związku z tym przystępujemy do rozpatrzenia art. 2. Proszę bardzo, pan przewodniczący Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

To jest konsekwencja zgłoszonych przeze mnie poprawek. Proponuję wykreślenie w art. 2 pkt 2, 3 oraz 5. Najkrócej rzecz ujmując, gdyby ta poprawka weszła w życie, to uprawnienia dotyczące zarządzania grobami wojennymi przekazane prezesowi IPN pozostałyby w kompetencji wojewodów.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko wnioskodawców?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Jesteśmy oczywiście przeciwni tej poprawce.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (3) Dziękuję. Kto jest przeciw? (11) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Czy są jeszcze inne uwagi do art. 2? Bardzo proszę, pan dyrektor Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Dziękuję bardzo. To właściwie jest wątpliwość, którą być może Biuro Legislacyjne rozstrzygnie. Mam na myśli ust. 3, który dodaje art. 4a, który stanowi, że od decyzji prezesa Instytutu Pamięci, o których mowa w art. 4, przysługuje odwołanie do Kolegium. Chodzi mi o to, że art. 4, do którego jest tu odesłanie, składa się z dwóch ustępów. W ust. 1 jest mowa o tym, że prezesowi IPN przysługuje prawo zarządzenia ekshumacji zwłok z grobu wojennego. Natomiast ust. 2 stanowi, że prezes IPN może zezwolić na ekshumację zwłok z grobu wojennego na umotywowaną prośbę rodziny lub otoczenia. W przypadku ust. 2 nie ma wątpliwości, że to zezwolenie jest wydawane w formie decyzji administracyjnej, bo tak jest teraz, w tej chwili robią to wojewodowie, a ma to robić prezes IPN. Wątpliwość dotyczy odesłania na cały art. 4, czyli że dotyczy również ust. 1, gdzie jest mowa o zarządzeniach prezesa IPN. Czy te zarządzenia nie są przypadkiem wydawane z urzędu? Czy one są w trybie wnioskowym? Czy tu w ogóle może być mowa

o odwoływaniu się od tego typu decyzji, bo ja nie wiem, czy te zarządzenia mają walor zaskarżanych decyzji administracyjnych?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby w tej sprawie zabrać głos? Ktoś z państwa ekspertów? Dziękuję.

Czy są inne uwagi do art. 2? Proszę, pan poseł Waldemar Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Panie przewodniczący, ja ma poprawkę dotyczącą pkt 5 czyli art. 6. Mam propozycję, ażeby po ust. 4a dodanym przez podkomisję, zaproponować również i doprecyzować regulację w ust. 4b. Propozycja jest taka, żeby ust. 4b brzmiał w następujący sposób: Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może przekazywać podmiotom wskazanym w ust. 4, jak również jednostkom samorządu terytorialnego, związkom wyznaniowym i innym podmiotom sprawującym opiekę nad grobami i cmentarzami wojennymi, środki finansowe na wykonywanie zadań związanych z opieką nad grobami i cmentarzami wojennymi. Była wątpliwość, że jest to pewna kompetencja dotycząca przekazywania opieki nad cmentarzami w tym zakresie, a nie było pewności, czy to finansowanie może za tym pójść, stąd ta poprawka. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś w tej sprawie chciałby zabrać głos? Nikt się nie zgłasza. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (13) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (3) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Czy są inne uwagi do art. 2?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, pan dyrektor Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

To jest uwaga do zmiany nr 7, która była poruszana podczas prac podkomisji i omówiona w sposób przekonujący, ale wydaje mi się, że jedna rzecz nam umknęła. Mianowicie zmiana nr 7 stanowi, że uchyla się art. 8, co skutkuje uchyleniem rozporządzenia wykonawczego do ustawy o grobach i cmentarzach wojennych. Właściwie niemal wszystkie przepisy tego rozporządzenia wykonawczego zostały przepisane do ustawy, ale chyba jedna rzecz nam umknęła. Mianowicie w § 3 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o grobach i cmentarzach wojennych jest przepis, który stanowi, że o zamierzonej z urzędu ekshumacji zwłok z grobu wojennego władza zawiadamia rodzinę zmarłego, jeżeli miejsce zamieszkania jest wiadome i potem jest jeszcze ust. 2, który to rozwija. Wydaje się, że ta norma, która jest w rozporządzeniu wykonawczym, że rodzina osoby pochowanej w grobie wojennym powinna być powiadomiona wcześniej o zamierzonej z urzędu ekshumacji z tego grobu wojennego, powinna również zostać przeniesiona do ustawy, skoro to rozporządzenie wykonawcze, w którym jest w tej chwili, uchyla się w całości.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę przedstawiciela wnioskodawców o wypowiedź.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Przychylamy się do tej poprawki.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę o zaproponowanie poprawki.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Musieliby państwo sformułować dodatkowy artykuł do ustawy, który byłby powtórzeniem przepisu z rozporządzenia wykonawczego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeżeli potrzebują państwo chwilę na przygotowanie stosownej poprawki, to zarządzę trzy minuty przerwy.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, to spowolni prace, a mamy przed sobą naprawdę jeszcze wiele przepisów. Wróćmy do tego przepisu na koniec, dobrze?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, jak jest taka wola Komisji, to będziemy kontynuować prace, natomiast wrócimy do poprawki do zmiany nr 7 później.

Rozumiem, że do art. 2 nie ma już więcej…

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Mam jeszcze jedną poprawkę, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

To jest kosmetyczna poprawka do art. 7. Wskazane są w nim podmioty, które są zobowiązane do zawiadomienia wojewody w razie uszkodzenia grobu lub jakichkolwiek urządzeń na cmentarzu wojennym, natomiast nie wymieniono w nim podmiotów, którym może być przekazane administrowanie i zarządzanie takimi grobami. W związku z tym po wyrazach „wójt (burmistrz, prezydent miasta)", proponuję dodać wyrazy „lub inny podmiot sprawujący opiekę nad grobami i cmentarzami wojennymi". Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poza tą uwagą, którą Biuro Legislacyjne podtrzymuje, jak rozumiem, innych uwag nie ma. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (13) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Czy są jeszcze jakieś poprawki do art. 2? Nie ma.

Przechodzimy do art. 3. Czy są uwagi do art. 3? Bardzo proszę, pan prezes Łukasz Kamiński.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Chciałbym podtrzymać wątpliwości, bo wydają mi się one bardzo ważne, co do nowego sposobu przeprowadzania ekshumacji współczesnych górnych grobów, które blokują dostęp do szczątków, których Instytut poszukuje i będzie nadal poszukiwał. Nie chcąc już wracać do tych wątków, które były omawiane podczas prac podkomisji, żeby nie przedłużać dzisiejszych prac, zwrócę uwagę jeszcze tylko na jedną kwestię. To wszystko opiera się na takim założeniu, iż prokurator podejmie decyzję o wszczęciu śledztwa, a moje doświadczenie jest takie, że wcale nie jest powiedziane, że prokurator będzie takie decyzje podejmował. W tej chwili mamy system, który się opiera na decyzji prezesa IPN, który z kolei zwraca się w tej sprawie do wojewody. Generalnie widzę wiele innych zalet tego systemu, natomiast tutaj wprowadzamy pewien kluczowy element, który nie jest pod żadną kontrolą prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, Prezes IPN nie ma żadnego wpływu na decyzje procesowe wydawane przez prokuratora. Dlatego podtrzymuję moje wątpliwości, czy rzeczywiście ten nowy mechanizm będzie skuteczny, już niezależnie od tego, że moim zdaniem będzie on budził więcej emocji w społeczeństwie i tak dalej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, pan poseł Mularczyk.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Chodzi o ust. 4, w którym ustalamy strony postępowania w sprawie ponownego pochowania i tutaj proponujemy, ażeby na nowo skonstruować ten przepis tak, żeby stronami postępowania w sprawie ponownego pochowania był tak jak dotychczas prezes IPN, natomiast zmniejszyć jednocześnie należy zakres osób uprawnionych do pochowania. Obecnie ten katalog osób jest niezwykle szeroki i wynika z ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Z informacji, które uzyskaliśmy z urzędu wojewódzkiego, wynika, że na przykład przy ekshumacji na łączce dochodziło do korespondencji z wieloma tysiącami osób w sytuacji, gdy duża część tych osób w ogóle nie była zainteresowana tymi ekshumacjami i ponownym pochowaniem. Dlatego proponujemy, żeby zakres osób uprawnionych zawęzić w następujący sposób. Pkt 2: małżonek, zstępni, wstępni lub inne osoby, które pochowały osoby zmarłe i których dane znajdują się w ewidencji grobów prowadzonej przez administrację cmentarza. Pkt 3: w przypadku braku osób, o których mowa w pkt 2, krewni boczni do trzeciego stopnia pokrewieństwa. W tej poprawce ograniczamy zakres osób uprawnionych w tym postępowaniu do najbliższych krewnych.

Proponujemy jeszcze dodanie ust. 10, ażeby odwołanie od decyzji wojewody o ponownym pochowaniu przysługiwało ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej. Ponieważ ten organ nie był określony, to proponujemy wprowadzenie ust. 10, żeby organem właściwym był minister do spraw administracji. To jest poprawka, którą już przedłożyłem panu przewodniczącemu w pakiecie poprawek dotyczących art. 15a ust. 4 i ust. 10.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś chciałby się wypowiedzieć na ten temat?

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Chodzi o wypowiedź w sprawie artykułu czy na temat poprawki?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Na temat poprawki, bo do tego artykułu jeszcze powrócimy.

Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (11) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (3) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Kolejna poprawka dotyczy?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Chodzi o ust. 10 i wprowadzenie przepisu, że odwołanie od decyzji wojewody o ponownym pochowaniu przysługuje do ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (14) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Czy do art. 3 są jeszcze jakieś uwagi? Proszę bardzo, pan przewodniczący Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Panie przewodniczący, chciałbym powiedzieć dwa słowa odnośnie do art. 3, nawiązując do dyskusji, która odbyła się podczas prac podkomisji oraz do uwag Instytutu Pamięci Narodowej i również do tego, co powiedział pan prezes IPN. Chciałbym zgłosić poprawkę dotyczącą wykreślenia art. 3 i jeżeli chodzi o te wszystkie działania związanie z ekshumacjami, to proponuję pozostawienie obecnie obowiązujących regulacji.

Natomiast jeżeli ta poprawka nie zostałaby przyjęta, a przecież nie zostanie, to chciałbym, żeby w art. 15 dodać ust. 1a w następującym brzmieniu: O zamierzonej ekshumacji zwłok lub szczątków ludzkich z istniejącego grobu prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu powiadamia osoby mające prawo do ich pochowania. Chodzi o to, żeby osoby najbliższe dowiedziały się o ekshumacji i miały prawo te szczątki pochować.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Na to również zwracaliśmy uwagę podczas posiedzenia podkomisji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję pod głosowanie poprawkę pierwszą, dotyczącą skreślenia art. 3.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (2) Dziękuję. Kto jest przeciw? (11) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Poddaję pod głosowanie drugą poprawkę, zgłoszoną przez pana posła Wojciecha Wilka.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (3) Kto jest przeciw? (11) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Czy do art. 3 są jeszcze dalsze uwagi? Proszę bardzo, pan dyrektor Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Mam wątpliwość, która dotyczy ust. 6. To jest ustęp, który mówi o prowadzeniu rokowań miedzy wojewodą a osobami uprawnionymi do pochowania w sprawie nowego miejsca pochówku. Tu jest jeden element, który budzi wątpliwości, że te rokowania miałyby również dotyczyć rozwiązania umów, o których mowa w art. 7 ust. 4. To są umowy dotyczące prawa do grobów, zawierane z zarządem cmentarza, a w związku z tym wojewoda nie jest ich stroną. W związku z tym wydaje się niezasadne, żeby kwestia rozwiązania tych umów była przedmiotem rokowań toczonych przed wojewodą.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ktoś chciałby się odnieść do tej kwestii?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Nie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ktoś z państwa ekspertów chciałby zabrać głos w tej materii? Przedstawiciel wnioskodawców, bardzo proszę.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

To jest zasadna poprawka. Czy wystarczy wykreślenie wyrazów „oraz rozwiązania umów"? Dobrze, w takim razie przejmujemy tę poprawkę i wykreślamy wyrazy „oraz rozwiązania umów, o których mowa w art. 7 ust. 4".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (13) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (1) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Czy są inne uwagi do art. 3? Nikt dalszych uwag nie zgłasza.

Przechodzimy do art. 4. Proszę bardzo, pan przewodniczący Wojciech Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Konsekwentnie proponuję skreślenie art. 4, dotyczącego przekazania prezesowi IPN uprawnień wynikających z ustawy o muzeach, żeby zostały one w kompetencjach Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów…

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Chciałbym powiedzieć jedno zdanie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Przepraszam, bo tutaj rzecz polega na tym, że kwestie dotyczące działalności muzeów pozostają w kompetencjach ministra kultury i dziedzictwa narodowego, bo to wynika z ustawy o działach z art. 14 ust. 1 pkt 3. Te kwestie są w ogóle osobno uregulowane w ustawie o działach i są poza tym punktem, który ewentualnie powinien być podzielony między prezesa IPN i ministra. W związku z tym logika raczej wskazywałaby, że te uprawnienia likwidowanej Rady w stosunku do muzeów powinien przejąć jakiś inny podmiot podległy ministrowi kultury, bo to nadal leży w sferze kompetencji ministra.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze. Poddaję pod głosowanie poprawkę pana przewodniczącego Wojciecha Wilka, dotyczącą skreślenia art. 4.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (2) Dziękuję. Kto jest przeciw? (11) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Czy są dalsze uwagi dotyczące art. 4?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Tak, ja mam poprawkę. Chciałbym zaproponować zmianę art. 5a ust. 2. W związku z tym, że Rada do Spraw Muzeów częściowo przejmuje kompetencje zlikwidowanej Rady, która tym się zajmowała, proponujemy nową treść ust. 2: Połączenie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę do Spraw Muzeów i Miejsc Pamięci Narodowej, zwaną dalej Radą do Spraw Muzeów. To jest pierwsze miejsce, w którym Rada do Spraw Muzeów się pojawia i stąd ta korekta. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś w tej sprawie chciałby zabrać głos? Jeżeli nie, to poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (9) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (3) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Proszę o ewentualne dalsze uwagi. Proszę bardzo, pan poseł Waldemar Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Kolejna uwaga do ustawy o muzeach zawarta w art. 4 jest taka, żeby uchylić w art. 6 ust. 5, ponieważ on mówi o kompetencjach Rady w zakresie uzgadniania statutów muzeów. Nie ma Rady, więc nie ma takiej kompetencji. W związku z tym proponuję uchylenie ust. 5 w art. 6.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ktoś w tej sprawie chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, zgłasza się Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Chodzi o doprecyzowanie. Jak rozumiem, ta pierwsza zmiana będzie brzmiała następująco: w art. 6 uchyla się ust. 5. Czy tak?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Dokładnie.

Legislator Tomasz Czech:

Dobrze.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (9) Dziękuję. Kto jest przeciw? (3) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Proszę bardzo, kolejny wniosek.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Kolejna poprawka dotyczy propozycji dodania art. 6a, który statuowałby wszystkie te kompetencje, które były dotychczas w rękach Rady, a które będą teraz kompetencjami ministra.

Art. 6a ust. 1: Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego koordynuje i realizuje politykę państwa w zakresie działalności muzeów oraz w zakresie miejsc pamięci narodowej, w tym pomników zagłady oraz grobów i cmentarzy wojennych w szczególności przez: 1) tworzenie muzeów; 2) sprawowanie nadzoru nad muzeami i dokonywanie kontroli ich działalności; 3) sprawowanie opieki nad miejscami pamięci narodowej oraz trwałymi upamiętnieniami faktów, wydarzeń i postaci z nimi związanymi w kraju i za granicą; 4) wspieranie inicjatyw w zakresie sprawowania opieki nad miejscami pamięci narodowej oraz trwałymi upamiętnieniami faktów, wydarzeń i postaci z nimi związanymi przez inne podmioty; 5) dokonywanie trwałych upamiętnień w miejscach pamięci narodowej, w tym w miejscach walk i męczeństwa Narodu Polskiego oraz upamiętnień związanych z nimi faktów, wydarzeń, postaci; 6) opiniowanie stanu opieki nad pomnikami zagłady oraz muzeami walk i martyrologii; 7) organizowanie współpracy ze środowiskami i organizacjami emigracyjnymi, polonijnymi oraz polskimi poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawowaniu opieki nad miejscami pamięci narodowej, w tym miejscami walk i męczeństwa Narodu Polskiego; 8) popularyzowanie wiedzy o miejscach pamięci narodowej oraz ich znaczenia dla historii, dziedzictwa i tożsamości narodowej; 9) wykonywanie innych zadań wynikających z umów międzynarodowych dotyczących miejsc pamięci narodowej, w tym grobów i cmentarzy wojennych.

Ust. 2: Organy właściwe w sprawach wydawania zezwoleń na wykonanie trwałych znaków i obiektów upamiętniających walki i męczeństwo wydają zezwolenie po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, z zastrzeżeniem uprawnień dyrektora oddziału Instytutu Pamięci, o których mowa w art. 53l ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

To wszystko, dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś w tej sprawie chciałby zabrać głos? Jeżeli nie, to poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (9) Dziękuję. Kto jest przeciw? (3) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Mam kolejną poprawkę, polegającą na dodaniu kolejnego punktu po art. 6a. Propozycja jest taka, żeby w art. 7 ust. 1 i 2 otrzymały następujące brzmienie. Ust. 1: Przy ministrze właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego działa Rada do Spraw Muzeów jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach zarządzania, finansowania oraz polityki kulturalnej w zakresie muzealnictwa oraz spraw związanych z miejscami pamięci narodowej, w tym pomnikami zagłady.

Ust. 2: Rada do Spraw Muzeów składa się z 21 członków: 10 wskazanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w tym 3 reprezentujących muzea martyrologiczne oraz 11 wybranych na zjeździe muzeów rejestrowanych.

To jest również konsekwencja tego, że te kompetencje po zlikwidowanej Radzie przechodzą w zakres działalności Rady do Spraw Muzeów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nikt się nie zgłasza. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (9) Dziękuję. Kto jest przeciw? (3) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Proszę bardzo.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Kolejna propozycja, to zmiana brzmienia ust. 5 w art. 10: Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów ustali, w drodze rozporządzenia, wykaz państwowych muzeów martyrologicznych, do których wstęp jest bezpłatny, ze względu na szczególny charakter historyczny i edukacyjny tych muzeów. To też jest wcześniejsza kompetencja Rady.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś chce w tej sprawie zabrać głos? Nikt się nie zgłasza. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (9) Dziękuję. Kto jest przeciw? (3) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Kolejna poprawka nadaje nowe brzmienie pkt 5 w art. 11 w ust. 5, w którym Radę konsekwentnie zamienia się właśnie na ministra i będzie on brzmiał następująco: ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w muzeach walk i martyrologii.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś chce w tej sprawie zabrać głos? Nikt się nie zgłasza. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (9) Dziękuję. Kto jest przeciw? (3) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Kolejna poprawka to propozycja uchylenia art. 18 ust. 2, ponieważ on też stanowił o kompetencjach Rady, która jest likwidowana tą ustawą. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś w tej sprawie chciałby zabrać głos? Nikt się nie zgłasza. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (9) Dziękuję. Kto jest przeciw? (3) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Czy są kolejne uwagi?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Ostatnia poprawka dotycząca art. 4. W pkt 5 proponuje się, ażeby brzmiał on w następujący sposób: w art. 23 uchyla się ust. 3. To jest również konsekwencja likwidacji Rady.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chce zabrać w tej sprawie głos? Nikt się nie zgłasza. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (8) Dziękuję. Kto jest przeciw? (4) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Rozumiem, że nie ma dalszych uwag do art. 4.

Przechodzimy do art. 5. Proszę bardzo, pan przewodniczący Wojciech Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Proponujemy skreślenie art. 5, czyli nie wykreślamy z ustawy o działach administracji rządowej przepisu, że Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa podlega Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś chce w tej sprawie zabrać głos? Nikt się nie zgłasza. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (4) Dziękuję. Kto jest przeciw? (8) Dziękuję bardzo. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Czy są dalsze uwagi do art. 5? Nie ma uwag.

Przechodzimy do art. 6. Proszę bardzo, pan przewodniczący Wojciech Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

W art. 6 proponujemy skreślenie pkt 1, a więc, że w Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych pozostawałby przedstawiciel Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś w tej sprawie chciałby zabrać głos? Nikt się nie zgłasza. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (4) Dziękuję. Kto jest przeciw? (9) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Czy są jeszcze jakieś uwagi do art. 6? Nikt nie zgłasza uwag.

Przechodzimy do art. 7. Proszę bardzo, pan prezes IPN Łukasz Kamiński.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Chciałbym zwrócić uwagę na jeden aspekt, gdyż w toku prac podkomisji w art. 7a ust. 6 tak zwanej ustawy lustracyjnej w sposób zasadny skreślono niepotrzebne już w tej chwili zdanie. Natomiast konsekwencją wcześniejszej likwidacji art. 39a i obecnego brzmienia art. 7a ust. 6 ustawy lustracyjnej jest to, że nie będzie możliwa lustracja funkcjonariuszy służb specjalnych, ponieważ artykuł ten wyraźnie stanowi, że do deklaracji znajdujących się w Instytucie Pamięci Narodowej nie może mieć dostępu żadna inna osoba poza wymienionymi przedstawicielami. Moim zdaniem trzeba przywrócić normę, która się wcześniej znajdowała w słusznie zlikwidowanym artykule, dotyczącym zbioru zastrzeżonego, że do tego zbioru nie miały dostępu żadne osoby oprócz prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej. To jest moim zdaniem bardzo ważne, bo przede wszystkim dotyczy to lustracji, aczkolwiek też potrafię sobie wyobrazić, że prokuratorowi do jakiegoś śledztwa będzie potrzebna analiza tej deklaracji, która może mieć inną treść niż oficjalne oświadczenie takiego funkcjonariusza. Moim zdaniem trzeba przywrócić dostęp prokuratorów IPN do tego zbioru deklaracji, który definiuje art. 7a ust. 6 ustawy lustracyjnej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy pan prezes chciałby przedstawić jakąś propozycję poprawki?

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Tak. Najprostsze byłoby takie brzmienie: Do deklaracji znajdujących się w Instytucie Pamięci Narodowej nie może mieć dostępu żadna inna osoba poza przedstawicielami wyznaczonymi przez odpowiednio, i tutaj wymienione są wszystkie służby, oraz prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej. Trzeba po prostu dodać do tego przepisu prokuratorów IPN, żeby mieli do tego dostęp. Należy to wprowadzić na wszelki wypadek, bo jest niewielka szansa, że będzie to potrzebne do jakiegoś śledztwa.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

No właśnie, panie przewodniczący, prokurator z urzędu ma do tego dostęp.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

To dlaczego wcześniej był przepis jednoznacznie dopuszczający do tego prokuratorów?

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

To jest właśnie wyjątek, dlatego że tu jest powiedziane, że dostępu nie może mieć żadna inna osoba, czyli prokurator też nie. To jest wyjątek od tej zasady, że prokurator ma do tego dostęp z urzędu.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Jesteśmy przeciw, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rodzi się pytanie, czy prokurator nie ma takiego prawa na podstawie innych przepisów?

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Do tej pory był specjalny przepis upoważniający go do dostępu do tych deklaracji. Podobny był też przepis dotyczący zbioru zastrzeżonego, też była tam taka regulacja, że prokurator ma do tego dostęp.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Przedstawiciel wnioskodawców nie podziela tego poglądu.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Nie popieramy tej propozycji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem. Czy są dalsze uwagi do art. 7? Nikt nie zgłasza uwag.

Przechodzimy do art. 8. Czy są uwagi do art. 8? Nikt uwag nie zgłasza.

Przechodzimy do art. 9… Pan prezes zgłasza się jeszcze do art. 8?

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Tutaj też mam wątpliwość, jakie będą skutki tego generalnie idącego w dobrą stronę rozwiązania. Zwróćmy uwagę na treść tego przepisu. Przeczytam tylko jego początek i końcówkę: ochronie nie podlegają dane, o których mowa, i teraz nowa dodana końcówka, chyba że nadano im klauzulę tajności. Chodzi o ten przegląd, który będzie po likwidacji zbioru zastrzeżonego, ale to oznacza, że te dokumenty, którym raz nadano klauzulę tajności podczas pierwszego przeglądu, już na zawsze będą objęte brakiem możliwości udostępniania tych danych, dotyczących funkcjonariuszy czy tajnych współpracowników. Nawet jak w przyszłości nastąpi kolejny przegląd, to moim zdaniem, ta ochrona będzie obowiązywała.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś z ekspertów chciałby się do tego odnieść? Bardzo proszę.

Koordynator projektu Marcin Stefaniak:

Ja uważam, że takie zagrożenie nie istnieje, bo żeby dokument był niejawny, to musi on spełniać warunki określone w ustawie o ochronie informacji niejawnych. W związku z tym, jeżeli tych warunków nie ma, to…

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Tak, ale zakładamy, że pewna pula dokumentów w wyniku pierwszego przeglądu pozostanie tajna. Taki jest sens tych przepisów.

Koordynator projektu Marcin Stefaniak:

Ale na podstawie ustawy o ochronie informacji niejawnej.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Tak jest.

Koordynator projektu Marcin Stefaniak:

Czyli podlega to wszystko rygorowi tej ustawy, tak że według mnie, tutaj nie ma tego zagrożenia.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Ja się z tym nie zgadzam.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dyrektor Persak chciałby jeszcze zabrać głos.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

To, o czym mówimy, było konsultowane i tak naprawdę jest postulatem pełnomocnika do spraw ochrony informacji niejawnych Instytutu Pamięci Narodowej, który, jak sądzę, zna się na rzeczy. Trzeba w całości czytać ten nowelizowany art. 7 w ustawie o ochronie informacji niejawnych, bo nowelizowany jest ust. 2, ale trzeba to czytać w kontekście całego artykułu, a artykuł ten stanowi, że chronione bez względu na upływ czasu są dokumenty zawierające dane funkcjonariuszy i agentury, nie podlegają ochronie dokumenty przekazane do IPN i to jest wyjątek, a następnie jest wyjątek od wyjątku: chyba że nadano im klauzulę tajności. W konsekwencji tych piętrowych wyjątków od wyjątków, przepis taki będzie brzmiał w ten sposób, że dokumenty, którym nadano klauzulę tajności i tu znowu trzeba zaznaczyć, że tu nie jest powiedziane: chyba, że nadano klauzulę tajności w wyniku przeglądu, o którym mówi ustawa, tylko że w ogóle kiedykolwiek nadano taką klauzulę. Czyli na przykład te dokumenty, które kiedyś były przekazane do IPN z klauzulą tajności, będą podlegały ochronie…

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Panie dyrektorze, ja pana uspokoję, mam poprawkę tej treści.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Dokończę zdanie. Będą podlegały one ochronie bez względu na upływ czasu. Taka jest konsekwencja tej zmiany. Po prostu to będzie oznaczało, że ich nie będzie można nigdy odtajnić.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo, ale z tego co się orientuję, to pan poseł Buda ma konkretny wniosek legislacyjny i konkretną poprawkę, która, jak sądzę, wychodzi naprzeciw tym przed chwilą zgłaszanym postulatom. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Odnosząc się od razu do tej ostatniej części, gdzie jest stwierdzenie „chyba że nadano im klauzulę tajności”, to oczywiście proponujemy tutaj następujący zapis: w wyniku przeglądu, o którym mowa w art. 19 ustawy wymienionej w pkt 1. To zdaje się rozwiąże kwestie problematyczne, podnoszone w pana uwadze.

Druga poprawka dotyczy ust. 2. Mam propozycję zastąpienia stwierdzenia „podlegający obowiązkowi przekazania”, określeniem „przekazanych”. To również zdaje się wystarczające do rozwiązania tego problemu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Wobec tego poddaję te dwie poprawki pod głosowanie oddzielnie. Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Na którą ustawę mielibyśmy się odwołać w tej końcówce? W wyniku przeglądu, o którym mowa w art. 19 ustawy – jakiej? Tu chyba nie chodzi o ustawę o ochronie informacji niejawnych.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę włączyć mikrofon.

Legislator Tomasz Czech:

W pkt 1 mamy ustawę o Instytucie Pamięci Narodowej.

Pełnomocnik Fundacji „Łączka" Anna Szeląg:

Chyba że nadano im klauzulę tajności w wyniku przeglądu, o którym mowa w art. 19 ustawy wymienionej w pkt 1, więc chodzi o tę nowelę.

Legislator Piotr Podczaski:

Nie, w pkt 1 mamy ustawę-matkę, a nie nowelę.

Pełnomocnik Fundacji „Łączka" Anna Szeląg:

Chodzi o dodawany art. 19 w przejściówkach, bo tam jest mowa…

Legislator Piotr Podczaski:

Tej naszej ustawy.

Pełnomocnik Fundacji „Łączka" Anna Szeląg:

Tak, tam jest mowa o przeglądzie.

Legislator Piotr Podczaski:

Czyli trzeba się odwołać na przepisy zmieniające naszą ustawę. To jest trochę dziwny zabieg z punktu widzenia legislacyjnego, kiedy w ustawie odwołujemy się na przepis przejściowy do tak naprawdę ustawy nowelizującej. Przepis przejściowy z samej natury powinien po pewnym czasie wygasnąć.

Pełnomocnik Fundacji „Łączka" Anna Szeląg:

Czy Biuro Legislacyjne ma jakiś pomysł, żeby to ująć w sposób, który będzie odpowiadał zasadom legislacji?

Legislator Piotr Podczaski:

Sposób, który odpowiada zasadom legislacji jest w tym momencie, ale pytanie: czy to odpowiada wymogom wnioskodawców i państwa posłów? Oczywiście możemy to wpisać, ale nie będzie to prawidłowy zapis.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jak rozumiem, obecne brzmienie tego przepisu nie satysfakcjonuje przedstawicieli Instytutu Pamięci Narodowej.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Obecne brzmienie, co do czego jesteśmy zgodni, niesie za sobą ryzyko utajnienia pewnych danych, które nie powinny być utajnione, tylko powinny podlegać udostępnieniu, więc trzeba znaleźć jakieś wyjście. To brzmienie, które zostało zaproponowane, nie budziło żadnych moich wątpliwości, ale rozumiem, że one mają naturę legislacyjną. Natomiast sens wychodzi naprzeciw tym…

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Zatem jest pytanie do Biura, w jaki sposób można nawiązać do tego przeglądu, o którym jest mowa w ustawie, nie popadając jednocześnie w jakieś błędy legislacyjne, o których panowie mówią?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, panie mecenasie.

Legislator Piotr Podczaski:

Przyjęcie takiego zapisu sugeruje, że art. 19 nie ma tak naprawdę charakteru przejściowego, tylko ma charakter materialny – trwały. Trzeba go zapisać w innym miejscu naszej ustawy i w takiej sytuacji powinien to być przepis ustawy o IPN. Musimy się po prostu zdecydować, czy ten przepis ma mieć jednorazowy charakter przejściowy, czy ma mieć charakter trwały.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ktoś z ekspertów chciałby się w tej sprawie wypowiedzieć? Bardzo proszę, pan prezes Łukasz Kamiński.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

To jest pytanie do panów z Biura Legislacyjnego. Czy gdybyśmy proponowaną poprawkę, uzupełnili o odwołanie do ustawy o informacjach niejawnych, która reguluje te przyszłe

przeglądy – bo ten przepis przejściowy reguluje pierwszy przegląd, a z ustawy i z jej przepisów ogólnych wynika, że te przeglądy będą co ileś lat powtarzane, żeby to nie był tylko ten pierwszy przegląd, ale również przeglądy późniejsze – to czy zapobiegłoby to tym obawom legislacyjnym? Oprócz tego rzeczywiście przejściowego przepisu dodalibyśmy przepis, który jest trwały, funkcjonuje i będzie dalej funkcjonował.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Wątpliwościom legislacyjnym być może nie, ale rzeczywiście spowodowałoby to sytuację, w której mielibyśmy do czynienia z pierwszym przeglądem i pozostałymi przeglądami już w trybie ustawy o ochronie informacji niejawnych. Pytanie, czy taki jest państwa zamiar, żeby dotyczyło to klauzuli tajności nadawanej po każdym przeglądzie? Nie tylko po pierwszym przeglądzie, ale po każdym następnym przeglądzie, wynikającym już z przepisów ustawy o ochronie informacji niejawnej. Ja nie wiem.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, pan dyrektor Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Wydaje mi się, że mam pewien pomysł, jak ten dylemat rozwiązać, tylko nie jestem do końca pewny, czy on jest dopuszczalny legislacyjnie. Może po prostu trzeba zapisać to prawie tak, jak proponował pan poseł, czyli zapisać: chyba że w wyniku przeglądu nadano im klauzulę tajności i już nie pisać, o który przegląd chodzi, bo wtedy to może być każdy przegląd.

Legislator Piotr Podczaski:

Wtedy czytając tę ustawę, w ogóle nie brałbym pod uwagę art. 19 ustawy nowelizującej, brałbym tylko pod uwagę przegląd wynikający z ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Trzeba wprowadzić ogólny zapis: chyba że nadano im klauzulę tajności w wyniku przeglądu określonego w przepisach innych ustaw.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Ja może zdefiniuję intencję. Chodzi o to, żeby było jasnym i wiadomym, co podlega ochronie i że są to tylko te dokumenty, które pozostają tajne, a nie te, którym kiedyś historycznie nadano klauzulę tajności, tylko nadano ją w wyniku pierwszego przeglądu i następnych. Tylko te dokumenty podlegają ochronie.

Legislator Tomasz Czech:

Chciałbym tylko spytać, czy ten przegląd wynika z ustawy o ochronie informacji niejawnych?

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Tak. Zasady ogólne przeglądu, nie tego pierwszego przeglądu tylko generalnie, są opisane w ustawie o ochronie informacji niejawnych.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jak panowie mecenasi to widzą?

Legislator Piotr Podczaski:

Możemy powołać się na przepis ustawy o ochronie informacji niejawnych, w którym jest mowa o przeglądzie.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

To jest przegląd, o którym mowa w art. 6 ust. 4 ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Legislator Piotr Podczaski:

Dobrze, chyba że nadano im klauzulę tajności w wyniku przeglądu, o którym mowa w art. 19 tej ustawy nowelizowanej, ustawy o zmianie ustawy, oraz przeglądu, o którym

mowa w art. 6 ust. 4. Tak? O to państwu chodzi, żeby oba rodzaje przeglądów były objęte tym przepisem?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Proszę, pani przewodnicząca Wassermann.

Poseł Małgorzata Wassermann (PiS):
Szanowni państwo, a jak byśmy zapisali to w ten sposób: albo przeglądu dokonanego na podstawie innych ustaw? Byśmy zostawili to, co nam z tej poprawki wynika i dopisalibyśmy, że również na podstawie przeglądu wynikającego z innych ustaw.

Legislator Piotr Podczaski:
Wtedy jest to niebezpieczeństwo, że jeżeli w jakiejkolwiek innej ustawie wprowadzimy przegląd informacji niejawnych, to też będzie się on tutaj łapał.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:
Jest ryzyko.

Poseł Małgorzata Wassermann (PiS):
No jest ryzyko.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):
Dlatego chyba lepiej wskazać te dwa konkretne przepisy i art. 19 z tej noweli, bo mamy wtedy zamknięty katalog tych sytuacji. Wtedy też przepis ten będzie czytelny dla osób stosujących ustawę i będzie dla nich jasne, co ustawodawca miał na myśli, tworząc tego typu przepis, że miał na myśli pierwszy przegląd i każdy kolejny, który jest realizowany na mocy ustawy. To przynajmniej jest czytelne i nie budzi wątpliwości, a przecież o to chodzi przy tworzeniu przepisów prawa.

Legislator Piotr Podczaski:
Jest jeszcze jedna kwestia. Ten przegląd, o którym mówimy w ustawie o ochronie informacji niejawnych, to jest zupełnie coś innego niż przegląd z art. 19. Dlaczego? Dlatego że dokumenty, o których mowa w art. 19, nie mają jeszcze klauzuli tajności. One są w zbiorze zastrzeżonym, ale klauzuli nie mają.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:
One są podwójnie chronione. To jest tak, że te dokumenty przy przekazaniu do IPN miały już jakieś klauzule tajności nałożone kiedyś w przeszłości przez organy PRL i te klauzule nie zostały z nich zdjęte, a po przekazaniu do IPN została nałożona na nie superochrona, wynikająca ze zbioru zastrzeżonego. Superochronę zdejmujemy, ale tych pozostałych klauzul nigdy nikt nie uchylił. One sobie po prostu są.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:
W tej chwili jak jakieś akta są wyciągane ze zbioru zastrzeżonego, to przechodzą formalną procedurę zniesienia tych klauzul.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Czy udało się dojść do jakiegoś konsensusu?

Legislator Piotr Podczaski:
Tak jak powiedziałem, jeśli odwołamy się zarówno na art. 19 naszej ustawy, jak i na art. 6 ust. 4 ustawy o ochronie informacji niejawnych, jeżeli to spełnia państwa wymogi i o to tu chodziło, to my to oczywiście zapiszemy. W kwestii merytorycznej nie będziemy się wypowiadać.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Jest zgoda na takie rozwiązanie?

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:
Czy może pan przytoczyć ten art. 6?

Legislator Piotr Podczaski:

Ja go przeczytam. „Kierownicy jednostek organizacyjnych przeprowadzają nie rzadziej niż raz na 5 lat przegląd materiałów w celu ustalenia, czy spełniają ustawowe przesłanki ochrony".

Koordynator projektu Marcin Stefaniak:

Według art. 19 te dokumenty nie są udostępniane do momentu przeglądu, ale one nie mają klauzuli tajności do momentu nadania go w trakcie przeglądu. Ja się z tym nie zgodzę. Teraz mówimy o tym pierwszym przeglądzie, który nie wzbudza żadnej kontrowersji i chodzi o to, żeby te dokumenty można było odtajniać przy następnych przeglądach, dokonywanych na podstawie obowiązujących powszechnie przepisów ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Ja to rozszerzenie odwołania się do art. 6 ust. 4 zgłosiłem jako propozycję rozwiązania pewnych wątpliwości zgłoszonych przez Biuro Legislacyjne. Nie ma sporu między nami co do treści tej poprawki, którą zaproponował pan poseł. Panowie podnieśli wątpliwość, czy można się odwoływać tylko do przepisu przejściowego, więc zaproponowałem, żeby uzupełnić poprawkę o przepis, który nie jest przejściowy, tylko jest przepisem stałym. Tak naprawdę tutaj nie ma żadnego sporu między nami.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panowie mecenasi, czy rozwiązanie proponowane przez pana prezesa byłoby dobre?

Legislator Piotr Podczaski:

Nie do końca wiem, co pan prezes proponuje.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Z uwagi na to, że panowie podnieśli, iż zasady legislacji nie pozwalają na odwoływanie się tylko do przepisów, które mają charakter przejściowy, zaproponowałem, żeby do treści poprawki zaproponowanej przez pana posła dodać jeszcze odwołanie do ustawy o ochronie informacji niejawnych, żeby w tym przepisie była mowa nie tylko o przeglądzie wynikającym z art. 19, ale również z art. 6 ust. 4, dotyczącego tych późniejszych przeglądów.

Legislator Piotr Podczaski:

Z punktu widzenia zasad legislacji ta propozycja w żaden sposób nie niweluje naszej uwagi. Nadal jest odwołanie do przepisu przejściowego. My pytaliśmy, czy to odwołanie jest wystarczające, biorąc pod uwagę, że dotyczy ono tylko pierwszego przeglądu. To już jest państwa kompetencja, my nie wiemy, czy to jest wystarczające odwołanie, czy nie jest wystarczające.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pan przewodniczący Andrzej Matusiewicz, proszę bardzo.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Proszę państwa, w zakresie tego przepisu proponuję zrobić przerwę. Niech przedstawiciel wnioskodawców, pan prezes IPN i przedstawiciele Biura Legislacyjnego ustalą treść tego przepisu. Poza tym mamy następne posiedzenia. Jest posiedzenie Komisji Regulaminowej o 13.30 i Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach, a część posłów jest członkami tych komisji. Tam też mamy ważne sprawy do omówienia. Proponuję zrobienie przerwy gdzieś do godziny 14.30, kiedy tamte posiedzenia komisji się zakończą. W tym czasie te wszystkie poprawki zostaną doprecyzowane i będziemy mieli czas za dokończenie prac nad tą ustawą.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie przewodniczący, wielokrotnie wskazywałem, że salę mamy tylko do godziny 16.00 i to jest też jeden z bardzo ważnych warunków. Nie pozostało nam już wiele punktów i myślę, że uda nam się dokończyć te prace.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Szanowni państwo, powinniśmy to dziś zakończyć, bo dziś jest też drugie czytanie o godzinie 19.00 podczas posiedzenia Sejmu, a Biuro musi przygotować sprawozdanie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, czy wobec tego jesteśmy w stanie sprecyzować poprawkę do art. 8?

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, jak rozumiem, pierwotny wniosek polegał na tym, żeby dodać tu tylko odwołanie na art. 19, ale ustawy nowelizującej. Tak? Nie ustawy, o której mowa w pkt 1, tylko ustawy nowelizującej, a więc tej ustawy. Możemy tak zrobić. Jeżeli macie państwo wątpliwości, czy należy dodać art. 6 ust. 4 do tej poprawki, to po prostu go teraz nie dodawajmy. Tylko nasza uwaga, że odwołujemy się na przepis przejściowy, czego nie powinniśmy robić, pozostaje, ale innej możliwości, poza przeniesieniem tego przepisu przejściowego do przepisów materialnych ustawy o IPN, chyba nie ma.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Dobrze, akceptujemy formułę, polegającą na odwołaniu się do art. 19.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy w tej sytuacji pan dyrektor Persak nadal chce zabrać głos?

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Postaram się króciutko. To będzie tak. Jeżeli damy odesłanie do art. 19, o którym rozmawiamy, to będzie oznaczało, że to co w wyniku tego pierwszego przeglądu zostanie utajnione, będzie wieczyście chronione, jeżeli nie dodamy tego drugiego przeglądu. Dodanie tego drugiego przeglądu pozwoli nam te dokumenty sukcesywnie odtajniać. Jeżeli tego drugiego przeglądu nie będzie, to zostaną dokumenty przejrzane tylko raz i zostaną utajnione na wieki, a chyba nie o to chodzi.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

W tej sytuacji musimy się odwołać do obu przepisów.

Legislator Piotr Podczaski:

Dobrze.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

To jest oczywiście słuszna uwaga.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, czyli poddaję pod głosowanie poprawkę w tym kształcie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (10) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (1) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Czy są dalsze poprawki do art. 8? Nikt poprawek nie zgłasza.

Przechodzimy do art. 9. Czy są uwagi do art. 9? Nikt uwag nie zgłasza.

Przechodzimy do art. 10. Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Chcemy tylko powtórzyć uwagę, którą zgłaszaliśmy podczas prac podkomisji, że obecnie w Senacie znajduje się ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu. Tam są dwa przepisy, które nakazują w określonych przypadkach zasięgnięcia opinii Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, a my tą ustawą całkowicie Radę likwidujemy. W związku z tym na późniejszym etapie, jak już tamta ustawa będzie ogłoszona, musimy pamiętać, żeby skorygować również tamte przepisy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, ale to będzie problem, jeżeli tamta ustawa zostanie przyjęta, a jak na razie jest ona na etapie legislacyjnym.

Dziękuję bardzo za uwagę. Pan przewodniczący Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Do art. 10 mam dwie poprawki. Pierwsza poprawka dotyczy skreślenia w ust. 1 pkt 1–3, a więc chodzi o wykreślenie przepisów znoszących Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa oraz terenowe komitety ochrony pamięci. Druga poprawka dotyczy skreślenia ust. 2, a więc wykreślenia przepisu likwidującego Biuro Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję pierwszą poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (3) Dziękuję. Kto jest przeciw? (9) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Poprawka druga, dotycząca skreślenia ust. 2.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (3) Dziękuję. Kto jest przeciw? (9) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Czy są jeszcze uwagi do art. 10? Bardzo proszę, pan poseł Waldemar Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Mam propozycję dodania ust. 3 do art. 10, żeby doprecyzować tryb likwidacji Rady. Proponuję, żeby ust. 3 brzmiał w następujący sposób: Czynności związane z likwidacją Biura Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, w szczególności inwentaryzację składników majątkowych i niemajątkowych, zamknięcie rachunków bankowych i ksiąg rachunkowych, sporządzenie sprawozdań, przekazanie dokumentacji stosownie do przejmowanego zakresu zadań przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwany dalej „Instytutem Pamięci", wykonuje wyznaczony przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego likwidator we współpracy z Prezesem Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwanym dalej „Prezesem Instytutu Pamięci".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Czy w tej kwestii ktoś chciałby zabrać głos? Nikt się nie zgłasza. Proszę bardzo, pan dyrektor Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Chciałem nawiązać do pytania pana posła Mularczyka. Podczas obrad podkomisji pan poseł prosił mnie o podanie danych dotyczących tych opinii, które Rada wydaje w sprawie odmowy udostępniania dokumentów, bo tam zaszła wątpliwość, czy nie jest potrzebny przepis przejściowy, który tę sprawę będzie regulował.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Teraz rozpatrywany jest art. 10.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

W takim razie przepraszam.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Poddaję pod głosowanie poprawkę zgłoszoną przez pana posła Waldemara Budę, dotyczącą wprowadzenia ust. 3 w art. 10.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (9) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (3) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Proszę bardzo, pan dyrektor Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Przepraszam bardzo, ale ja się w pewnym momencie pogubiłem. Chodzi o przepis, który likwiduje Radę IPN. Podczas prac podkomisji rozmawialiśmy o tym, że może zaistnieć sytuacja, w której pojawią się postępowania administracyjne, w których potrzebna będzie opinia Rady IPN w sprawie odmowy udostępnienia dokumentów. Pan poseł prosił

o informacje, ile takich postępowań jest. W zeszłym roku takich opinii wydanych zostało 26, co oznacza, że statystycznie były wydawane 2 takie decyzje w miesiącu. Biorąc więc pod uwagę taką częstotliwość, należy się zastanowić, czy takie przepisy są potrzebne czy nie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję za tę informację.

Przechodzimy do art. 11. Czy są uwagi do art. 11? Proszę bardzo, pan przewodniczący Wojciech Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Panie przewodniczący, ja mam poprawkę dotyczącą art. 11, ale po uzgodnieniu z Biurem Legislacyjnym chciałbym jednocześnie zgłosić wniosek racjonalizatorski. W związku z tym, że moja poprawka dotyczy skreślenia art. 11, który dotyczy wykreślenia przepisu przejściowego, przekazującego do IPN postępowania toczące się przed Radą Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, będę postulował również skreślenie art. 20, który jest przepisem przejściowym dotyczącym likwidacji Rady Ochrony Pamięci, skreślenie art. 13, który również jest przepisem przejściowym, skreślenie art. 15, który jest przepisem przejściowym, skreślenie art. 16, który jest przepisem przejściowym, a także skreślenie art. 17. Proponowałbym, jeżeli jest taka wola pana przewodniczącego, a jak rozumiem, Biuro Legislacyjne się na to zgadza, żeby przegłosować te poprawki łącznie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne nie widzi przeszkód w łącznym głosowaniu nad poprawkami zgłoszonymi przez pana przewodniczącego Wilka, więc poddaję te poprawki pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek zgłoszonych przez pana przewodniczącego Wojciecha Wilka, które dotyczą wykreślenia artykułów wymienionych przez pana przewodniczącego? (3) Dziękuję. Kto jest przeciw? (10) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawki nie uzyskały wymaganej większości.

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś uwagi? Bardzo proszę, pan poseł Waldemar Buda ma poprawkę do art. 11.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Mam propozycję doprecyzowania art. 11, co wynika z podziału kompetencji między prezesa IPN i ministra w sprawach, które dotychczas były prowadzone przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Art. 11 otrzymałby następującą treść: Postępowania w sprawach należących do zakresu działania Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa wszczęte przed tą Radą i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, toczą się stosownie do przejętego zakresu zadań przed ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo Prezesem Instytutu Pamięci, na podstawie przepisów ustaw zmienianych w art. 1 i art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Jeżeli nie, to poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (10) Dziękuję. Kto jest przeciw? (1) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (1) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Innych wniosków do art. 11 nie ma.

Przechodzimy do art. 12. Czy są uwagi do art. 12?

Proszę bardzo, pan poseł Waldemar Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Z tych samych powodów co wcześniej, czyli w związku z podziałem kompetencji między ministra i Prezesa IPN, korekty wymaga również ten przepis. Propozycja jest następująca. Art. 12 ust.1: Prawa i obowiązki wynikające z umów i porozumień zawartych

przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa oraz Biuro Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przejmuje stosownie do przejętego zakresu zadań minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo Instytut Pamięci.

Ust. 2: Należności i zobowiązania Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa oraz Biura Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa stają się stosownie do praw i obowiązków przejmowanych z umów i porozumień należnościami i zobowiązaniami ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo Instytutu Pamięci.

Ust. 3: Mienie będące w posiadaniu Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa oraz Biura Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa staje się, stosownie do przejmowanego zakresu zadań przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo Instytutu Pamięci, mieniem urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo Instytutu Pamięci.

Ust. 4: Dokumentacja będąca w posiadaniu Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa oraz Biura Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przechodzi stosownie do przejętego zakresu zadań w posiadanie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo Instytutu Pamięci.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Proszę bardzo, tylko proszę się przedstawić.

Radca prawny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Paweł Cieślik:

Radca prawny Paweł Cieślik, Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Mam tylko uwagę techniczną, że co do niektórych umów trudno będzie ustalić zakres, w jakim te umowy są przejmowane, ponieważ w tej chwili one są niepodzielne. Ja mogę powiedzieć na przykład tylko o umowach bieżących, bo nie analizowałem tego, ale są to na przykład umowy związane z utrzymaniem lokalu, które fizycznie są zawarte, a w związku z tym nie wiem za bardzo, jak ten rozdział będzie w praktyce wyglądał.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Przepis ten jednocześnie wskazuje, że chodzi o prawa i obowiązki, więc niewykluczona jest sytuacja, w której z jednej umowy będą wynikały kompetencje zarówno dla prezesa, jak i dla ministra. Ale to jest kwestia zmierzenia się z tym w przyszłości i dobrej współpracy w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję poprawkę pana posła Waldemara Budy pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (10) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (3) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Czy są dalsze poprawki do art. 12? Nie ma poprawek.

Przechodzimy do art. 13. Pan poseł Waldemar Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Mam również propozycję doprecyzowania art. 13 w następujący sposób. Ust. 1: Pracownicy Biura Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia ustawy stają się pracownikami urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Ust. 2: Kierownik urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego z dniem, o którym mowa w ust.1, jest obowiązany zaproponować pracownikom Biura Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa nowe warunki pracy i płacy zgodnie z wymaganiami kwalifikacyjnymi i zasadami wynagradzania obowiązującymi w urzędzie oraz wskazać termin, nie krótszy niż 7 dni, do którego pracownicy mogą złożyć oświadczenie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia proponowanych warunków. W razie nieuzgodnienia nowych warunków pracy i płacy dotychczasowy stosunek pracy rozwiązuje się z upływem okresu równego okresowi wypowiedzenia liczonego od dnia, w którym pracownik złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia proponowanych warunków, lub od dnia, do którego mógł złożyć takie oświadczenie. Rozwiązanie

stosunku pracy w tym trybie powoduje dla pracownika skutki, jakie przepisy prawa pracy wiążą z rozwiązaniem stosunku pracy przez pracodawcę za wypowiedzeniem.

Ust. 3: Przepis art. 23^1 § 2–4 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy stosuje się odpowiednio.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan radca prawny, proszę bardzo.

Radca prawny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Paweł Cieślik:

Przepraszam, ale mam jedną prośbę, czy mógłbym prosić o przeczytanie ust. 1 zaproponowanej zmiany? Mam od razu jedną uwagę, że specyfika Rady powoduje, iż część umów, tak jak wskazane jest to w projekcie, była zwierana przez Biuro Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, ale w części umów jako pracodawca wskazana jest po prostu Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Jeśli mogę, to bardzo proszę o przeczytanie ust. 1 jeszcze raz.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Pracownicy Biura Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia ustawy stają się pracownikami urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Radca prawny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Paweł Cieślik:

Ja mam w takim razie pytanie, co się dzieje przez dwa miesiące, gdy Rada jest zlikwidowana i Biuro Rady również, bo tutaj powstaje nam luka? Instytucja przestaje istnieć, pracodawca przestaje istnieć, a pracownicy stają się pracownikami dopiero po upływie dwóch miesięcy. W związku z tym nie wiem, czy od strony formalnej można takie rozwiązanie uznać za prawidłowe.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

My w tym zakresie mamy propozycję zmiany przepisów przejściowych, które uwzględniają tę kwestię. Tak że proszę o cierpliwość.

Radca prawny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Paweł Cieślik:

W takim razie przepraszam.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Ja mam wniosek formalny.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, pan poseł Janusz Sanocki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Drodzy państwo, panie przewodniczący, ja mam wniosek formalny o przerwanie tego posiedzenia… Halo, proszę państwa. Mam wniosek o przerwanie naszego posiedzenia i zdjęcie drugiego czytania z porządku obrad Sejmu, bo w takim tempie tak poważnej ustawy nie można rozpatrywać.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Już kończymy.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Nie kończymy, bo wnioskodawcy co punkt zgłaszają nowe brzmienie poprawki. Moim zdaniem należało to lepiej przygotować.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Poddaję pod głosowanie wniosek formalny o ogłoszenie przerwy w posiedzeniu.

Kto z pań i panów posłów jest za ogłoszeniem przerwy? (5) Dziękuję. Kto jest przeciw? (8) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Wniosek formalny nie uzyskał większości. Kontynuujemy prace, ale myślę, że niewiele nam jeszcze potrzeba czasu, żeby zakończyć prace nad sprawozdaniem.

Poddaję pod głosowanie poprawkę zgłoszoną przez pana posła Waldemara Budę do art. 13. Proszę bardzo.

Radca prawny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Paweł Cieślik:

Jeśli można, to bardzo proszę o uwzględnienie w tej poprawce mojej uwagi, dotyczącej zakresu, czyli uwzględnienia pracowników Biura Rady oraz Rady, bo to wobec deklaracji zmiany przepisów przejściowych wyczerpywałoby mój wniosek.

Poseł Marcin Święcicki (PO):

Panie przewodniczący, czy przed głosowaniem możemy dostać tę poprawkę na piśmie, bo to jest bardzo długa poprawka.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, zaraz panu przekażemy tę poprawkę na piśmie.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Jestem skłonny uwzględnić tę uwagę, jeśli chodzi o zatrudnianie i w ust. 1 może być wprowadzone określenie: pracownicy Rady oraz pracownicy Biura Rady i konsekwentnie w ust. 2 wprowadzimy określenie: pracownikom Rady Ochrony oraz Biura Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pan poseł Marcin Święcicki życzy sobie otrzymanie tej poprawki na piśmie, tak? Proszę, panie pośle.

Proszę bardzo, pan mecenas.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, ja mam tylko pytanie czy w ust. 1 jest zapis: w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia ustawy? Czy chodzi o termin wejścia w życie tej ustawy? Nie wiem, czy chodzi o to, żeby ten przepis przejściowy wszedł w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Od dnia ogłoszenia. Musielibyśmy omawiać kolejną poprawkę, więc może wstrzymajmy się chwileczkę, bo to jest już ostatnia poprawka.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proponuję zatem, ażeby nie rozpatrywać w tej chwili art. 13, wrócimy do niego za chwilę i żebyśmy przeszli do rozpatrzenia art. 14.

Czy są uwagi do art. 14? Proszę bardzo, pan dyrektor Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Szanowny panie przewodniczący, Szanowna Komisjo, to taka porządkowa uwaga, która dotyczy ust. 2 w tym artykule. Kolegium ogłasza konkurs na Prezesa IPN w terminie 10 dni od dnia powołania tego Kolegium. Ten dzień powołania Kolegium jest dosyć trudno wyznaczyć, ponieważ Kolegium jest powoływane przez Sejm, Senat i Prezydenta, więc nie ma jednego dnia powołania Kolegium. Wydaje się bardziej zasadnym zapisanie, że termin ten jest liczony od dnia pierwszego posiedzenia Kolegium, zwołanego przez Marszała Sejmu na podstawie art. 15 ust. 3, bo to jest jednoznaczny termin.

Druga jest taka porządkowa kwestia. Dotyczy pkt 2 w następnym ustępie: Kolegium Instytutu Pamięci przedstawi kandydata w terminie 3 dni od dnia zakończenia drugiego etapu konkursu. To też nie jest jednoznacznie określone w ustawie i wydaje się, że bardziej zasadne byłoby zapisanie, że termin ten liczony jest od dnia podjęcia uchwały w sprawie wyłonienia tego kandydata na Prezesa IPN, o której mowa w art. 10a ust. 9. Wtedy jednoznacznie zostaje wyznaczony początek biegu tych terminów, o których mowa w tym artykule.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Nie przychylamy się do tych uwag.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze inne uwagi do art. 14? Nikt uwag nie zgłasza.

Przechodzimy zatem do art. 15. Proszę bardzo, pan poseł Waldemar Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Dziękuję. Proponuję nowe brzmienie art. 15. Ust. 1: Członek rady muzeum, o którym mowa w art. 11 ust. 5 pkt 5 ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu dotychczasowym, pozostaje członkiem tej rady do końca kadencji.

Ust 2: Członkowie Rady do Spraw Muzeów, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu dotychczasowym, stają się członkami Rady do Spraw Muzeów i Miejsc Pamięci Narodowej do końca kadencji, na którą zostali powołani.

To jest przepis techniczny, dotyczący kwestii związanych z połączeniem tych rad.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Czy ktoś chciał zabrać w tej sprawie głos? Jeżeli nie ma zgłoszeń, to poddaje tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (13) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do art. 16. Czy są uwagi do art. 16? Nikt uwag nie zgłasza.

Czy są uwagi do art. 17. Proszę bardzo, pan poseł Waldemar Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Proponuję dodanie w art. 17 ust. 4 w następującym brzmieniu: Zadania Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa wynikające z prawa międzynarodowego, w tym umów międzynarodowych, dotyczących miejsc pamięci narodowej oraz grobów i cmentarzy wojennych zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przejmuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Poprawka wynika z tego, że w niektórych umowach Rada jest wpisana jako podmiot, który realizuje jakieś zobowiązania, więc dla przejrzystości i czystości sytuacji, jako podmiot właściwy, wskazany w tej poprawce jest minister. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa zechciałby w tej sprawie zabrać głos? Nikt nie zgłasza się do głosu. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (10) Dziękuję. Kto jest przeciw? (3) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do art. 18. Czy są uwagi do art. 18? Proszę bardzo, pan prezes IPN.

Prezes IPN Łukasz Kamiński:

Ponieważ moja propozycja utrzymania dotychczasowego systemu ekshumacji nie została przyjęta, to mam prośbę, żeby przynajmniej w odniesieniu do postępowań, które już trwają, nie zmieniać tego systemu. Moim zdaniem jest to obarczone ryzykiem, więc zwracam się z prośbą, żeby te postępowania, które już trwają, zostały zakończone w dotychczasowym trybie. Chodzi też o to, żeby w takich sytuacjach, a tak naprawdę mówimy o jednej sytuacji, czyli o „Łączce", nie tworzyć dwóch trybów.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Proszę przedstawiciela wnioskodawców o ustosunkowanie się.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Nie przychylamy się do tego wniosku.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, pan dyrektor Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

W takim razie, skoro art. 18 pozostaje bez zmian, to chciałem zwrócić uwagę, że ust. 3 jest zbędny. Ustęp ten stanowi, że wojewoda przekazuje Prezesowi Instytutu Pamięci akta spraw, a to przecież chodzi o sprawy dotyczące nowego pochówku. One i tak będą się toczyć przed wojewodą, w związku z tym bezzasadnym jest przekazywanie prezesowi IPN tych spraw, bo tutaj konstrukcja się nie zmienia. Wojewoda prowadzi postępowania, a prezes Instytutu jest stroną tych postępowań.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo.

Pełnomocnik Fundacji „Łączka" Anna Szeląg:

Tak, panie dyrektorze, ale tutaj chodzi o sprawy, które są wyłączone z zakresu ust. 1, czyli te, w przypadku których nie osiągnięto porozumienia w trakcie rokowań. W związku z tym w przypadku pozostałych spraw, gdzie jest sprzeciw rodzin, dokumentacja powinna zostać przekazana. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś uwagi? Nikt dalszych uwag nie zgłasza.

Przechodzimy do art. 19. Proszę bardzo, pan dyrektor Persak.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Jedna porządkowa uwaga. Mówię o zdaniu końcowym w art. 19 ust. 1 po pkt 3: „dokonają przeglądu dokumentów znajdujących się w wyodrębnionym, tajnym zbiorze w archiwum Instytutu Pamięci". Tu chyba powinno być określenie: znajdujących się dotychczas albo które dotychczas znajdowały się, bo tego zbioru już nie będzie, on znika z dniem wejścia w życie ustawy, więc nie można mówić, że coś się w nim znajduje.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS) – spoza składu Komisji:

Nie ma potrzeby dzielenia każdego przepisu na czworo. Jestem przeciw, dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Innych uwag nikt nie zgłasza.

W związku z tym przechodzimy do art. 20. Czy są uwagi do art. 20? Nikt uwag nie zgłasza.

Czy są uwagi do art. 21?

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Tak, wnioskuję o wykreślenie art. 21.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tego jeszcze nie głosowaliśmy?

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Nie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (2) Dziękuję. Kto jest przeciw? (10) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przechodzimy do art. 22. Czy są uwagi? Bardzo proszę, poseł Wojciech Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

To nie jest uwaga. Chciałbym, żebyście się państwo zastanowili, czy nie należałoby wydłużyć okresu *vacatio legis* z 14 do chociażby 30 dni?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Jest taka propozycja.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Więc to jest kwestia tego, komu pierwszemu udzieliłbym głosu. Gdybym udzielił wcześniej głosu panu posłowi Budzie, to poprawka byłaby pewnie jego.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Może na samo zakończenie, żeby potwierdzić duży udział opozycji w pracach nad tym projektem, wychodzimy naprzeciw tej propozycji poprawki. Art. 22: Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem: art. 1 pkt 27 w zakresie art. 53i, art. 53j i art. 53k, art. 4, art. 10 ust. 1 pkt 1–3, ust. 2 i 3, art. 11, art. 12, art. 15 i art. 21, które wchodzą w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia. Czyli te wszystkie przepisy przejściowe dotyczące likwidacji, przejęcia pracowników i podzielenia spraw, wejdą

w życie na tyle później, żeby można było się do tego przygotować. W zakresie przejęcia pracowników jest możliwość wypowiedzenia się przez pracowników odnośnie do woli przejęcia, więc będzie na to czas właśnie w tym okresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (10) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (3) Dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

W ten oto sposób…

Legislator Tomasz Czech:

Jeszcze art. 13.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wracamy jeszcze do art. 13. Czy jesteśmy gotowi do sformułowania poprawki?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Ona została sformułowana. Jeden z członków Komisji chciał się zapoznać z jej treścią, przedłożyliśmy mu tę poprawkę na piśmie, więc myślę, że możemy teraz po prostu głosować.

Legislator Piotr Podczaski:

W tej poprawce w ust. 1 jest termin 60 dni od ogłoszenia ustawy?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Od dnia ogłoszenia ustawy.

Legislator Piotr Podczaski:

A w jakim dniu wchodzi w życie art. 13? Wydaje mi się, że w poprawce do art. 22, nie wprowadzacie wcześniej w życie tego przepisu. On wchodzi w życie tak, jak cała ustawa, więc nie możemy teraz skutków wynikających z tego przepisu liczyć od dnia ogłoszenia ustawy, skoro on wchodzi w życie dopiero w dniu wejścia w życie ustawy. Te skutki muszą być liczone od dnia wejścia w życie ustawy, a nie od dnia ogłoszenia, który jest terminem o 14 dni późniejszym.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Propozycja jest taka, żeby propozycje zmiany art. 13 zostawić w zaproponowanym brzmieniu, a wprowadzić korektę art. 22 i wskazać, że z chwilą ogłoszenia ustawy wchodziłby w życie art. 13. Zdaje się, że to załatwiałoby sprawę.

Legislator Piotr Podczaski:

Z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Poddaje wobec tego poprawkę do art. 13 pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (11) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (2) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Wracamy jeszcze do art. 22, a to jest konsekwencja przyjętej przed chwilą poprawki. Bardzo proszę pana posła Waldemara Budę o doprecyzowanie.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Korekta będzie polegała właśnie na tym, że wymienimy z osobna art. 13, co do którego wskażemy, że będzie on wchodził w życie z dniem ogłoszenia, a całość będzie brzmiała w następujący sposób. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 13, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia oraz przepisów art. 1 pkt 27 w zakresie art. 53i, art. 53j i art. 53k, art. 4, art. 10 ust. 1 pkt 1–3, ust. 2 i 3, art. 11, art. 12, art. 15 i art. 21, które wchodzą w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (11) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (2) Dziękuję.

Poprawka została przyjęta.

Pan dyrektor jeszcze chciałby zabrać głos.

Dyrektor Biura Prezesa IPN Krzysztof Persak:

Pozwolę sobie przypomnieć, że wnioskodawcy uznali za zasadne wprowadzenie do ustawy normy wynikającej z dotychczasowego § 3 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o grobach i cmentarzach wojennych i taki przepis miał być jeszcze do ustawy dodany. Przypomnę, że dotyczyło to informowania rodziny zmarłego o zaplanowanej z urzędu ekshumacji zwłok z grobu wojennego. Była zgoda, że należy to wprowadzić do ustawy, więc miał być jeszcze dopisany przepis w tej sprawie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Drodzy państwo, przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu ustawy w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu podkomisji wraz z przyjętymi poprawkami? (11) Dziękuję. Kto jest przeciw? (2) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy.

Pozostaje kwestia wybory sprawozdawcy Komisji. Proponuję, aby sprawozdawcą był pan poseł Marek Ast. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja zaaprobowała tę kandydaturę. Sprzeciwu nie słyszę.

Chciałem państwa jednocześnie poinformować, że jeżeli podczas drugiego czytania zostaną zgłoszone poprawki, to przewidujemy posiedzenie Komisji jutro o godzinie 10.00 w sali nr 22. Przedmiotem obrad będzie rozpatrzenie ewentualnych poprawek. Momencik, zostaniecie państwo poinformowani sms-em, o której godzinie będzie posiedzenie Komisji. W każdym razie należy się liczyć, że jutro przed południem.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, ja bym tylko prosił o przekazanie wszystkich poprawek, bo my musimy przystąpić do stworzenia tekstu ustawy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Już to czynię. Drodzy państwo, pozostał nam jeszcze drugi punkt dzisiejszego posiedzenia. Ogłaszam pięć minut przerwy i później wznowimy posiedzenie Komisji.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wznawiam posiedzenie Komisji. W związku z tym, że nie ma kworum, nie możemy przystąpić do rozpatrzenia punktu drugiego dzisiejszego porządku obrad. Punkt ten zostanie rozpatrzony podczas jednego z kolejnych posiedzeń.

Zamykam posiedzenie Komisji.